

Nr 160

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370), m. m.; given Stockholms slott den 16 oktober 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
- 2) lag om ändring i taxeringsförordningen (1956: 623).

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås nya regler för särskild fastighetstaxering. Liksom hittills skall särskild fastighetstaxering utföras av den lokala taxeringsnämnden. När skäl föreligger skall dock särskilda fastighetstaxeringsnämnder kunna inrättas. Särskild sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering avses skola tillföras nämnderna.

I övrigt bygger förslaget i propositionen på de erfarenheter som gjorts vid 1970 års allmänna fastighetstaxering. Förutom en teknisk anpassning av bestämmelserna om särskild fastighetstaxering föreslås sålunda att de arbetsrutiner som förekommer vid den allmänna fastighetstaxeringen i tillämpliga delar överförs på den särskilda fastighetstaxerings område. Även i fråga om fullföljdsregler och beträffande rättelse av fastighetslängd avses ske en anpassning till vad som gäller på den allmänna fastighetstaxerings område.

De föreslagna reglerna avses skola tillämpas fr. o. m. 1971 års särskilda fastighetstaxering.

1) Förslag

till

Lag

om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Häri genom förordnas, att 12 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

12 §.

1 m o m. Allmän uppskattning av fastighets värde (allmän fastighetstaxering) skall ske vart femte år. *De vid sådan uppskattning fastställda värdena må ej ändras förrän vid nästa allmänna fastighetstaxering, där ej annat föranledes av stadgandena i 2 mom.*

1 m o m. Allmän uppskattning av fastighets värde (allmän fastighetstaxering) skall ske vart femte år. *Värde som fastställts vid allmän fastighetstaxering gäller från ingången av det taxeringsår då allmän fastighetstaxering sker till ingången av det taxeringsår då allmän fastighetstaxering sker nästa gång, om ej annat föranledes av stadgandena i 2 mom.*

2 m o m.¹ Nya taxeringsvärden — — — en femtedel.

Taxering, som — — — — — berörda prisläge.

Nytt taxeringsvärde som åsatts enligt första stycket gäller från ingången av det taxeringsår, då värdet åsatts, till ingången av det taxeringsår då allmän fastighetstaxering sker nästa gång eller nytt taxeringsvärde åsatts till följd av första stycket.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse 1932: 291.

2) Förslag

till

Lag

om ändring i taxeringsförordningen (1956: 623)

Härigenom förordnas i fråga om taxeringsförordningen (1956: 623),
dels att 102 §, 139 § 1 mom., 156 §, 167 § 1 mom., 168 § och 174—186 §§
skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas fjorton nya paragrafer, 187—200 §§
samt närmast före 174, 178, 182, 184, 191, 192, 193, 195, 196, 198 och 200 §§
nya rubriker av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

102 §.¹

Har fastighets taxeringsvärde legat till grund för inkomsttaxering eller förmögenhetstaxering och sker genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten eller genom beslut enligt 167, 181 eller 184 § av prövningsnämnd sådan ändring beträffande fastighetstaxeringen att inkomsttaxeringen eller förmögenhetstaxeringen bör bestämmas till annat belopp än som skett, må besvär med yrkande om härav föranledd ändring i taxeringen för inkomst eller förmögenhet anföras av den skattskyldige, taxeringsintendent och, såvitt angår taxering till kommunal inkomstskatt, vederbörande kommun.

Besvären skola — — — fastighetstaxeringen meddelades.

Besvär enligt — — — fastighetstaxeringen föreligger.

139 §.

1 m o m.² Till ledning — — — för tiden från och med den 1 juli året näst före det, då allmän fastighetstaxering senast ägde rum, till och med den 30 juni det år, då uppgiften skall avlämnas.

Hypoteksinrättning skall — — — under tiden från och med den 1 juli året näst före det, då allmän fastighetstaxering senast ägde rum, till och med den 30 juni det år, då uppgiften skall avlämnas.

Byggnadsnämnd skall underrätta lokal skattemyndighet om beviljat byggnadslov inom myndighetens verksamhetsområde senast en må-

Byggnadsnämnd skall, med den begränsning som föreskrives av riksskatteverket, lämna den lokala skattemyndigheten uppgift om arten

¹ Senaste lydelse 1969: 709.

² Senaste lydelse 1968: 733.

(Nuvarande lydelse)

nad efter det att beslutet om byggnadslov meddelades.

(Föreslagen lydelse)

och omfattningen av den byggnadsverksamhet som avses med beviljade byggnadslov. Uppgift skall lämnas för varje fastighet för sig senast två veckor efter utgången av varje kvartal och omfatta de byggnadslov som beviljats under kvartalet.

156 §.¹

Har fastighetstaxeringsnämnds beslut om taxering ej införts i fastighetslängd inom föreskriven tid eller har taxering införts för annan fastighet än den taxeringen avsett eller eljest uppenbarligen införts felaktigt i fastighetslängd, må den lokala skattemyndigheten besluta om rättelse av fastighetslängden i denna del.

Har fastighetstaxeringsnämnds beslut om taxering ej införts i fastighetslängd inom föreskriven tid eller har taxering införts i fastighetslängd för annan fastighet än den taxeringen avsett eller eljest uppenbarligen felaktigt eller har anteckning om ägare i fastighetslängd blivit oriktig, må den lokala skattemyndigheten besluta om rättelse av fastighetslängden i denna del.

Har fastighetstaxeringsnämnds beslut om taxering blivit — — — rättelse i denna del.

Efter den — — — lokala skattemyndigheten.

Innan rättelse — — — fastighetens ägare.

Den lokala — — — om rättelse.

Talan mot — — — 167 §§.

Närmare föreskrifter — — — Kungl. Maj:t.

167 §.

1 m o m.¹ Den som — — — äga rum,

5) om fastighet på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende blivit felaktigt taxerad,

5) om taxeringsbeslut beträffande fastigheten blivit oriktigt på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

6) om eljest — — — felaktigt innehåll.

Besvär enligt — — — pröva målet.

Kammarrätten må, — — — av prövningsnämnden.

168 §.¹

Besvär rätt tillkommer — — — fastighets garantibelopp.

Vad i 107 samt 110—112 §§ är stadgat rörande besvär över taxering för inkomst eller förmögenhet skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande besvär över allmän fastighetstaxering.

Vad i 107, 108 och 110—113 §§ är stadgat rörande besvär över taxering för inkomst eller förmögenhet skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande besvär över allmän fastighetstaxering.

Utslag av — — — det länet.

Vid sådant — — — att iakttaga.

¹ Senaste lydelse 1969: 709.

(Nuvarande lydelse)

(Förelagen lydelse)

FJÄRDE AVDELNINGEN

Särskild fastighetstaxering

I. Om taxeringsorganisationen

174 §.

1 m o m. Vid särskild fastighetstaxering skall för fastighet, för vilken enligt 12 § 2 mom. kommunal-skattelagen nytt taxeringsvärde skall sättas, beslutas till vilket belopp det nya värdet skall upptagas. För övriga fastigheter, som äro underkastade taxering, skola nästföregående års taxeringsvärden oförändrade upptagas.

2 m o m. Särskild fastighetstaxering verkställes inom varje lokalt taxeringsdistrikt av distriktets lokala taxeringsnämnd om ej annat följer av 3 mom.

Särskild fastighetstaxering verkställes inom varje lokalt taxeringsdistrikt av distriktets lokala taxeringsnämnd. Dock må länsstyrelsen vid uppdelning av kommun i lokala taxeringsdistrikt förordna, att vid särskild fastighetstaxering annan indelning skall tillämpas än som föreskrives för årlig taxering i övrigt.

Vad i denna förordning är stadgat rörande taxeringsnämndernas och prövningsnämndernas verksamhet beträffande taxeringen för inkomst och förmögenhet, så ock för sådan taxering meddelade gemensamma bestämmelser rörande deklARATIONER och andra uppgifter ävensom föreskrifterna om riksskattenämnden, de särskilda föreskrifterna i 126—128 §§ samt bestämmelserna om viten i 123—125 §§ och om kostnader för taxeringsarbetet i 129 §, 130 § och 173 § 2 mom. skola äga motsvarande tillämpning med avseende å handhavandet av särskild fastighetstaxering, i den mån icke här nedan annorlunda stadgas.

3 m o m. Föreligger med hänsyn till antalet väntade ärenden rörande särskild fastighetstaxering som in-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

nefatta åsättande av nytt taxeringsvärde eller andra omständigheter skäl till det, må länsstyrelsen efter hörande av den lokala skattemyndigheten förordna att område inom länet skall utgöra särskilt fastighetstaxeringsdistrikt. Sådant förordnande skall avse visst taxeringsår och meddelas senast den 30 november året näst före taxeringsåret.

För särskild fastighetstaxering inom särskilt fastighetstaxeringsdistrikt skall i första instans finnas särskild fastighetstaxeringsnämnd.

4 mom. Särskild fastighetstaxeringsnämnd består av ordförande samt ytterligare lägst fyra och högst åtta ledamöter.

Ordförande och ytterligare en ledamot förordnas av länsstyrelsen i samband med förordnande om särskilda fastighetstaxeringsdistrikt.

Övriga ledamöter väljas av kommunfullmäktige. Länsstyrelsen bestämmer antalet ledamöter med hänsyn till det särskilda fastighetstaxeringsdistriktets omfattning. Består särskilt fastighetstaxeringsdistrikt av mer än en kommun, bestämmer länsstyrelsen hur många ledamöter som skola väljas inom de olika kommunerna.

Val av ledamöter i särskild fastighetstaxeringsnämnd jämte suppleanter, en för varje ledamot, skall förättas senast den 31 december året näst före taxeringsåret. Den som därvid fört ordet har att underrätta länsstyrelsen, ordföranden i den särskilda fastighetstaxeringsnämnden och de valda om utgången av valet.

I fråga om val av ledamöter och suppleanter i särskild fastighetstaxeringsnämnd gäller 13 § i tillämpliga delar.

Bestämmelserna i 133 § 2 mom. äga motsvarande tillämpning på särskild fastighetstaxeringsnämnd.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Bestämmelserna i det följande om taxeringsnämnd eller ordförande i taxeringsnämnd gälla även särskild fastighetstaxeringsnämnd eller ordförande i sådan fastighetstaxeringsnämnd, om ej annat föreskrives.

5 m o m. Taxeringsnämnd skall pröva hos nämnden gjord framställning om sådant särskilt angivande av värden av olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter som avses i 8 § sista stycket kommunalskattelagen.

175 §.

1 m o m. Har vid ingången av år, då allmän fastighetstaxering icke äger rum, beträffande viss fastighet förhållande förelegat av beskaffenhet att böra jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde, är fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare skyldig att utan anmaning till ledning för fastighetens taxering det året avgiva deklARATION (s ä r s k i l d f a s t i g h e t s d e k l a r a t i o n).

Har fastighet eller komplex av fastigheter, som vid senaste fastighetstaxering behandlats som taxeringsenhet, därefter uppdelats mellan flera ägare eller innehavare, skola dylika deklARATIONER avgivas av samtliga ägare eller innehavare, av envar beträffande hans del av taxeringsenheten.

Särskild fastighetsdeklARATION skall avfattas å blankett enligt fastställt formulär och innehålla upplysning om det förhållande, som skall föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde; och skall i övrigt om sådan deklARATION i tillämpliga delar gälla vad om allmän fastighetsdeklARATION är stadgat.

2 m o m. Efter anmaning är ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet, även om han förmenar,

Varje län utgör ett prövningsdistrikt. Talan mot taxeringsnämnds beslut prövas av prövningsnämnd som avses i 11 § 1 mom. Sådan prövningsnämnd fullgör även i övrigt de åligganden som enligt denna förordning eller annan författning ankomma på prövningsnämnden.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

att sådant förhållande, som enligt 1 mom. föranleder deklarationskyldighet, icke förelegat, skyldig avgiva särskild fastighetsdeklaration rörande fastigheten.

3 m o m. Ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet är efter anmaning skyldig att till ledning vid fastighetens taxering avgiva uppgift jämväl angående andra förhållanden än dem, som angivas i deklarationsformuläret.

4 m o m. Särskild fastighetsdeklaration, som skall avgivas utan anmaning, skall avlämnas senast den 15 februari.

Om plats för avlämnande av särskild fastighetsdeklaration samt om anmaning rörande deklaration eller uppgift till ledning vid särskild fastighetstaxering ävensom om delgivning skola bestämmelserna i 34 § 4 mom., 35 och 36 §§ samt 51—55 §§ äga motsvarande tillämpning.

176 §.

Brandförsäkringsanstalt är efter anmaning skyldig att till ledning vid särskild fastighetstaxering avlämna uppgift rörande försäkringsvärdet å byggnader, som äro hos anstalten försäkrade mot brandskada.

Vid behandling av taxeringsfråga, som kräver särskild sakkunskap, må taxeringsnämnd och prövningsnämnd anlita biträde av sakkunnig.

Då fråga är om biträde åt taxeringsnämnd, tillkallas sakkunnig av ordföranden efter samråd med förste taxeringsintendenten.

177 §.

1 m o m. Under de år, då särskild fastighetstaxering skall äga rum, har taxeringsnämnden att, så fort ske kan, företaga sådan taxering. Nämnden har därvid att för varje fastighet, å vilken jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen nytt taxeringsvärde skall sättas, besluta till vilket belopp det nya värdet skall upptagas. För övriga taxering underkastade fastigheter skola nästföregående års taxeringsvärden oförändrade upptagas.

Taxeringsnämnden har jämväl att

Det åligger lokal skattemyndighet att medverka vid taxeringsarbetet i den omfattning Kungl. Maj:t eller länsstyrelsen föreskriver.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

pröva hos nämnden gjorda framställningar om sådant särskilt angivande av värden å olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter, varom i 8 § sista stycket kommunalskattelagen förmäles.

2 m o m. För varje lokalt taxeringsdistrikt eller, om sådant distrikt består av mer än en kommun, för varje kommun skall föras en längd över taxeringen av fastigheter (f a s t i g h e t s l ä n g d). De beslutade taxeringarna skola upptagas i längden. För varje fastighet, som taxeras, angivas taxeringens belopp och namnet å den som vid taxeringsårets ingång varit ägare till fastigheten.

3 m o m. Har taxeringsnämnden åsatt fastighet nytt taxeringsvärde eller jämlikt 8 § sista stycket kommunalskattelagen, med avvikelse från vad som under nästföregående taxeringsår varit gällande, fördelat taxeringsvärde å olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter eller har taxeringsnämnden avslagit framställning om vidtagande av nu omförmäld taxeringsåtgärd, skall underrättelse om taxeringsnämndens beslut sändas till fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare ävensom, därest annan än ägaren eller innehavaren är skyldig att erlægga skatt för garantibelopp för fastigheten, till denne.

Om sådan underrättelse skola bestämmelserna i 69 § 4 mom. äga motsvarande tillämpning.

4 m o m. Samtliga ledamöter av taxeringsnämnd må deltaga i granskningen av särskild fastighetsdeklaration.

II. Om skyldighet att avlämna särskild fastighetsdeklaration m. m.

178 §.

1 m o m. *Taxering, som till följd av prövningsnämnds beslut tillkommit eller blivit fastställt annorlunda än taxeringsnämnden bestämt, skall antecknas i vederbörlig fastighetslängd.*

2 m o m. *Bestämmelserna i 92 § om underrättelse angående prövningsnämnds beslut i fråga om taxering för inkomst eller förmögenhet skola äga motsvarande tillämpning å sådan nämnds beslut rörande särskild fastighetstaxering, därvid vad som avser skattskyldig skall gälla ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet och annan, för vilken garantibelopp för fastighet skall upptagas såsom skattepliktig inkomst.*

1 m o m. *Har vid ingången av år, då allmän fastighetstaxering icke äger rum, beträffande viss fastighet förhållande förelegat av beskaffenhet att böra jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde, är den som var ägare av fastigheten vid nämnda tidpunkt skyldig att utan anmaning till ledning för fastighetens taxering det året avgiva deklARATION (s ä r s k i l d f a s t i g h e t s d e k l a r a t i o n).*

Har fastighet eller komplex av fastigheter, som vid senaste fastighets-taxering behandlats som taxeringsenhet, därefter uppdelats mellan flera ägare, skola särskilda fastighetsdeklarationer avgivas av samtliga ägare, av envar beträffande hans del av taxeringsenheten.

2 m o m. *Under år, då allmän fastighetstaxering icke äger rum, är ägare av fastighet skyldig att efter anmaning till ledning för fastighetens taxering avgiva särskild fastighetsdeklaration ävensom avlämna uppgift om andra förhållanden än sådana som skola angivas i deklARATIONEN.*

3 m o m. *Särskild fastighetsdeklaration skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär. Bestämmelserna i 136 § 1 mom. äga motsvarande tillämpning på sådan deklARATION.*

4 m o m. *Särskild fastighetsdeklaration, som avgives utan anmaning, skall ingivas till länsstyrelsen eller till lokal skattemyndighet i det*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

län, där taxering av fastigheten skall äga rum, eller också till ordföranden i vederbörande taxeringsnämnd och vara lämnad senast den 15 februari.

I övrigt äga bestämmelserna i 34 § 4 mom. och 35 § andra stycket motsvarande tillämpning på avlämnande av särskild fastighetsdeklaration.

179 §.

1 m o m. Över beslut av taxeringsnämnd rörande särskild fastighetstaxering må besvär anföras hos prövningsnämnden i länet

1) av ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet, såvitt fastigheten rör,

2) av vederbörande kommun, samt

3) av taxeringsintendent.

2 m o m. Beträffande besvär enligt denna paragraf skall vad i 75 och 76 §§ är stadgat rörande besvär i fråga om taxering för inkomst och förmögenhet äga motsvarande tillämpning.

Brandförsäkringsanstalt är efter anmaning skyldig att till ledning vid särskild fastighetstaxering avlämna uppgift rörande försäkringsvärdet på byggnader, som äro hos anstalten försäkrade mot brandskada.

180 §.

1 m o m. Besvär över prövningsnämnds beslut rörande särskild fastighetstaxering må anföras hos kammarrätten av part som i 179 § sägs

1) om han anfört besvär hos prövningsnämnden men hans talan icke bifallits,

2) om prövningsnämnden ändrat fastighetens taxering utan att sådan ändring påyrkats av honom.

Besvär till kammarrätten må endast innefatta fullföljande helt eller delvis av yrkande, som klaganden framställt hos prövningsnämnden. Har denna ändrat taxeringsnämnds beslut utan att yrkande därom framställts av klaganden, må besvären till kammarrätten icke innefatta längre gående yrkande än taxeringens bestämmande i enlighet med taxeringsnämndens beslut.

2 m o m. Beträffande besvär en-

Har särskild fastighetsdeklaration eller annan uppgift till ledning för särskild fastighetstaxering icke inkommit inom föreskriven tid från den som kan antagas vara deklara-tions- eller uppgiftsskyldig, må han anmanas att avgiva sådan deklaration eller uppgift.

Är avlämnad deklaration eller uppgift icke så upprättad som i denna förordning föreskrives, må den deklara-tions- eller uppgiftsskyldige anmanas att avhjälpa bristen.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ligt denna paragraf skall vad i 96 och 97 §§ är stadgat rörande besvär till kammarrätten i fråga om taxering för inkomst och förmögenhet äga motsvarande tillämpning. I förteckning över anförda besvär skola besvär över särskild fastighetstaxering upptagas för sig utan sammanblandning med övriga besvär.

3 m o m. I fråga om kammarrättens handläggning av mål angående särskild fastighetstaxering skall vad i 165 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

181 §.

1 m o m. Vad i 99 § stadgas skall äga motsvarande tillämpning, om ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet icke erhållit i 177 § 3 mom. föreskriven underrättelse senast den 15 juli under taxeringsåret.

2 m o m. Besvär i fråga om särskild fastighetstaxering må jämväl anföras i särskild ordning av ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet,

1) om fastighet uppförts såsom skattepliktig, ehuru den är undantagen från skatteplikt, eller taxering ägt rum av annan egendom än som enligt 4 § tredje stycket kommunal-skattelagen är att hänföra till fastighet,

2) om fastighet taxerats å mer än en ort eller eljest taxerats i fall, där taxering av fastigheten icke bort äga rum, samt

3) om fastighet på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende blivit felaktigt taxerad.

Besvär som nu sagts prövas av prövningsnämnden i länet. Har taxeringen prövats av prövningsnämnden eller kammarrätten, ankommer det dock på kammarrätten att pröva målet.

Kammarrätten må, om besvär som anförts i särskild ordning finnas bö-

Anmaning må utfärdas av taxeringsnämnd, taxeringsintendent och prövningsnämnd.

I anmaning må vite föreläggas, utom i fall då anmaningen gäller skyldighet för ägare av fastighet att lämna uppgift om andra förhållanden än dem som angivas i deklara-tionsformuläret. Om anmaning gäller i övrigt 52, 54 och 55 §§.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ra upptagas till prövning, förordna att målet skall upptagas och vidare handläggas av prövningsnämnden.

3 m o m. I fall som i 2 mom. sägs må besvär jämväl anföras av taxeringsintendent.

4 m o m. Besvär, som i denna paragraf avses, skola för att kunna upptagas till prövning vara inkomna före utgången av femte året efter taxeringsåret.

5 m o m. Anföras besvär i särskild ordning hos prövningsnämnd, skall vad i 75 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

Skola besvären anföras hos kammarrätten, gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 96 § första stycket och 97 §.

III. Om förberedande åtgärder

182 §.

Över kammarrättens utslag i mål angående särskild fastighetstaxering, såvitt rör tillämpning av 6 § 1 mom., 7, 8, 9, 10, 11 eller 12 § kommunalskattelagen, må klagan icke föras.

Den som icke åtnöjes med kammarrättens utslag i mål angående särskild fastighetstaxering, såvitt angår annan fråga än i första stycket sägs, äger hos Kungl. Maj:t söka ändring genom besvär, som skola vara inkomna till finansdepartementet inom två månader efter det klaganden erhållit del av kammarrättens utslag.

Länsstyrelsen skall senast den 15 november till riksskatteverket avge förslag till anvisningar för följande års taxering. Senast den 20 december året före taxeringsåret fastställer verket sådana anvisningar. Länsstyrelsen skall senast den 15 januari under taxeringsåret tillställa taxeringsnämnderna de anvisningar som gälla för länet.

183 §.

Besvärsmått liksom för ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet tillkommer jämväl annan för vilken garantibelopp för fastigheten skall upptagas såsom skattepliktig inkomst, så ock arrendator, vilken jämlikt avtal, ingånget efter kommunalskattelagens ikraftträdande, gentemot ägaren eller innehavaren har att ansvara för skatt för fastighets

Länsstyrelsen kan då den finner lämpligt kalla ordföranden och högst två andra ledamöter från varje taxeringsnämnd inom länet eller del därav att på lämplig ort sammanträda för överläggningar rörande taxeringsarbetet. Länsstyrelsen kan till sådant sammanträde kalla även andra personer, som på grund av sin verksamhet eller av annan anledning

(Nuvarande lydelse)

garantibelopp.

Vad i 107, 108 samt 110—113 §§ är stadgat rörande besvär över taxering för inkomst och förmögenhet skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande besvär över särskild fastighetstaxering.

Vad i 168 § tredje och fjärde styckena och 169 § stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande särskild fastighetstaxering.

(Föreslagen lydelse)

kunna antagas äga sakkunskap i fråga om värdering av fastigheter.

IV. Om taxeringsnämndernas verksamhet m. m.

184 §.

Därest efter taxeringsårets utgång fastighets taxeringsvärde i anledning av anförda besvär ändras eller taxeringsvärde åsättes fastighet, som icke blivit taxerad, har prövningsnämnden att efter anmälan av taxeringsintendent vidtaga däremot svarande åtgärder för efterföljande år under taxeringsperioden, där ej beträffande fastigheten sådant förhållande inträffat, som jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen bör föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde.

Sådan anmälan hos prövningsnämnden må jämväl göras av fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare eller, om besvären anförts av annan än ägaren eller innehavaren, av denne.

Bestämmelserna i 7 §, 16 § 3 mom. samt 17 och 59 §§ äga motsvarande tillämpning vid särskild fastighetstaxering.

Samtliga ledamöter i taxeringsnämnden må delta i granskningen av särskilda fastighetsdeklarationer samt uppgifter och andra handlingar som ingivits till ledning för den särskilda fastighetstaxeringen.

För avgivande av yttrande i besvärsmål, som är anhängigt i prövningsnämnd, må ordföranden rådgöra med ledamot i taxeringsnämnden. Ordföranden må för ändamålet även kalla ledamöterna till sammanträde utan hinder av att nämndens arbete i övrigt är avslutat.

185 §.

Vad i 117 § första, tredje och fjärde styckena samt 122 § första stycket stadgas om tystnadsplikt och om påföljd för brott mot sådan plikt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om särskild fastighetstaxering.

Bestämmelserna i 61 § 1, 4 och 5 mom., 62 och 65 §§ samt 151 § tredje—femte styckena gälla i tillämpliga delar särskild fastighetstaxering.

Beslut om taxering må icke fattas av taxeringsnämnd såvida icke ordföranden och minst två eller, i taxeringsnämnd vars distrikt omfattar mer än en kommun, minst tre andra ledamöter äro tillstädes. Den omständigheten att ledamot av

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

nämnden har att avträda vid behandling av viss taxering, utgör dock ej hinder mot att beslut fattas om denna taxering.

Annat nämndens beslut än som avses i andra stycket må fattas av ordföranden ensam.

186 §.

Den som i särskild fastighetsdeklaration eller i uppgift som i 175 § 3 mom. sägs uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig uppgift, ägnad att leda till för låg taxering, skall, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen, dömas till dagsböter.

Arbetet med den särskilda fastighetstaxeringen skall börja så snart det kan ske.

Ordföranden skall så snart det kan ske vid sammanträde med nämnden redogöra för de värderingsgrunder som vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen tillämpats inom skilda delar av distriktet, de anvisningar som utfärdats för taxeringsarbetet samt det förberedelsearbete som i övrigt utförts.

187 §.

Taxeringsnämnds beslut skall antecknas och meddelas till lokal skattemyndighet i den ordning som föreskrives av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

Taxeringsnämnds beslut om taxering skall upptagas i taxeringslängd (fastighetslängd). Lokal skattemyndighet underskriver längden.

Närmare föreskrifter om längdens förande meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

188 §.

Taxeringsnämnds beslut om taxering skall föreligga senast den 31 maj under taxeringsåret.

Senast den 15 juni under taxeringsåret skall ordföranden insända nämndens protokoll och övriga handlingar till länsstyrelsen om ej länsstyrelsen föreskriver annat.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

189 §.

Den lokala skattemyndigheten skall så snart det kan ske sända underrättelse på blankett enligt fastställt formulär till den som var ägare av fastighet vid ingången av taxeringsåret samt den som därefter blivit ägare och som hos myndigheten anmält att han önskar erhålla sådan underrättelse, om taxeringsnämnden åsatt fastigheten nytt taxeringsvärde,

icke åsatt fastigheten nytt taxeringsvärde i det fall särskild fastighetsdeklaration avgivits,

enligt 8 § sista stycket kommunalskattelagen, med avvikelser från vad som varit gällande under nästföregående taxeringsår, fördelat taxeringsvärdet på olika fastigheter eller delar av fastigheter som ingå i taxeringsenhet eller avlagit framställning om vidtagande av sådan taxeringsåtgärd,

beslutat i fråga om skatteplikt eller beskattningsnatur för fastighet och beslutet innebär ändring av vad som gällt under nästföregående taxeringsår.

I underrättelsen skall lämnas upplysning om innehållet i taxeringsnämndens beslut samt, i förekommande fall, de enligt 10 § kommunalskattelagen redovisade särskilda värden som bestämts. Underrättelsen skall vidare innehålla upplysning om vad som skall iakttagas vid anförande av besvär över taxeringsnämndens beslut.

I övrigt äga bestämmelserna i 69 § 4 mom. andra stycket motsvarande tillämpning beträffande underrättelse som nu sagts.

190 §.

Bestämmelserna i 156 § om rättelse av fastighetslängd och fastighetstaxeringsnämnds beslut, om inhämtande av yttrande från nämndens

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ordförande och om underrättelse om beslut som avser rättelse äga motsvarande tillämpning på särskild fastighetstaxering. Rättelse må dock ej beslutas efter utgången av november månad under taxeringsåret, om ej anmärkning i fråga om felaktigheten gjorts dessförinnan hos den lokala skattemyndigheten.

Talan mot beslut i fråga om rättelse enligt första stycket må ej föras särskilt. Talan mot taxeringen må även i den del beslutet avser föras i den ordning som föreskrives i 191 och 195 §§.

Närmare föreskrifter om förfarandet vid rättelse enligt denna paragraf meddelas av Kungl. Maj:t.

V. Om besvär över taxeringsnämnds beslut

191 §.

1 m o m. Talan mot taxeringsnämnds beslut må genom besvär hos prövningsnämnden föras av ägare av den fastighet beslutet rör samt av vederbörande kommun och taxeringsintendent.

Har prövningsnämnden avgjort besvär över viss taxering, må taxeringsintendenten ej anföra besvär hos nämnden rörande samma taxering.

2 m o m. Besvären skola ha inkommit senast, från ägare den 15 augusti under taxeringsåret, från kommun den 30 september under taxeringsåret och från taxeringsintendent den 30 april året efter taxeringsåret.

3 m o m. Bestämmelserna i 75 § äga motsvarande tillämpning på besvär enligt denna paragraf.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

VI. Om prövningsnämndernas verksamhet

192 §.

1 m o m. Bestämmelserna i 160—162 §§ om fastighetsprövningsnämndernas verksamhet äga motsvarande tillämpning på särskild fastighetstaxering. Därvid skall vad som sägs om fastighetsprövningsnämnd avse prövningsnämnd.

2 m o m. Prövningsnämnd skall pröva besvär rörande särskild fastighetstaxering så snart det kan ske. Besvär av ägare eller kommun, som inkommit under taxeringsåret, samt besvär av taxeringsintendent som inkommit före utgången av därpå följande april månad, skola vara avgjorda senast den 30 juni året efter taxeringsåret.

VII. Om besvär över prövningsnämnds beslut och kammarrättens utslag

193 §.

Bestämmelserna i 164 § om besvär över fastighetsprövningsnämnds beslut och översändande av handlingar från fastighetsprövningsnämnd till kammarrätten äga motsvarande tillämpning på särskild fastighetstaxering. Därvid skall vad som sägs om fastighetsprövningsnämnd avse prövningsnämnd.

Bestämmelserna i 165 § äga motsvarande tillämpning på kammarrättens handläggning av mål angående särskild fastighetstaxering och därmed sammanhängande frågor.

194 §.

Talan må ej föras mot kammarrättens utslag i mål angående särskild fastighetstaxering såvitt gäller tillämpning av 6 § 1 mom. eller 7—12 § kommunalskattelagen.

Mot kammarrättens utslag i mål

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

angående särskild fastighetstaxering, såvitt angår annan fråga än som avses i första stycket, föres talan hos Kungl. Maj:t genom besvär. Besvären skola vara inkomna till finansdepartementet inom två månader efter det klaganden erhållit del av kammarrättens utslag.

VIII. Om besvär i särskild ordning

195 §.

1 m o m. Har fastighet blivit föremål för taxeringsåtgärd, som enligt 189 § första stycket skall föranleda underrättelse till ägare av fastigheten, må den som var eller blivit ägare av fastigheten under taxeringsåret anföra besvär intill utgången av året efter taxeringsåret om han icke senast den 15 juli under taxeringsåret erhållit underrättelse som avses i nämnda paragraf.

2 m o m. Den som enligt 191 § 1 mom. äger föra talan mot taxeringsnämnds beslut må i särskild ordning anföra besvär,

1) om fastighet genom förbiseende icke blivit taxerad,

2) om taxering ägt rum av annan egendom än som enligt 4 § tredje stycket kommunalskattelagen är att hänföra till fastighet,

3) om fastighet upptagits såsom skattepliktig fastän den är undantagen från skatteplikt, eller undantagits från skatteplikt, trots att så icke bort ske,

4) om fastighet taxerats på mer än en ort eller eljest taxerats i fall, där taxering av fastigheten icke bort äga rum,

5) om taxeringsbeslut beträffande fastigheten blivit oriktigt på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

6) om eljest sådana omständigheter föreligga, som bort föranleda väsentligt annorlunda taxering, och

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

särskilda skäl föreligga för prövning av besvären,

7) om underrättelse som avses i 189 § haft felaktigt innehåll.

3 m o m. Besvär enligt denna paragraf prövas av prövningsnämnden. Har taxeringen prövats av prövningsnämnden eller kammarrätten, skall kammarrätten pröva målet. Har taxeringen i den del besvären avser prövats av Kungl. Maj:t skall dock Kungl. Maj:t pröva målet.

Kammarrätten må, om besvär enligt denna paragraf finnas böra upptagas till prövning, förordna att målet skall upptagas och vidare handläggas av prövningsnämnden.

4 m o m. Besvär enligt 2 mom. skola vara inkomna före utgången av femte året efter taxeringsåret.

5 m o m. Anföras besvär i särskild ordning hos prövningsnämnd, äger 75 § motsvarande tillämpning.

Skola besvären anföras hos kammarrätten, gälla 96 § första stycket och 97 § i tillämpliga delar.

IX. Övriga bestämmelser om besvär

196 §.

Besvärsrätt tillkommer den som vid ingången av taxeringsåret är ägare av fastighet liksom den som därefter, dock senast före ingången av femte året efter taxeringsåret eller, om allmän fastighetstaxering äger rum dessförinnan, senast före ingången av det år då den allmänna fastighetstaxeringen äger rum, blivit ägare av fastigheten ävensom arrendator, vilken jämlikt avtal, ingånget efter kommunalskattelagens ikraftträdande, gentemot ägare har att svara för skatt för fastighets garantibelopp.

Bestämmelserna i 168 § andra—fjärde styckena och 169 § äga motsvarande tillämpning på särskild fastighetstaxering.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

197 §.

Om efter taxeringsårets utgång fastighets taxeringsvärde med anledning av anförda besvär ändras eller taxeringsvärde åsättes fastighet, som ej blivit taxerad, har prövningsnämnden att efter anmälan av taxeringsintendent vidtaga däremot svarande åtgärder för efterföljande år under taxeringsperioden, om ej beträffande fastigheten sådant förhållande inträffat som enligt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen bör föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde.

Sådan anmälan hos prövningsnämnden må jämväl göras av fastighetens ägare eller, om besvären anförts av annan än ägaren, av denne.

X. Om straff

198 §.

Vad i 117 § första, tredje och fjärde styckena samt i 122 § första stycket stadgas om tystnadsplikt och om påföljd för brott mot sådan plikt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om särskild fastighetstaxering.

199 §.

Den som i särskild fastighetsdeklaration eller i uppgift som avses i 178 § 1 mom. uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig uppgift, ägnad att leda till för låg taxering, skall, där ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken, dömas till dagsböter.

XI. Gemensamma bestämmelser

200 §.

Om fastighet innehaves av någon, som enligt 47 § kommunalskattelagen är att anse såsom ägare eller är i ägarens ställe skyldig att erlagga skatt för garantibelopp för fastigheten, gäller vad som föreskrives be-

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

träffande ägare i stället sådan innehavare.

Bestämmelserna i denna förordning om taxeringsnämndernas och prövningsnämndernas verksamhet beträffande taxeringen för inkomst och förmögenhet samt för sådan taxering meddelade gemensamma bestämmelser om deklARATIONER och andra uppgifter liksom föreskrifterna om riksskatteverket, de särskilda föreskrifterna om viten i 123—125 §§ och om kostnader för taxeringsarbetet i 129 §, 130 § och 173 § 2 mom. äga motsvarande tillämpning i fråga om handhavandet av särskild fastighetstaxering i den mån ej annat föreskrivits.

Ledamot av kammarrätten åtnjuter för tid, varunder han varit inkallad till tjänstgöring enligt 193 § andra stycket, ersättning av statsmedel enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Bestämmelserna om särskild fastighetstaxering skall tillämpas första gången vid särskild fastighetstaxering som sker år 1971. Därvid iakttages dock följande. Förordnande enligt 174 § 3 mom. första stycket och 4 mom. andra stycket skall meddelas senast den 31 december 1970. I stället för 182 § gäller att landskamreraren skall upprätta förslag till anvisningar till ledning för den särskilda fastighetstaxeringen och senast den 4 januari 1971 insända förslaget till riksskatteverket, som fastställer sådana anvisningar senast den 1 februari 1971. Länsstyrelsen skall senast den 10 februari 1971 tillställa taxeringsnämnderna de anvisningar som gäller för länet. I den mån anvisningar erfordras till ledning för den särskilda fastighetstaxeringen före den 1 januari 1971 fastställas dessa av riksskattenämnden.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 16 oktober 1970.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändrade bestämmelser om särskild fastighetstaxering* och anför.

INLEDNING

Allmän fastighetstaxering skall äga rum vart femte år. Den senaste allmänna fastighetstaxeringen har ägt rum detta år. Särskild fastighetstaxering sker varje år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Nästa särskilda fastighetstaxering skall således äga rum år 1971.

Fastighetstaxeringskommittéerna, som tillkallades med stöd av Kungl. Maj:ts beslut den 13 maj 1966, har den 30 juni 1968 avlämnat betänkandet Fastighetstaxeringens regler och organisation (SOU 1968: 32). Betänkandet innehöll förslag till ändrade regler för såväl allmän som särskild fastighetstaxering. Betänkandet har legat till grund för lagstiftning om den allmänna fastighetstaxeringen (prop. 1968: 154, BeU 72, rskr 376, SFS 1968: 729—734). Beträffande den särskilda fastighetstaxeringen framhöll departementschefen att det nya system för särskild fastighetstaxering som föreslagits borde få gälla först sedan 1970 års allmänna fastighetstaxering ägt rum.

Förutom nyssnämnda lagstiftning har på den allmänna fastighetstaxeringens område ytterligare lagstiftningsåtgärder genomförts (prop. 1969: 96, BeU 43, rskr 210, SFS 1969: 210 och 211, prop. 1969: 97, BeU 44, rskr 211, SFS 1969: 209, prop. 1969: 147, BeU 70, rskr 409, SFS 1969: 709 och 710 samt prop. 1970: 132, BeU 43, rskr 269, SFS 1970: 231).

Fastighetstaxeringskommittéerna har den 17 augusti 1970 avlämnat ett betänkande med förslag till vissa ändringar i bestämmelserna om särskild

fastighetstaxering (Stencil Fi 1970: 11, kallas i fortsättningen kommittéförelaget).

Kommittéernas författningsförslag torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

Över kommittéförelaget har efter remiss yttranden avgetts av kammarkollegiet, statskontoret, kammarrätten, byggnadsstyrelsen, statistiska centralbyrån (SCB), riksrevisionsverket, riksskattenämnden, centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden (CFU), statens vattenfallsverk, fortifikationsförvaltningen, domänverket, lantbruksstyrelsen, lantmäteristyrelsen — som bifogat yttrande av överlantmätaren i Stockholms län — skogsstyrelsen, statens naturvårdsverk, bostadsstyrelsen, centralnämnden för fastighetsdata (CFD), länsstyrelserna i Stockholms — som bifogat yttrande från den lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi — Kalmar, Hallands, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Kopparbergs, Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län, Svenska kommunförbundet, Svenska landstingsförbundet, Sveriges industriförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Svenska sparbanksföreningen, Föreningen Sveriges fögderichefer, Samfundet för fastighetsvärdering, Skogsindustriernas samarbetsutskott, Svensk industriförening, Sveriges fastighetsägareförbund, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund och Sveriges jordägareförbund.

Sveriges lantbruksförbund har såsom sitt yttrande hänvisat till ett utlåtande som upprättats av lantbrukets skattedelegation.

DEN SÄRSKILDA FASTIGHETSTAXERINGEN

Allmänna synpunkter

Nuvarande ordning

Särskild fastighetstaxering sker formellt beträffande varje fastighet de år när inte allmän fastighetstaxering äger rum (2 § 1 mom. första stycket taxeringsförordningen (1956: 623; TF). Därvid tas närmast föregående års taxeringsvärde upp oförändrat om inte nytt taxeringsvärde skall sättas (177 § 1 mom. första stycket). Nytt taxeringsvärde skall sättas, om under löpande taxeringsperiod

det inträffat sådant förhållande att taxeringsenhet bör delas upp i flera taxeringsenheter eller flera taxeringsenheter bör slås samman till en,

ändring inträffat i fastighets beskattningsnatur,

fastighet, som förut varit skattefri blivit skattepliktig,

fastighets värde minskats genom eldsvåda, vattenflöde e. d. eller genom

rivning av byggnad eller skogsavverkning, under förutsättning att minskningen föranleder en sänkning av taxeringsvärdet med minst en femtedel,

fortsatt bebyggelse ägt rum på fastighet som inte var färdigbyggd vid den tidpunkt som den föregående taxeringen avsett, eller

fastighets värde annars höjts genom ny-, till- eller ombyggnad i sådan utsträckning att det föranleder en ökning av taxeringsvärdet med minst en femtedel /12 § 2 mom. första stycket kommunalskattelagen (1928:370; KL)/.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid den närmast föregående allmänna fastighetstaxeringen. Därvid skall iakttas de ändringar beträffande fastigheten som skett efter den tidpunkt som det senast åsatta taxeringsvärdet avsett. Föranleds taxeringen av att skattefri fastighet blivit skattepliktig skall fullständig nyvärdering ske av fastigheten med hänsyn till berörda prisläge (12 § 2 mom. andra stycket KL).

Särskild fastighetstaxering utförs inom varje lokalt taxeringsdistrikt av distriktets lokala taxeringsnämnd. Länsstyrelsen kan vid taxeringsdistriktsindelningen förordna att annan indelning skall tillämpas vid särskild fastighetstaxering än vad som föreskrivs för årlig taxering i övrigt (174 § första stycket TF).

Bestämmelser som rör taxeringsnämndens befattning med särskild fastighetstaxering finns vidare bl. a. i 177, 178, 179 och 180 §§ TF.

Kommittéförslaget

Allmänt

Det erinras i kommittéförslaget om att bestämmelserna om förfarandet och organisationen vid särskild fastighetstaxering i 1928 års taxeringsförordning tillsammans med bestämmelserna om inkomst- och förmögenhetstaxering var intagna i en och samma avdelning med rubriken Årlig taxering. I 1956 års TF bröts bestämmelserna om särskild fastighetstaxering ut och sammanfördes till en ny, alltjämt gällande fjärde avdelning med rubriken Särskild fastighetstaxering. En stor del av reglerna i denna avdelning utgörs av hänvisningar till bestämmelser i TF om taxeringsförfarandet m. m. vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen. Vidare erinras om att åtskilliga författningsändringar genomförts i avsnittet om allmän fastighetstaxering inför 1970 års allmänna fastighetstaxering, som nu avslutats i första instans.

Kommittéerna föreslår för den särskilda fastighetstaxeringen i huvudsak bestämmelser, som motsvarar dem som numera gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen. Något förslag med syfte att ändra de materiella förutsättningarna i 12 § 2 mom. KL för om- och nytaxering har inte lagts fram.

Omredigering av författningstexten

Kommittéerna föreslår att den fjärde avdelningen i TF, vilken rör särskild fastighetstaxering och som ej är uppdelad på avsnitt, får en indelning likartad den som nu gäller beträffande den tredje avdelningen i TF, vilken behandlar allmän fastighetstaxering. Därigenom kommer det kronologiska förloppet vid taxeringen och i besvärprocessen att i huvudsak följas.

I TF:s fjärde avdelning bör därför enligt kommittéerna införas avsnitt med följande rubriker: I. Om taxeringsorganisationen, (174—177 §§), II. Om skyldighet att avlämna särskild fastighetsdeklaration m. m., (178—182 §§), III. Om förberedande åtgärder, (183—184 §§), IV. Om de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas verksamhet m. m., (185—195 §§), V. Om besvär över särskild fastighetstaxeringsnämnds beslut, (196 §), VI. Om prövningsnämndernas verksamhet, (197 §), VII. Om besvär över prövningsnämnds beslut och kammarrättens utslag, (198 och 199 §§), VIII. Om besvär i särskild ordning, (200 §), IX. Övriga bestämmelser om besvär, (201 och 202 §§), X. Om straff, (203 och 204 §§), XI. Gemensamma bestämmelser, (205 §).

I samband med omredigeringen föreslås vissa delar av nuvarande paragrafer flyttade till andra paragrafer. Vidare föreslås att innehållet i vissa paragrafer flyttas.

Remissyttrandena

Målsättningen att anpassa reglerna om förfarande, besvär och rättelser vid särskild fastighetstaxering efter dem som numera gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen tillstyrks av flertalet remissinstanser.

Riksskattenämnden tillstyrker att förfarandet vid den särskilda fastighetstaxeringen i görlig mån anpassas efter vad som gäller i motsvarande hänseenden vid den allmänna fastighetstaxeringen.

CFU och Föreningen Sveriges fögderichefer finner det angeläget att föreskrifterna för den särskilda fastighetstaxeringen anpassas till motsvarande bestämmelser för allmän fastighetstaxering. Även *Svenska försäkringsbolags riksförbund* finner det helt riktigt att en sådan anpassning sker så att största möjliga enhetlighet uppnås.

Endast *länsstyrelsen i Skaraborgs län* redovisar betänkligheter mot förslaget att anpassa bestämmelserna om särskild fastighetstaxering efter bestämmelserna för allmän fastighetstaxering. Länsstyrelsen anser att det kan ifrågasättas om så omfattande omreglering av den särskilda fastighetstaxeringen som den ifrågasatta nu skall företas med hänsyn till att länsstyrelserna står inför en omfattande omorganisation med betydande förändringar av arbetsuppgifterna för åtskillig länsstyrelsepersonal. Länsstyrelsen framhåller att de principer som gällt vid 1970 års allmänna fastighetstaxering skall gälla även vid de särskilda fastighetstaxeringarna fram till nästa all-

männa fastighetstaxering. De förarbeten som gjorts vid den allmänna fastighetstaxeringen kan därför komma till användning även vid de särskilda fastighetstaxeringarna. Behovet av nya regler är därför enligt länsstyrelsens mening inte så stort och de ytterligare kompletteringar, som kan erfordras, anser länsstyrelsen i huvudsak kunna rymmas inom ramen för nuvarande lagstiftning.

Det övervägande antalet remissinstanser har anslutit sig till förslaget att omredigera författningstexten efter det kronologiska förloppet av processen.

Kammarrätten har intet att erinra mot den föreslagna omredigeringen av författningstexterna. Genom den tekniska anpassningen av bestämmelserna om allmän fastighetstaxering vinner man enligt kammarrättens mening avsevärda fördelar i fråga om såväl översiktlighet som tillämpning.

Riksskattenämnden, som tillstyrker att kommittéförslaget läggs till grund för lagstiftning, framhåller bl. a. att fördelar vinnas i fråga om översiktlighet genom en anpassning av bestämmelserna för särskild fastighetstaxering efter vad som i motsvarande hänseenden gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen. *Lantmäteristyrelsen* uttalar att den föreslagna omredigeringen i allt väsentligt synes ändamålsenlig.

Mot den föreslagna omredigeringen har betänkligheter framförts endast av *länsstyrelserna i Hallands och Skaraborgs län*.

Länsstyrelsen i Hallands län diskuterar lämpligheten av den föreslagna lagtekniska utformningen. Det föreslagna utbyggandet av avdelningen om särskild fastighetstaxering skulle enligt länsstyrelsens uppfattning i många stycken innebära en ren avtryckning av bestämmelser som redan finns i kapitlen om inkomsttaxering eller allmän fastighetstaxering. Det sätts i fråga om denna upprepning är nödvändig, i all synnerhet som hänvisningar ändå i stor utsträckning skett till vad som gäller om inkomsttaxering och allmän fastighetstaxering.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anför att omredigeringen av författningstexten visserligen medför att det kronologiska förloppet i den särskilda fastighetstaxeringen och besvärsprocessen blir mera följdriktigt beskrivet än i nu gällande bestämmelser. Å andra sidan innebär omarbetningen att man tynger texten mer och gör författningen vidlyftigare än vad som kan anses nödvändigt genom att man i stället för hänvisningen till bestämmelserna om årlig taxering och allmän fastighetstaxering måste göra åtskilliga upprepningar. Med hänsyn till den särskilda fastighetstaxeringens trots allt begränsade betydelse ifrågasätter länsstyrelsen nödvändigheten av så betydande ingrepp. Länsstyrelsen förklarar sig därvid ha fäst avseende vid att man inom en relativt nära framtid antagligen ändå måste företa genomgripande omredigeringar med hänsyn till riksskatteverkets tillkomst och länsstyrelsernas omorganisation den 1 juli 1971.

Taxeringsorganisationen

Särskilda fastighetstaxeringsnämnder och distrikt

Nuvarande ordning m. m.

Särskild fastighetstaxering utförs nu inom varje lokalt taxeringsdistrikt av dettas lokala taxeringsnämnd. Länsstyrelsen kan vid indelningen i taxeringsdistrikt förordna att annan indelning skall tillämpas vid särskild fastighetstaxering än vad som föreskrivs för årlig taxering i övrigt (174 § första stycket TF).

Bestämmelserna i TF om taxeringsnämndernas verksamhet m. m. beträffande taxeringen för inkomst och förmögenhet skall äga motsvarande tillämpning vid den särskilda fastighetstaxeringen (174 § andra stycket TF).

Fastighetstaxeringskommittéerna uttalade i sitt betänkande SOU 1968:32 (s. 96) bl. a. att resultaten av särskilda fastighetstaxeringar, vilkas omfattning för övrigt varierade kraftigt från år till år och de olika taxeringsdistrikten emellan, visade att de därvid åsatta taxeringsvärdena ofta blivit ojämna. Till stor del ansågs detta bero på att den särskilda fastighetstaxeringen i regel åvilade lokala taxeringsnämnder, vilkas huvuduppgift låg inom inkomst- och förmögenhetstaxeringens område och vilkas insikter i fastighetstaxering inte sällan var begränsade. Det förekom sålunda att varken ordförande eller övriga ledamöter i en dylik nämnd deltagit i närmast föregående allmänna fastighetstaxering och till följd därav inte hade någon direkt erfarenhet av de värderingsprinciper eller den taxeringsteknik som då tillämpades. Man kunde också i fråga om många taxeringsdistrikt konstatera att taxeringsvärdenivån för fastigheter som taxerats vid särskild fastighetstaxering överskridit taxeringsvärdenivån vid senaste allmänna fastighetstaxering. Förhållandet torde enligt kommittéernas uppfattning bero på att man — mot gällande författningar — tagit hänsyn till den allmänna prishöjning som ägt rum efter den senaste allmänna fastighetstaxeringen.

För att uppnå bättre ordning i berörda hänseende föreslog kommittéerna att särskilda fastighetstaxeringsnämnder skulle finnas för särskild fastighetstaxering och att dessa nämnders verksamhetsområde skulle benämnas särskilt fastighetstaxeringsdistrikt. Sådant distrikt borde utgöras av kommun eller del av kommun. När särskilda skäl förelåg borde två eller flera kommuner kunna sammanföras till ett särskilt fastighetstaxeringsdistrikt. Distriktsindelningen borde beslutas av länsstyrelsen senast den 30 november året före taxeringsåret.

Länsstyrelsen skulle, enligt kommittéernas förslag av år 1968, förordna ordförande i särskild fastighetstaxeringsnämnd samtidigt med att distriktsindelningen skedde. Samtidigt skulle en person utses att vara ledamot i

nämnden såsom kronoombud. Under december samma år skulle fullmäktige i vederbörande kommun eller kommuner välja ledamöter i den särskilda fastighetstaxeringsnämnden. Om ett särskilt fastighetstaxeringsdistrikt bestod av flera än en kommun skulle länsstyrelsen förordna om hur många ledamöter som skulle utses inom de olika kommunerna. Sammanlagda antalet nämndledamöter borde dock utgöra minst tre och högst åtta, varvid det skulle tillses att om ett distrikt bestod av flera kommuner minst en ledamot valdes för varje kommun. För varje ledamot som valts av kommun skulle också väljas en suppleant.

I prop. 1968:154 (s. 111) uttalade departementschefen efter remissbehandlingen av kommittéernas förslag bl. a., att hans intryck var att en överväldigande del av de remissinstanser som hade erfarenhet av det praktiska taxeringsarbetet betraktade de nuvarande förhållandena på den särskilda fastighetstaxeringsområde som otillfredsställande och ansåg att inrättandet av särskilda nämnder skulle ge avsevärd förbättring av taxeringsresultaten när det gällde rättvisa och likformighet. Därmed kunde man vinna lättnader i arbetet för de högre instanserna. Departementschefen förklarade sig vara beredd att i princip medverka till inrättandet av särskilda fastighetstaxeringsnämnder i huvudsaklig överensstämmelse med vad kommittéerna föreslagit. Han ansåg emellertid i motsats till kommittéerna och flertalet remissinstanser inte att dessa nämnder borde träda i verksamhet redan under år 1969. Det föreföll honom lämpligare att låta det nya systemet för särskild fastighetstaxering gälla först sedan 1970 års allmänna fastighetstaxering ägt rum.

Kommittéförslaget

I kommittéförslaget framhålls att de skäl som framfördes år 1968 för en omorganisation av taxeringsorganisationen i första instans vid den särskilda fastighetstaxeringen alltjämt föreligger. Behovet av en sådan omorganisation sägs nu framstå ännu klarare till följd av erfarenheterna vid 1970 års allmänna fastighetstaxering. Vid denna taxering har nämligen en utvecklad värderings- och administrationsteknik kommit till användning, grundad främst på anvisningar av riksskattenämnden. Denna teknik föreslås använd även vid de särskilda fastighetstaxeringarna. Det förefaller kommittéerna realistiskt att utgå från att de lokala taxeringsnämnderna skall hinna tillägna sig denna teknik.

1968 års förslag om omorganisation av nämnder och distrikt vid den särskilda fastighetstaxeringen förordas därför av kommittéerna nu bli genomfört med vissa tillägg och ändringar. Särskilda fastighetstaxeringsnämnder med särskilda fastighetstaxeringsdistrikt såsom verksamhetsområde bör enligt kommittéförslaget finnas fr. o. m. 1971 års särskilda fastighetstaxering.

Länsstyrelsen skall enligt kommittéförslaget vidare, efter hörande av lokal skattemyndighet, senast den 30 november under året före taxeringsåret, indela länet i särskilda fastighetstaxeringsdistrikt. Vid distriktsindelningen bör länsstyrelsen normalt låta en kommun (eller kommunblock om kommunsammanslagning ej sker per den 1 januari 1971) utgöra ett särskilt fastighetstaxeringsdistrikt. Emellertid måste länsstyrelsen beakta att frekvensen av fastighetsbildnings- och bebyggelseförändringar inom olika delar av en kommun kan behöva föranleda uppdelning av kommunen i flera distrikt. Någon begränsning av länsstyrelsens handlingsfrihet vid distriktsindelningen bör enligt kommittéförslaget inte inskrivas i författningen.

Med utgångspunkterna i kommittéförslaget kan fastighetstaxeringsdistrikt vid 1971 års och de närmast därpå följande årens taxeringar beräknas bli i genomsnitt 350 à 400.

Kommittéerna föreslår att antalet ledamöter i den särskilda fastighetstaxeringsnämnden skall vara, förutom ordföranden, lägst fyra och högst åtta. Länsstyrelsen bör få bestämma antalet ledamöter med hänsyn till distriktets omfattning.

Ordföranden och ytterligare en ledamot bör enligt kommittéerna utses av länsstyrelsen samtidigt med distriktsindelningen, dvs. senast den 30 november året före taxeringsåret. Övriga ledamöter och en suppleant för envar av dessa bör väljas av kommunfullmäktige, vid kommunsammanslagning den 1 januari 1971 av fullmäktige som valts under hösten 1970. Om distriktet består av mer än en kommun bör länsstyrelsen få bestämma hur många ledamöter som skall väljas inom de olika kommunerna. Kommunernas val bör liksom nu gälla äga rum senast den 31 december året före taxeringsåret. Frågan om vilka ledamöter som är valbara m. m. bör regleras på samma sätt som vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen, alltså enligt 13 § TF. Besvär över val av ledamöter och suppleanter bör kunna anföras i samma ordning som i 133 § 2 mom. är föreskrivet beträffande den allmänna fastighetstaxeringen.

I kommittéförslaget framhålls att erfarenheterna av 1970 års allmänna fastighetstaxering med nya och tekniskt mera komplicerade värderingsnormer, som skall tillämpas fram till nästa allmänna fastighetstaxering, gett vid handen att det inom fastighetstaxeringsnämnderna finns behov av en ledamot med yrkesmässig sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering. Vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen tillgodosågs detta behov till viss del genom fastighetstaxeringsombuden. Som fastighetstaxeringsombud tjänstgjorde i tätorter och angränsande områden övervägande lantmätare och stadsingenjörer, i genuina jordbruksområden agronomer och i några skogsdistrikt jägmästare. Dessa fastighetstaxeringsombud svarade framför allt för utarbetandet av markvärdekartor och upprättandet av byggnadsvärdetabeller. Några fastighetstaxeringsombud finns inte och föreslås ej heller skola finnas vid särskild fastighetstaxering.

Kommittéerna framhåller angelägenheten av att samma värderingsnormer praktiseras vid särskild fastighetstaxering som vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen och föreslår att antingen ordföranden eller den av länsstyrelsen förordnade ledamoten i särskild fastighetstaxeringsnämnd skall antas besitta sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering.

Det synes kommittéerna ändamålsenligt även att länsstyrelserna nu får i behövlig utsträckning ställa sakkunniga till de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas förfogande när det gäller taxering av skog och skogsmark, industrier och andra speciella slag av fastigheter.

Lokal skattemyndighet bör åläggas att i den omfattning Kungl. Maj:t eller länsstyrelsen bestämmer medverka i taxeringsarbetet.

Remissyttrandena

Kommittéernas förslag att särskilda fastighetstaxeringsnämnder och särskilda fastighetstaxeringsdistrikt skall inrättas har rönt ett positivt mottagande i remissyttrandena. Det tillstyrks av samtliga remissinstanser som yttrat sig i frågan, såsom *kammarkollegiet, statskontoret, kammarrätten, riksskattenämnden, statens vattenfallsverk, lantmäteristyrelsen, bostadsstyrelsen, länsstyrelserna i Stockholm, Kalmar, Hallands, Göteborgs och Bohus, Kopparbergs, Västernorrlands och Jämtlands län, Svenska kommunförbundet, Samfundet för fastighetsvärdering* samt *Sveriges fastighetsägareförbund*. Övriga remissinstanser har lämnat förslaget utan erinran.

Statskontoret anför att utvecklingen under senare år på flera länsstyrelser gått i riktning mot att bryta ut den särskilda fastighetstaxeringen från de lokala taxeringsnämnderna. Statskontoret tillstyrker att den särskilda fastighetstaxeringen frikopplas på förslaget sätt mot bakgrund av behovet att nå specialisering i arbetet i första instans.

Kammarrätten förklarar sig kunna vitsorda att den hittills gällande ordningen varit behäftad med allvarliga brister. Det har klart framgått att inkomsttaxeringsnämnderna ej varit lämpade att handha ärenden om särskild fastighetstaxering. Den i betänkandet föreslagna nya ordningen med särskilda fastighetstaxeringsnämnder är därför enligt kammarrättens mening befogad. Den föreslagna organisationen synes ändamålsenlig och ägnad att råda bot för hittills förekommande brister vid den särskilda fastighetstaxeringen vad gäller såväl rättvisa och likformighet vid taxeringen som övervakningen av att gällande bestämmelser verkligen kommer att tillämpas.

Riksskattenämnden anför att den årliga särskilda fastighetstaxeringen, som hittills utförts av de lokala taxeringsnämnderna med främsta uppgift att verkställa taxering av inkomst och förmögenhet, enligt riksskattenämndens mening ej fungerat tillfredsställande. Det föreligger därför enligt riks-

skattenämndens mening ett starkt behov av en omorganisation. Redan i sitt remissyttrande över kommittéernas betänkande Fastighetstaxeringens regler och organisation (SOU 1968: 32) tillstyrkte riksskattenämnden det då framlagda förslaget om inrättande av särskilda fastighetstaxeringsnämnder med särskilda fastighetstaxeringsdistrikt som verksamhetsområden. Kommittéerna har nu fullföljt och utvecklat detta förslag. Riksskattenämnden anser det vara av vikt att förslaget nu genomförs. Den föreslagna omorganisationen och sammansättningen av nämnderna kommer enligt riksskattenämndens mening att skapa förutsättningar för ett från likformighets- och rättvisesynpunkt bättre taxeringsresultat än tidigare. Genom den föreslagna organisationen vinnns också kontinuitet i fastighetstaxeringen på så sätt att de erfarenheter, som vunnits vid de allmänna fastighetstaxeringarna, bättre kan utnyttjas vid de årliga särskilda fastighetstaxeringarna.

Lantmäteristyrelsen framhåller att det kanske viktigaste förslaget i betänkandet är det som avser ett genomförande av särskilda fastighetstaxeringsnämnder med särskilda fastighetstaxeringsdistrikt. Den nuvarande organisationen där inkomsttaxeringsnämnderna även handhar de årliga fastighetstaxeringarna är från många synpunkter inte tillfredsställande. För att hålla kvalitén vid de särskilda fastighetstaxeringarna på en rimlig nivå bör arbetet anförtros åt särskilda nämnder, som har detta som sin huvuduppgift.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför att den omfattande markexploateringen och utvecklingen på fastighetsmarknaden i övrigt i detta län ställer ökade krav på den särskilda fastighetstaxeringen. Inrättandet av särskilda fastighetstaxeringsnämnder, vilket föreslagits i betänkandet, synes länsstyrelsen ägnat att förbättra taxeringsresultatet. Länsstyrelsen förklarar att länsstyrelsen i flertalet kommuner i länet inrättat särskilda taxeringsdistrikt för fastighetstaxeringen.

Sveriges fastighetsägareförbund ansluter sig till förslaget att särskilda fastighetstaxeringsnämnder skall inrättas. Förbundet anser att detta innebär ett steg i rätt riktning, då man inte torde kunna förutsätta att de lokala taxeringsnämnderna har kompetens för uppgiften att pröva omtaxeringar av fastigheter med de svårbedömbara problem, som ofta kan uppstå i samband därmed. Det har därför inträffat, att den särskilda fastighetstaxeringen blivit ojämn och att taxeringen ofta blivit alltför hög på grund av att man tagit hänsyn till prisstegringen på fastigheter som inträtt efter den senaste allmänna fastighetstaxeringen — ett förfarande som står i strid mot bestämmelserna i 12 § 2 mom. andra stycket KL. Då särskilda fastighetstaxeringsnämnder nu avses skola inrättas synes detta kunna leda till ett mera tillfredsställande resultat.

Några remissinstanser har yttrat sig i frågan om de särskilda fastighetstaxeringsdistrikternas storlek.

Länsstyrelsen i Kalmar län vill i detta sammanhang trycka på att ej blott det beräknade antalet ny- och omtaxeringar av fastigheter inom kommunen utan även kommunens arealmässiga storlek kan medföra att en uppdelning av kommunen i flera distrikt blir nödvändig. Inom alltför stora distrikt kommer nämndens ledamöter inte att kunna besitta den för fastighetstaxeringen så viktiga ortskännedomen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser att flera landskommuner i allmänhet torde kunna sammanföras till ett taxeringsdistrikt.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anför att enligt tillgänglig statistik för taxeringsåren 1967—1969 antalet ny- och omtaxeringar av fastighet i länet uppgår till 3 000—4 000 per år, vilket per kommun (kommunblock) i länet motsvarar i genomsnitt ca 200—250 per år. En anknytning av distriktsindelningen direkt till den nya kommunindelningen (resp. kommunblocksindelningen) kommer alltså att i vissa distrikt inte ge en normal arbetsbörda. Det måste därför betecknas som tillfredsställande att man slopat kommunbandet i de nya ifrågasatta bestämmelserna så att man för den särskilda fastighetstaxeringen kan skapa speciella nämnder, varigenom kravet på likformighet och önskemålet om bättre anknytning till den allmänna fastighetstaxeringens värderingsprinciper kan tillgodoses. Å andra sidan kan detta tänkas medföra tillskapande av till ytvidden så stora taxeringsdistrikt att med den föreslagna begränsningen av antalet ledamöter i den särskilda nämnden kravet på god kännedom om förhållanden på orten och om den ifrågavarande fastigheten i synnerhet inte kan tillgodoses. Denna konsekvens kan självfallet i viss mån undvikas om man ger nämnden vidgade möjligheter — bl. a. i ekonomiskt hänseende — att besiktiga till ny- och omtaxering aktuella fastigheter.

Sveriges jordägareförbund anser att det i betraktande av kommunsammanslagningarna vid kommande årsskifte är av vikt att ej för stora distrikt tillskapas. Ett distrikt för den särskilda fastighetstaxeringsnämnden bör därför inte vara större än det område, som en nuvarande kommun omfattar. Man kan enligt förbundets mening inte begära att invånarna i de nya storkommunerna har tillräcklig lokalkännedom, och detta gäller i synnerhet då en landsbygdskommun uppgår i en större tätort.

Statskontoret föreslår beträffande antalet nämndledamöter i distrikt, som omfattar endast en kommun eller del därav, att nämnden bör omfatta fyra ledamöter.

Förslaget att antingen ordföranden eller den av länsstyrelsen utsedde nämndledamoten skall besitta sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering har i huvudsak upptagits positivt. Förslaget tillstyrks eller lämnas utan erinran av *riksskattenämnden, domänverket, lantmäteristyrelsen, skogsstyrelsen, statens naturvårdsverk, bostadsstyrelsen, Svenska*

försäkringsbolags riksförbund, Samfundet för fastighetsvärdering och Sveriges fastighetsägareförbund.

Domänverket hälsar med tillfredsställelse förslaget att till fastighetstaxeringsnämnderna knyta ledamot med yrkesmässig sakkunskap.

Lantmäteristyrelsen anser i likhet med kommittéerna att endera ordföranden eller den av länsstyrelsen särskilt utsedde ledamoten skall vara kunnig i fastighetsvärdering. I första hand bör fastighetstaxeringsombudet komma i fråga. Styrelsen förklarar sig för sin del beredd söka föranstalta så att lantmätare som får dylikt uppdrag även får möjlighet att i viss utsträckning utföra sina uppgifter i nämnden under tjänstetid. Styrelsen är givetvis även beredd låta personal inom lantmäteristaten i tjänsten biträda nämnden i frågor som ligger inom verkets arbetsområde.

Skogsstyrelsen förklarar sig vara positiv till förslaget och är införstådd med att då personal från skogsvårdsorganisationen anlitas, detta kan kräva ett ianspråktagande under vederbörandes ordinarie arbetstid vartill tjänstledighet i viss utsträckning skulle behöva beviljas.

Samfundet för fastighetsvärdering anser det lämpligt att fastighetstaxeringsombud vid 1970 års allmänna fastighetstaxering anlitas för uppgiften att vara värderingssakkunnig ledamot i nämnden.

Länsstyrelserna i Hallands, Kalmar och Skaraborgs län är kritiska mot förslaget att antingen ordföranden eller den av länsstyrelsen utsedde nämndledamoten skall besitta sakkunskap i fastighetsvärdering.

Länsstyrelsen i Kalmar län anser det vara helt orealistiskt att räkna med att de personer, som vid 1970 års allmänna fastighetstaxering fungerat såsom fastighetstaxeringsombud, skulle annat än undantagsvis vara villiga att åta sig uppdrag som ordförande eller ledamot av särskild fastighetstaxeringsnämnd med hänsyn till den påräkneliga ersättningen för sådana uppdrag. Den för fastighetstaxeringen viktiga kontinuiteten kan enligt länsstyrelsens mening bäst uppnås genom att man försöker besätta ordförandeposterna i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna med personer som varit ordförande i fastighetstaxeringsnämnd vid 1970 års allmänna fastighetstaxering. I den mån sådana personer även kan anses vara värderingssakkunniga bör dessa givetvis i första hand engageras. Enligt länsstyrelsens mening bör därför i den föreslagna lydelsen av 175 § andra stycket TF ordet ”skall” utbytas mot ”bör”.

Länsstyrelserna i Hallands och Skaraborgs län anser att föreskriften bör utgå. Länsstyrelsen i Hallands län anför att i begreppet sakkunskap får anses ligga krav på dokumenterad utbildning eller erfarenhet. Vid brist på kandidater med dylik sakkunskap eller då tillgängliga kandidater av detta slag inte bedöms lämpliga för taxeringsuppdrag bör länsstyrelsen kunna utse även andra personer. Föreskriften bör kunna ersättas med en mindre kategoriskt utformad rekommendation, eventuellt i anvisningar från riksskattenämnden. Länsstyrelsen i Skaraborgs län kan inte finna någon anled-

ning för den ifrågasatta föreskriften. Självfallet ligger det, säger länsstyrelsen, i varje länsstyrelses intresse att denna sakkunskap finns men absolut krav härpå bör ej uppställas.

Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund förutsätter att genom mångårigt deltagande i fastighetstaxering vunna erfarenheter skall värdesättas lika högt som avlagda examina eller annan speciell kunskap på hithörande område.

Förslaget om bestämmelse om att länsstyrelsen i erforderlig utsträckning skall ställa s a k k u n n i g a till de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas förfogande för taxering av skog och skogsmark, industrier och andra speciella slag av fastigheter behandlas av några remissinstanser.

Skogsstyrelsen anför att styrelsen uppmärksammat att länsstyrelse även vid särskild fastighetstaxering skall kunna förordna sakkunniga att biträda vid taxering av skog och skogsmark. Styrelsen, som utgår ifrån att personal från skogsvårdsorganisationen därvid kan komma i fråga, ställer sig positiv och är införstådd med att detta kräver ett ianspråktagande av sakkunnig under ordinarie arbetstid, vartill tjänstledighet i viss utsträckning skulle behöva beviljas.

Länsstyrelsen i Jämtlands län föreslår möjlighet att förordna även konsulenter för taxering av vattenfallsfastigheter.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anser att den föreslagna bestämmelsen kan utgå då någon anledning att beträffande den särskilda fastighetstaxeringen förordna särskilda sakkunniga att biträda nämnderna enligt länsstyrelsens erfarenhet inte finns.

Några remissinstanser har anfört kritik mot den föreslagna b e n ä m n i n g e n på de nya taxeringsnämnderna och taxeringsdistrikten. *CFU, länsstyrelsen i Hallands län, lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi* och *Föreningen Sveriges fögderichefer* anser att det inte är nödvändigt med tillägget "särskild" resp. "särskilt" framför fastighetstaxeringsnämnd och fastighetstaxeringsdistrikt. *CFU* anför bl. a. att formuleringarna på ett flertal ställen i TF blir lättare om ordet "särskild" resp. "särskilt" slopas. Risk för missuppfattning kan man vid behov undvika genom tillägget "för särskild fastighetstaxering". Så länge fastighetstaxeringsnämnds verksamhetsfält är geografiskt avgränsat område, t. ex. kommun, bör enligt *CFU:s* mening "särskild" och "särskilt" inte användas. Därmed kan ordet "särskild" förbehållas för det fall man i framtiden vill inrätta särskilda fastighetstaxeringsnämnder för taxering av viss grupp av fastigheter, t. ex. industrifastigheter. Med denna förenkling får man dessutom överensstämmelse med inkomsttaxeringens användning av ordet särskild taxeringsnämnd. *Lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi* anser att det skulle vara onödigt tyngande och terminologiskt inte konsekvent att kalla den

nämnd som handhar särskild fastighetstaxering för särskild fastighetstaxeringsnämnd och distrikt för sådan taxering för särskilt fastighetstaxeringsdistrikt. Man har inte på detta sätt bestämmningen "allmän" vid den allmänna fastighetstaxeringen. Någon olägenhet av att också vid den särskilda fastighetstaxeringen tala endast om fastighetstaxeringsnämnd och fastighetstaxeringsdistrikt har inte syns föreligga.

Taxeringsförfarandet

Deklarationsskyldighet m. m.

Nuvarande ordning

I 174 § andra stycket TF föreskrivs att i förordningen meddelade gemensamma bestämmelser för inkomst- och förmögenhetstaxeringen om deklARATIONER och andra uppgifter skall äga motsvarande tillämpning vid den särskilda fastighetstaxeringen.

Deklarationsskyldigheten regleras i 175 § 1 mom. första och andra styckena TF, vari föreskrivs att fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare är skyldig att utan anmaning avge särskild fastighetsdeklaration till ledning för fastighetens taxering, om vid ingången av år då allmän fastighetstaxering inte äger rum beträffande viss fastighet förhållande förelegat av beskaffenhet att böra jämlikt 12 § 2 mom. KL föränleda åsättande av nytt taxeringsvärde. Om fastighet eller komplex av fastigheter, som vid senaste fastighetstaxering behandlats som taxeringsenhet, därefter uppdelats mellan flera ägare eller innehavare, skall deklaration avges av alla beträffande envars del av taxeringsenheten. I tredje stycket samma moment föreskrivs att särskild fastighetsdeklaration skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär och innehålla upplysning om det förhållande som skall föränleda åsättande av nytt taxeringsvärde. I övrigt gäller om sådan deklaration bestämmelserna om allmän fastighetsdeklaration i tillämpliga delar.

I 175 § 2 mom. TF sägs att ägare är deklarationsskyldig efter anmaning även om han anser att sådant förhållande som sagts i första momentet samma paragraf inte förelegat. I 3 mom. föreskrivs skyldighet att efter anmaning lämna uppgift till ledning för taxeringen även om andra förhållanden än dem som anges i deklarationsformuläret.

Enligt 175 § 4 mom. första stycket TF skall särskild fastighetsdeklaration, som skall avges utan anmaning, avlämnas senast den 15 februari. Enligt andra stycket i samma moment skall bestämmelserna om inkomst- och förmögenhetstaxeringen i 34 § 4 mom., 35 och 36 §§ samt 51—55 §§ äga motsvarande tillämpning vid den särskilda fastighetstaxeringen i fråga om plats för avlämnande av särskild fastighetsdeklaration samt i fråga om an-

maning rörande deklaration eller uppgift till ledning vid särskild fastighets-taxering liksom i fråga om delgivning.

Uppgiftsskyldighet för annan än ägare föreligger enligt 176 § TF efter anmaning för brandförsäkringsanstalt beträffande uppgift till ledning vid särskild fastighetstaxering rörande försäkringsvärdet på byggnader, som är försäkrade hos anstalten mot brandskada. Vidare föreskrivs i 139 § 1 mom. tredje stycket att byggnadsnämnd skall underrätta lokal skattemyndighet om beviljat byggnadslov inom myndighetens verksamhetsområde senast en månad efter det beslutet om byggnadslov meddelades. Enligt kungörelsen (1970: 29) om ändring i kungörelsen (1953: 479) angående skyldighet för inskrivningsdomare att lämna vissa underrättelser om sökta lagfarter m. m. skall inskrivningsdomare senast den 15 i varje månad till lokal skattemyndighet lämna avskrifter av bevis på de lagfarter som meddelats under den nästföregående månaden. Likaså senast den 15 i varje månad får lokal skattemyndighet från vederbörande förrättningsmyndighet uppgifter om de fastigheter som under den sistlidna månaden införts i eller utslutits ur jord- och fastighetsregister m. m. /35 § förordningen (1908: 74) angående jordregister och 37 § förordningen (1917: 281) med närmare föreskrifter om fastighetsregister för stad/.

Kommittéförslaget

I kommittéförslaget framhålls att deklarationsskyldigheten är beroende i första hand av ägarens egen bedömning av om omtaxeringsskäl enligt 12 § 2 mom. KL föreligger. Detta förhållande kan enligt kommittéernas mening i och för sig inte anses tillfredsställande. Kommittéerna anser emellertid det vara svårt att ersätta de nuvarande reglerna för deklarationsskyldighet med annat än en skyldighet för samtliga fastighetsägare att varje år avlämna fastighetsdeklaration. Att införa en så omfattande deklarationsskyldighet anses dock inte böra övervägas nu. Därför föreslås att bestämmelserna om deklarationsskyldighet bibehålls. Då ägare av varje registerfastighet, beträffande vilken ny- eller omtaxeringsskäl föreligger, skall vara deklarationsskyldig finns enligt kommittéerna däremot inte anledning att låta även de i andra stycket samma paragraf intagna bestämmelserna kvarstå.

Deklarationsblanketterna för särskild fastighetsdeklaration bör enligt kommittéerna i allt väsentligt vara lika dem som använts vid senaste allmänna fastighetstaxering. Samma slag av uppgifter bör sålunda lämnas som vid den allmänna fastighetstaxeringen. Dock föreslås på grundval av erfarenheterna vid 1970 års allmänna fastighetstaxering, att uppgifter om för fastigheten gällande plan- och byggnadsbestämmelser obligatoriskt skall innefattas i fastighetsdeklarationen.

Byggnadsnämnderna har viss uppgiftsplikt, framhålls det i kommittéförslaget. Erfarenheterna från 1970 års allmänna fastighetstaxering sägs

emellertid visa att de uppgifter om byggnadslov som då stod fastighetstaxeringsnämnderna till förfogande inte var till sådant gagn vid taxeringen som antagits. Uppgifterna var ofta alltför kortfattade och ibland för hand komprimerade på sammanställningslistor. Oavsett om så var fallet eller ej gjordes många hänvändelser till byggnadsnämnderna för att få fram upplysningar om hustyps-, storleks-, ålders- och standarddata för villor och hyreshus, som skulle taxeras. Dessa erfarenheter har lett till att önskemålet om att byggnadsnämndernas uppgiftslämnande härnäst skall ske på centralt fastställda, enhetligt utformade formulär, som tillgodoser behovet av uppgifter för jämförelse med och komplettering eller korrigeringsuppgifter i avlämnade fastighetsdeklarationer.

Kommittéerna föreslår därför att skyldigheten för byggnadsnämnd att senast en månad efter det beslut fattats om byggnadslov rapportera beslutet till lokal skattemyndighet utbyts mot en bestämmelse om att byggnadsnämnd skall senast två veckor efter utgången av varje kvartal på blanketter enligt fastställda formulär till lokala skattemyndigheten inge uppgifter om byggnader, som avses i de av nämnden under kvartalet beviljade byggnadsloven. Anspråken på byggnadslovsrapporteringens fullständighet bör enligt kommittéernas mening inte ställas för höga i de fall byggnadsnämnderna ännu ej har tillräcklig kapacitet för sådan rapportering. Uppgifterna från byggnadsnämnd liksom också inkomna uppgifter om ändringar i jord- och fastighetsregister efter laga förrättning och uppgifter från planmyndigheter och lantbruksnämnder bör enligt kommittéförslaget kunna utnyttjas också för att påminna fastighetsägare om deklarationsskyldigheten.

I mån av behov bör enligt kommittéförslaget de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna alltjämt kunna från försäkringsbolag inhämta uppgifter om brandförsäkringsvärden på byggnader, som är aktuella för ny taxering. Bestämmelsen om skyldighet för brandförsäkringsbolag att på anmaning lämna uppgift om brandförsäkringsvärden föreslås således oförändrad i sakligt hänseende.

Även ägares skyldighet att efter anmaning avge deklaration eller lämna uppgifter om andra förhållanden än dem som finns angivna i deklarationsformuläret föreslår kommittéerna skola kvarstå.

Kommittéerna erinrar om att taxeringsnämnd, taxeringsintendent samt prövningsnämnd nu har rätt att utfärda anmaning. Det tillägget bör göras att även lokal skattemyndighet får sådan rätt. Skälet till det är enligt kommittéförslaget att den lokala skattemyndigheten i största möjliga utsträckning bör utföra expeditionella sysslor för de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna samt fungera som deras kansli. Av samma skäl bör lokal skattemyndighet vid den särskilda fastighetstaxeringen sända ut den erinran som nu föregår anmaningen vid såväl inkomst- och förmögenhetstaxeringen som vid den särskilda fastighetstaxeringen.

Fastighetsdeklarationerna skall enligt nu gällande bestämmelser avläm-

nas till länsstyrelsen, lokal skattemyndighet eller taxeringsnämndens ordförande senast den 15 februari under taxeringsåret. Dessa bestämmelser föreslås oförändrade med endast den ändringen att deklARATIONER EJ LÄNGRE skall kunna inges till ordförande i särskild fastighetstaxeringsnämnd. Ändringsförslaget överensstämmer med kommittéernas övriga förslag att avlasta ordföranden vissa kanslifunktioner genom att överföra dem på lokal skattemyndighet.

Enligt kommittéförslaget bör dessutom vissa gemensamma bestämmelser för inkomst- och förmögenhetstaxeringen rörande deklARATIONER och andra uppgifter gälla även vid den särskilda fastighetstaxeringen.

Remissyttrandena

Några remissinstanser har framhållit svårigheten för fastighetsägare att på grund av nu gällande och föreslagna bestämmelser avgöra om han är *d e k l a r a t i o n s s k y l d i g* eller ej.

Kammarrätten anför att det enligt kammarrättens mening är uteslutet att avfordra fastighetsägare fastighetsdeklARATION varje år. Möjligen skulle man kunna tänka sig att fastighetsägaren t. ex. i samband med avgivande av självdeklARATION åläggs lämna upplysning om fastigheten undergått någon förändring av betydelse eller ej under beskattningsåret. Det är uppenbart att stora olägenheter är förenade med att uppgiftsskyldigheten grundas på bestämmelserna i 12 § 2 mom. KL angående omtaxering av fastighet under löpande taxeringsperiod. Lagrummet är synnerligen svårtolkat och numera i viktiga delar föråldrat. Såväl de skattskyldiga som taxeringsmyndigheterna ställs därför f. n. inför stora svårigheter vid bedömning av deklARATIONSSKYLDIGHETEN. Enligt kammarrättens erfarenhet — som för övrigt bestyrks av den i betänkandet redovisade specialundersökningen — synes omtaxering i huvudsak inskränka sig till sådana fall, där en påtaglig fysisk förändring inträffat under löpande taxeringsperiod. Andra fall av inte mindre vikt, såsom ändringar i fastighets beskattningsnatur och skatteplikt, har däremot ofta inte beaktats. En viss förbättring kan möjligen förväntas efter genomförande av den föreslagna organisationen med särskilda fastighetstaxeringsnämnder och vidgad möjlighet till övervakning genom den ökade uppgiftsskyldigheten för byggnadsnämnd m. m., som föreslagits i kommittéförslaget. Enligt kammarrättens mening torde emellertid en tillfredsställande bestämning av deklARATIONSSKYLDIGHETENS omfattning inte kunna nås utan en genomgripande omarbetning av 12 § 2 mom. KL. Det är angeläget att en sådan kommer till stånd så snart som möjligt.

Riksskattenämnden säger sig dela kommittéernas uppfattning att det inte är tillfredsställande att deklARATIONSSKYLDIGHETEN i första hand är beroende av ägarens egen bedömning av om omtaxeringsskäl föreligger enligt 12 § 2 mom. KL och att detta förhållande inte kan anses tillfredsställande. Det

kan enligt riksskattenämndens mening inte anses tillfredsställande att deklarationsskyldigheten är beroende av den skattskyldiges egen bedömning av t. ex. huruvida hans fastighets värde genom ny-, till- eller ombyggnad så förhöjts att taxeringsvärdet med anledning därav skall höjas med minst en femtedel. Med hänsyn till de skärpta straffbestämmelser, som föreslås införda för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet, anser riksskattenämnden det angeläget att — i den mån deklarationsskyldigheten vid särskild fastighetstaxering även framdeles skall vara knuten till 12 § 2 mom. KL — detta lagrum utformas på ett sådant sätt, att den skattskyldige erhåller erforderlig ledning för sin bedömning. Även andra skäl talar för en översyn av bestämmelserna i 12 § 2 mom. KL. Bestämmelserna är föråldrade och har inte anpassats efter samhällsutvecklingen. De reglerar exempelvis inte sådana på taxeringsvärdet inverkan förhållanden som fabriksnedläggelser i anledning av den pågående strukturomvandlingen i samhället, bebyggelseplaner m. m. Kommittéerna har anmärkt att de haft under behandling förslag till ändring och viss utvidgning av bestämmelserna i 12 § 2 mom. KL men att de stannat för att ej framlägga sådana förslag med syfte på ikraftträdande redan vid 1971 års särskilda fastighetstaxering. Riksskattenämnden vill under hänvisning till vad som ovan anförts understryka vikten av att kommittéerna får i uppdrag att snarast överse de ifrågakommande bestämmelserna om ny- och omtaxeringsanledningarna i 12 § 2 mom. KL.

Förslaget att uppgifter om plan- och byggnadsbestämmelser obligatoriskt skall lämnas i fastighetsdeklarationen har tagits upp av en del remissinstanser, bl. a. riksskattenämnden, länsstyrelserna i Stockholms och Jämtlands län, Sveriges fastighetsägareförbund, Svenska försäkringsbolags riksförbund och Svenska sparbanksföreningen. Samtliga remissinstanser som yttrat sig i frågan har ansett att det inte bör vara obligatoriskt att lämna dessa uppgifter.

Riksskattenämnden ifrågasätter lämpligheten av att uppgifter om för fastigheten gällande plan- och byggnadsbestämmelser obligatoriskt skall lämnas i fastighetsdeklarationen. Åtskilliga skattskyldiga torde enligt riksskattenämnden sakna kännedom om dessa förhållanden och därför vara nödsakade att vända sig till vederbörande myndigheter för att få erforderliga upplysningar. Det kan inte vara lämpligt att berörda myndigheter skall överhoppas med dylika förfrågningar. Riksskattenämnden anser därför att den vid 1970 års allmänna fastighetstaxering tillämpade ordningen att uppgifterna skall lämnas frivilligt bör bibehållas.

Länsstyrelsen i Stockholms län förklarar att den ställer sig tveksam till den föreslagna ändringen i 136 § TF angående fastighetsdeklarations innehåll. Svårigheterna för fastighetsägarna i allmänhet att lämna riktiga uppgifter om gällande plan- och byggnadsbestämmelser för fastigheterna torde bli alltför stora. Felaktiga uppgifter i denna del kan medföra onödigt kon-

trollarbete för taxeringsnämnderna. Vid taxering av flertalet fastigheter saknar dessutom uppgifter i angivna avseenden nämnvärd betydelse. Uppgifterna bör enligt länsstyrelsen inte vara obligatoriska.

Länsstyrelsen i Jämtlands län anför att det vid ett stickprov bland ett femtiotal i länet avlämnade allmänna fastighetsdeklarationer befanns att endast ca 50 % av deklaranterna gjort ett försök att lämna den då icke obligatoriska uppgiften men i vissa fall inte besvarat frågorna fullständigt eller t. o. m. lämnat felaktiga upplysningar. Kännedom om gällande plan- och byggnadsbestämmelser torde i betydande utsträckning saknas i vart fall bland ägare till fastigheter som förvärvats bebyggda. I den mån plan- och byggnadsbestämmelserna är av relevans vid taxeringsvärdets åsättande synes det länsstyrelsen mer motiverat att fastighetstaxeringsnämnden genom byggnadsnämnd e. d. själv inhämtar upplysningar härutinnan.

Frågan om uppgift om brandförsäkringsvärde skall anges i fastighetsdeklaration har tagits upp av Svenska försäkringsbolags riksförbund. Förbundet föreslår att denna uppgiftsplikt skall utgå och hänvisar därvid till bl. a. att brandförsäkringsvärde numera i allmänhet inte är mätare på byggnadsvärde, eftersom de flesta byggnaderna torde vara nyvärdeförsäkrade. Vid fullvärdesförsäkringar, som numera är vanliga för villafastigheter, meddelas dessutom försäkringstagaren inte något försäkringsbelopp.

Mot förslaget att fastighetsdeklaration ej skall få avlämnas hos ordföranden i den särskilda fastighetstaxeringsnämnden har kritik anförts av riksskattenämnden, länsstyrelsen i Hallands län och Sveriges industriförbund. Dessa remissorgan anser att ordföranden skall vara skyldig att motta fastighetsdeklarationer. Riksskattenämnden framhåller att det inte föreligger någon anledning att tillämpa en annan ordning för den särskilda fastighetstaxeringen än som gäller i övrigt. Sveriges industriförbund anser att en försämring av taxeringsmyndigheternas service på detta område inte kan godtas.

Förslaget om ändrade bestämmelser för byggnadsnämndernas byggnadslovsrapportering har intresserat många remissinstanser. Det har mottagits i huvudsak positivt av de flesta remissinstanser som yttrat sig i frågan.

Lantmäteristyrelsen anför att taxeringsnämndens redovisningsskyldighet är betydligt utvidgad i förhållande till tidigare. Förutom taxeringsvärden omfattar den vissa koder och värdefaktorer som är av stort intresse även för verksamhetsgrenar utanför skattesektorn, bl. a. samhällsplaneringen. En jämn och hög kvalitet på nämnda data är därför allmänt sett av stort intresse. Av grundläggande betydelse därvidlag är att nämnden i sitt arbete vet tillräckligt mycket om fastigheten i fråga. Den information som näm-

derna får genom självdeklarationerna är speciellt vid de särskilda fastighetstaxeringarna ofta mycket bristfällig. Förslaget att utvidga byggnadsnämndernas nuvarande byggnadslovsrapportering till att omfatta även tekniska data om bebyggelsen är därför synnerligen välkommet. Såvitt styrelsen kan bedöma har rapporteringen fått en lämplig utformning. CFD har tidigare föreslagit en byggnadsredovisning av samma typ, men betydligt mer omfattande. Eftersom den av CFD föreslagna byggnadsredovisningen knappast kan förverkligas under de närmaste åren, bl. a. beroende på det betydande arbete som återstår innan bl. a. nomenklaturfrågor och frågor kring redovisningens omfattning blivit lösta, är det angeläget att den nu föreslagna rapporteringen, som är av starkt begränsad omfattning, snarast kommer till stånd. Den är, framhåller styrelsen, av värde även i andra sammanhang än taxeringsarbetet. Några principiella svårigheter att åstadkomma den erforderliga samordningen med CFD:s byggnadsredovisning när den förverkligas synes inte föreligga. Någon större ökning i arbetsbelastning för byggnadsnämnderna bör förslaget inte innebära, eftersom det är sannolikt att taxeringsnämnderna — ifall förslaget ej genomförs — kommer att söka andra former för att få del av de uppgifter som finns i byggnadsnämndernas arkiv.

SCB aktualiserar i detta sammanhang frågan om en byggnadsregistrering även för andra ändamål än fastighetstaxering, varvid verket erinrar om det förslag rörande insamling av nybyggnadsdata som ett led i tillskapandet av ett byggnadsregister som CFD har framlagt tidigare i år, enligt vilket byggnadsnämnderna skulle medverka vid uppgiftsinsamlingen. En sådan medverkan äger för övrigt redan rum i samband med nuvarande statistikproduktion, främst vad gäller uppgiftsinsamlingen till bostadsbyggnadsstatistiken. Med hänsyn till den aktuella och väntade efterfrågan på statistisk information om byggnadsbeståndet och dess förändringar föreligger enligt SCB:s uppfattning ett stort behov av ett register omfattande landets totala byggnadsbestånd. Det är därför angeläget att ett byggnadsregister skapas. SCB vill också erinra om att verket den 23 januari 1970 av Kungl. Maj:t erhållit särskilda medel till planering av en statistik över avgången av lägenheter. En dylik statistik torde kunna framställas enbart genom medverkan av byggnadsnämnderna. Eftersom det synes vara ändamålsenligt att byggnadsnämnderna anlitas i uppgiftsinsamlingen till ett byggnadsregister bör den av fastighetstaxeringskommittéerna föreslagna byggnadslovsrapporteringen på sikt kunna modifieras och samordnas med övrigt uppgiftslämnande för att byggnadsnämnderna inte skall belastas i onödan. Denna samordning bör också avse nuvarande statistikproduktion. Härvid blir det enligt SCB:s mening nödvändigt med en översyn av byggnadslovsrapporteringens innehåll och av tillämpad nomenklatur. I detta sammanhang omnämner SCB också att det för bostadsbyggnadsstatistiken krävs rapportering månadsvis. Med hänsyn härtill kan möjligen ifrågasättas om en omläggning till kvartals-

redovisning nu bör genomföras. Med hänsyn till de många gemensamma frågorna i anslutning till insamling, bearbetning och redovisning av uppgifter med anknytning till fastigheter förefaller det lämpligt att en ändamålsenlig samarbetsform upprättas mellan fastighetstaxeringskommittéerna, CFD och SCB.

Bostadsstyrelsen framhåller att de föreslagna byggnadslovsrapporterna synes kunna komplettera den information, som nu erhålls genom bl. a. bostadsbyggnadsstatistiken och särskilda räkningar. Den ytterligare informationen om ombyggnader och fritidsbebyggelse samt de möjligheter att kombinera tekniska och ekonomiska data som erhålls är därvid av särskild betydelse. Möjligheterna att utnyttja informationen är dock starkt beroende av att kvalitetskontrollen blir från statistisk synpunkt tillfredsställande, att ett system för statistisk bearbetning och redovisning på olika regionala nivåer utarbetas och samordnas med annan statistikproduktion samt att definitionerna samordnas med annan statistik. Styrelsen förutsätter att dessa problem beaktas vid den fortsatta bearbetningen av förslaget.

Statskontoret anser att skäl föreligger att överväga om inte uppgift om byggnadslov bör tillställas inte bara fastighetstaxeringsnämnden utan även den vanliga taxeringsnämnden. Statskontoret förutsätter att insamling och distribution av byggnadslovsdata för nämndernas behov samordnas med motsvarande behov hos andra avnämare.

CFD anser att under förutsättning att taxeringsarbetet inte kan avvakta den uppbyggnad av det byggnadsregister i en markdatabank som nämnden föreslagit i PM den 11 december 1969 med förslag till insamling av nybyggnadsdata m. m. (Ju 1969:32), införandet av rapportsystemet inlemmas i uppbyggnaden av densamma. CFD anför bl. a. att de data som avses bli inhämtade genom den föreslagna byggnadslovsrapporteringen torde täcka fastighetstaxeringens primära behov. I kommittéförslaget nämns att de uppgifter som återfinns i fastighetslängden och fastighetsbandet är av intresse även för t. ex. samhällsplaneringen. CFD instämmer i och för sig i detta. I många sammanhang, inte minst för planerings- och forskningsändamål, krävs dock tillgång till väsentligt mer omfattande data. En sammanställning av vissa uttalade önskemål lämnas i CFD:s nyssnämnda PM. Enligt CFD:s mening bör insamlandet av data om bebyggelsen i princip ses i ett större sammanhang. Det är ej lämpligt att skapa insamlingsrutiner, som i huvudsak avser att förse enbart fastighetstaxeringsmyndigheterna med data. Kommittéernas förslag torde medföra ökad arbetsbelastning på kommunerna. Mot de därav föranledda kostnaderna skall givetvis ställas de fördelar som vinnas genom den förbättrade datatillgången. Enligt CFD:s mening bör man dock vid rapporteringen ta till vara möjligheterna att utvidga datafångsten så att ett fullständigare byggnadsregister kan hållas. Det synes mindre lämpligt att isolerat införa den föreslagna rutinen, eftersom den inom kort kan komma att ersättas av annan, som är anpassad efter data-

bankens behov. Resultatet av den fortsatta utredningen om byggnadsredovisning bör beaktas. CFD förutsätter att det nära samarbetet med fastighets-taxeringskommittéerna därvid kan fortsätta. I utredningsarbetet bör ingå en genomgång av möjligheterna till samordning av datafångsten för fastighetstaxeringens behov, viss statistikproduktion och föreslagen byggnadsdatabas i fastighetsdatabanken. CFD förklarar att de data som föreslagits i rapportsystemet emellertid kanske kan tänkas utgöra första steget i en successiv utbyggnad av byggnadsdatabanken. Det är av utomordentlig vikt att en successiv uppläggning överensstämmer med de målsättningar och de system, som den pågående utredningen söker klarlägga.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län finner det ändamålsenligt att blanketter kommer till användning och att smärre reparationsarbeten och andra mindre åtgärder undantas från uppgiftsskyldigheten. Länsstyrelsen anser emellertid att uppgifterna bör insändas månadsvis. För åtminstone de större fögderierna medför kvartalsvis redovisning betydande olägenheter från arbetssynpunkt.

Sveriges fastighetsägareförbund anser det värdefullt med ett utarbetat förslag till byggnadslovsrapport, som nu framlagts, för att uppgifterna om en fastighets status skall bli så tillförlitliga som möjligt. *Lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi* tillstyrker livligt den föreslagna nya ordningen beträffande byggnadslovsrapporter. *Samfundet för fastighetsvärdering* hälsar med tillfredsställelse att den nuvarande byggnadslovsrapporteringen avses bli utvidgad och kommer att omfatta också tekniska data om bebyggelse, vilket torde kunna underlätta taxeringsnämndernas arbete och därigenom främja en jämn och riktig taxering. Även *Taxeringsnämndsordförandenäs riksförbund* uttrycker tillfredsställelse särskilt med förslaget att byggnadsnämndernas uppgiftslämnande skall ske på centralt fastställda, enhetligt utformade formulär. Därmed bereds fastighetstaxeringsnämnderna möjlighet att jämföra och korrigera fastighetsdeklarationernas motsvarande uppgifter.

Svenska försäkringsbolags riksförbund instämmer i kommittéernas uttalande att anspråken på rapporteringens fullständighet ej bör ställas för höga i de fall byggnadsnämnderna ännu ej har tillräckliga resurser för rapporteringen.

Några remissinstanser har varit tveksamma inför förslaget om utvidgad byggnadslovsrapportering eller avstyrkt förslaget.

Länsstyrelsen i Jämtlands län ifrågasätter nyttan av den föreslagna utbyggda rapportskyldigheten mot bakgrunden av det merarbete byggnadsnämnderna härigenom åsamkas. Enligt uppgifter från ett par kommuner i länet med relativt stor frekvens av bebyggelseändringar anser sig byggnadsnämnderna inte ha tillräcklig personal för att kunna redovisa beviljade byggnadslov enligt det förslag till byggnadslovsrapport som upprättats av kommittéerna. Detta gäller i synnerhet alla data beträffande själva bygg-

nadsbeskrivningen. Däremot ansluter sig länsstyrelsen helt till kommittéernas uppfattning om att informationsflödet i viss utsträckning behöver styras. Byggnadslov som är utan nämnvärt intresse för fastighetstaxeringsnämnderna, såsom t. ex. omfärgning av fasad e. d., bör således inte rapporteras. Länsstyrelsen finner för sin del att rapporten kan begränsas. Om fastighetstaxeringsnämnden anser sig i något särskilt fall behöva ytterligare upplysningar har nämnden möjlighet att själv ta del av byggnadsnämndens handlingar.

Svenska kommunförbundet avstyrker förslaget. Förbundet har visserligen förståelse för önskemålet om en enhetlig utformning av rapporteringen, men anser att denna måste vara anpassad till de arbetsrutiner, som nu tillämpas vid behandlingen av byggnadslovsärenden, så att något merarbete för byggnadsnämnderna i princip inte uppstår. Det föreslagna formuläret "byggnadslovsrapport" innehåller emellertid ett så stort antal sakuppgifter om den byggnad som berörs av byggnadslovet och en så detaljerad byggnadsbeskrivning — även i det fall det endast gäller ombyggnad — att ifyllandet av alla de begärda uppgifterna kommer att medföra ett väsentligt merarbete och en stark arbetsbelastning för byggnadsnämnderna. Den föreslagna tidsfristen för rapporteringen — senast två veckor efter utgången av varje kvartal — är alltför kort för en byggnadsnämnd med ett större antal byggnadslovsärenden. Detta gäller speciellt i fråga om ärenden som behandlats vid nämndsammanträde i slutet av ett kvartal. Det bör även beaktas att byggnadsnämnderna i det stora antal kommuner, som nybildas eller vidgas vid kommande årsskifte, till följd av sammanläggningen får särskilt stor arbetsbörda och svårligen under år 1971 kan utan kostnadskrävande personalförstärkning hinna med de ytterligare arbetsuppgifter som en utökad rapportering skulle innebära.

Även om en effektiv och rättvisande fastighetstaxering också är ett kommunalt intresse, är det enligt kommunförbundets mening inte rimligt att i kontrollsyfte belasta byggnadsnämnderna med en så omfattande uppgiftsskyldighet. Det är dock i första hand de deklarationsskyldigas uppgifter och då bl. a. uppgifter om byggnadskostnader som skall ligga till grund för fastighetstaxeringen. Byggnadskostnadernas storlek kan byggnadsnämnderna inte uttala sig om, och den uppgiften ingår inte heller i den föreslagna byggnadslovsrapporten. Eftersom rapporteringen avser ny-, till- eller ombyggnader kommer ändock data om huvuddelen av det befintliga byggnadsbeståndet att för lång tid framöver bygga på de deklarationsskyldigas uppgifter. Förbundet avstyrker därför förslaget om en utvidgning av byggnadsnämndernas rapporteringsskyldighet såsom det är utformat och hävdar att byggnadslovsrapporteringen bör omfatta enbart uppgifter om vad byggnadsloven avser och ske i form av exempelvis kopior av protokoll. Endast i de fall de i fastighetsdeklarationerna lämnade uppgifterna bedöms vara otill-

förlitliga, bör fastighetstaxeringsnämnderna i kontrollsyfte inhämta motsvarande uppgifter från byggnadsnämnderna.

Det finns enligt kommunförbundet all anledning att avvakta resultatet av den utredning som företas av CFD om bl. a. insamling av byggnadsdata för en planerad fastighets- och databank, så att en samordning av en insamling av byggnadsdata för skilda ändamål kan komma till stånd och dubbelarbete undvikas. Även av detta skäl bör enligt förbundet byggnadslovsrapporteringen till lokal skattemyndighet inte nu vidgas i den omfattning som kommittéerna föreslår.

Även *Svenska sparbanksföreningen* avstyrker förslaget och anser att det vore tillräckligt om byggnadsnämnderna rapporterade en gång per år vilka byggnadslov som meddelats. Föreningen föreslår att denna rapportering skulle ske den 15 februari och avse förhållandena den 1 januari samma år.

Några remissinstanser har behandlat förslaget att brandförsäkringsanstalt även i fortsättningen skall efter anmaning vara skyldig att lämna uppgift om försäkringsvärdet på byggnader.

Svenska sparbanksföreningen anser att uppgiftsskyldigheten för försäkringsgivarna bör utökas. Föreningen anför att alla försäkringsbolag nyvärderar villor, hyreshus, lantgårdar, industrier etc. Detta sker efter schablonmässiga regler på särskilda formulär. Uppgifter infordras av försäkringsstagaren, om inte bolagens egna ingenjörer utför besiktning före värdering. Uppgiftsskyldigheten för försäkringsgivarna bör utökas att gälla även underlaget för beräkning av försäkringsvärdet när det gäller särskild fastighetstaxering. Kostnaden härför inskränker sig i stort sett till kopierings- och portokostnader, och utbytet blir avsevärt större än det från byggnadsnämnderna. Därtill utelämnas i byggnadsbeskrivningen i försäkringsformulären aldrig någon standardhöjande detalj.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län och *Svenska försäkringsbolags riksförbund* har den uppfattningen att försäkringsvärdena inte är till ledning vid taxeringen med hänsyn till de försäkringsformer som numera ofta tillämpas. *Svenska försäkringsbolags riksförbund* anför bl. a. att de flesta byggnader torde numera vara nyvärdeförsäkrade. Detta innebär som regel att vid totalskada utgår ersättning med belopp som motsvarar kostnaden för uppförande av ny byggnad av samma eller liknande slag. Brandförsäkringsvärdet är därför ingen mätare av byggnadens nuvarande värde. Härtill kommer att — med anledning av utvecklingen av i detta sammanhang berörda försäkringsgrenar — möjligheterna att lämna uppgifter om brandförsäkringsvärde torde bli mer och mer begränsade. I fråga om villafastigheter har flera försäkringsbolag infört beloppslös fullvärdesförsäkring. Övriga bolag torde komma att införa liknande system. Vid tecknandet av en försäkring lämnar försäkringstagaren vissa uppgifter om sin fastighet i enlighet med ett av försäkringsbolagen utarbetat system. Med ledning av dessa

uppgifter, som dels är av värdekaraktär, dels av riskkaraktär, beräknar försäkringsbolaget premien för försäkringen. Försäkringstagaren meddelas ej något försäkringsbelopp utan vet endast att hans fastighet är försäkrad till fulla värdet. Dessa premieberäkningsmetoder torde ganska snart komma att utvidgas till andra delar av fastighetsförsäkringsmarknaden. Det kan nämnas att kreditinstitutet vid sin långivning numera ej kräver uppgift om brandförsäkringsvärde utan anser uppgiften att fullvärdesförsäkring föreligger tillfredsställande.

Länsstyrelsen i Kalmar län anser för sin del att det skulle vara lämpligt att till nuvarande bestämmelser foga en föreskrift om skyldighet för hypoteksinrättning att efter anmaning lämna uppgift om det belåningsvärde, som åsatts i hypoteksinrättningen till belåning anmäld fastighet. För fastighetstaxeringen torde det enligt länsstyrelsens mening vara av större vikt att känna ett dylikt belåningsvärde än brandförsäkringsvärdet.

Förslaget att de lokala skattemyndigheterna i första hand bör utsända erinran om skattskyldighet och anmaning att deklarerat har tagits upp av ett antal remissorgan.

Lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi anser det vara på tiden att genomgående slopa erinran som föregångare till anmaning. Myndigheten har inte någon invändning mot att också de lokala skattemyndigheterna skall kunna utfärda anmaning.

Riksskattenämnden, länsstyrelserna i Västernorrlands och Jämtlands län samt *Sveriges industriförbund* avstyrker förslaget att de lokala skattemyndigheterna ges rätten att utfärda anmaning.

Riksskattenämnden anser att en anmaning är en åtgärd av allvarlig natur och bör utfärdas med urskillning och omdöme. Detta gäller i synnerhet om i anmaningen föreläggs vite. Något "datamässigt" anmaningsförfarande bör inte ifrågakomma. Enligt riksskattenämndens mening är det ur praktiska synpunkter tillräckligt att lokal skattemyndighet får möjlighet att erinra om deklareringsplikten. *Länsstyrelsen i Jämtlands län* finner inte tillräckliga skäl föreligga för att lokal skattemyndighet ges rätten att utfärda anmaning, utan anser att anmaning bör liksom vid den årliga taxeringen i övrigt och vid allmän fastighetstaxering endast utskrivas av den lokala skattemyndigheten men undertecknas av fastighetstaxeringsnämndsordföranden. *Sveriges industriförbund* anför bl. a. att något praktiskt behov av att ge lokal skattemyndighet möjlighet att utfärda anmaning inte föreligger.

Förberedande åtgärder av länsstyrelse m. m.

Nuvarande ordning

De nuvarande bestämmelserna i TF om taxeringsmyndigheternas förberedande åtgärder vid den särskilda fastighetstaxeringen finns intagna i 174 § genom föreskrift i paragrafens andra stycke att bestämmelserna i förordningen om taxeringsnämndernas och prövningsnämndernas verksamhet beträffande taxeringen för inkomst och förmögenhet liksom föreskrifterna om riksskattenämnden skall äga motsvarande tillämpning vid särskild fastighetstaxering, i den mån inte annorlunda är stadgat. Enligt 93 §, vartill hänvisas, har landskamreraren att upprätta förslag till anvisningar för inkomst- och förmögenhetstaxeringen i länet och tillställa riksskattenämnden förslaget senast den 1 december året före taxeringsåret. Senast den 20 samma månad skall riksskattenämnden återsända förslaget jämte sina erinringar mot detsamma. Prövningsnämnden skall därefter fastställa anvisningarna för taxeringen, vilka senast den 15 januari under taxeringsåret skall tillställas taxeringsnämnderna och riksskattenämnden. För den allmänna fastighetstaxeringen gäller i stort sett motsvarande regler, även om andra datumangivelser lämnas (144 § 3 mom.).

Kommittéförslaget

De förberedande åtgärder vid den särskilda fastighetstaxeringen som enligt kommittéerna fortsättningsvis bör regleras i TF är främst utarbetandet av anvisningar och andra direktiv för taxeringsarbetet. Därvid bör, sägs det, de nu gällande reglerna i ämnet inte ändras utom såtillvida att det bör stadgas att i anvisningarna skall ingå bl. a. statistiska och andra uppgifter, som skall underlätta för de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna att iaktta de normer för taxeringen som anges i 12 § 2 mom. KL. Anvisningarna bör tillställas förutom de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna och riksskattenämnden även de lokala skattemyndigheterna.

Enligt kommittéförslaget bör vidare föreskrivas att länsstyrelse har att i övrigt vidta sådana förberedande åtgärder som underlättar arbetet i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna. Med hjälp av den fastighetstaxerings-specialist, som kommittéerna föreslår alltjämt skola finnas hos varje länsstyrelse och som bör kunna medverka i bl. a. förarbetena till nyssnämnda anvisningar, bör länsstyrelsen inför en förestående särskild fastighetstaxering kunna göra erforderliga sammanställningar av tillämpade värderingsprinciper beträffande såväl markvärden och åkervärden m. m. som byggnadsvärden för att främja en rättvis och likformig bedömning vid taxeringen. Vidare bör enligt kommittéerna specialisten insamla och eventuellt sammanställa uppgifter om ändrade planförhållanden o. d. som synes böra leda till omprövning av fastigheters beskattningsnatur.

I kommittéförslaget erinras om att länsstyrelsen vid den allmänna fastighetstaxeringen skall kalla ordförandena i fastighetstaxeringsnämnderna och vissa ledamöter i dessa nämnder till förberedande överläggningar om tillämpningen av de allmänna grunderna vid den förestående allmänna fastighetstaxeringen. Vissa sakkunniga kan även kallas till detta sammanträde. När det gäller den årliga taxeringen kan länsstyrelsen kalla ordföranden och högst två ledamöter från varje taxeringsnämnd inom länet eller del därav till sammanträde inför landskamreraren rörande taxeringsarbetet. Särskilda sakkunniga kan kallas till detta sammanträde för lämnande av upplysningar.

Det kan enligt kommittéerna förutsättas att det även i fortsättningen kommer att föreligga behov för länsstyrelsen att kunna samla nämndordförande, vissa nämndledamöter och vissa sakkunniga för att informera dem om det förberedelsearbete för den särskilda fastighetstaxeringen som utförts inom länsstyrelsen samt om de anvisningar för taxeringen som utfärdats av riksskattenämnden och av prövningsnämnden samt för att hålla överläggningar om det kommande taxeringsarbetet. Det synes därför enligt kommittéförslaget lämpligt att ta upp i huvudsak de bestämmelser i detta hänseende som nu gäller för den årliga taxeringen samt tillfoga att till sammanträde, som här avses, skall kunna kallas även andra personer som på grund av sin verksamhet eller av annan anledning kan antas äga sakkunskap i fråga om värdering av fastigheter.

Förberedelsearbetet i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna bör enligt kommittéernas mening kunna regleras genom anvisningar av riksskattenämnden.

Remissyttrandena

I fråga om anvisningar för den särskilda fastighetstaxeringen föreligger delade meningar bland remissinstanserna. Flertalet remissinstanser har lämnat förslaget utan erinran. Några remissinstanser finner de föreslagna anvisningarna vara alltför omfattande och två remissinstanser anser att behov av anvisningar för den särskilda fastighetstaxeringen inte föreligger.

Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund finner det välbetänkt att åtgärder föreslagits för att underlätta de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas arbete genom meddelande av anvisningar och andra direktiv för taxeringsarbetet o. d.

De remissinstanser som finner de föreslagna anvisningarna vara alltför omfattande är *länsstyrelserna i Stockholms, Kalmar, Hallands, Göteborgs och Bohus, Kopparbergs, Västernorrlands och Västerbottens län*.

Länsstyrelserna i Hallands, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens län föreslår att de anvisningar som behövs tas in i de årliga anvisningar som jämlikt 93 § TF utfärdas för inkomst- och förmögenhetstaxeringen.

Länsstyrelsen i Kalmar län framhåller att anvisningarna i fråga såvitt länsstyrelsen f. n. kan bedöma torde komma att bli tämligen kortfattade och huvudsakligen innehålla hänvisningar till de av fastighetsprövningsnämnden till ledning vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering fastställda anvisningarna. Därutöver bör tas in en redogörelse för prisutvecklingen efter det år som varit nivåbestämmande vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen samt en komplettering av de i fastighetsprövningsnämndens anvisningar intagna tabellerna över generella hyreshöjningar och normalhyror beträffande hyresfastigheter.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför bl. a. att anvisningar för fastighetstaxering inte förekommit mellan allmänna fastighetstaxeringar. I den mån statistiskt material och t. ex. förändringar i byggnadskostnaderna ger behov av anvisningar mellan allmänna fastighetstaxeringar ser länsstyrelsen i vart fall f. n. den lösningen ligga närmast till hands att central myndighet utfärdar behövliga anvisningar. Länsstyrelsen utgår från att behov av länsanvisningar kommer att föreligga endast i undantagsfall.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län ifrågasätter om statistiska uppgifter skall vara obligatoriska i anvisningarna för särskild fastighetstaxering. Vid 1970 års allmänna fastighetstaxering visade det sig nämligen, att det statistiska underlaget i tämligen stor omfattning — där det inte helt saknades — var så svagt att det inte kunde anses godtagbart. Man torde kunna utgå ifrån att underlaget inte kommer att vara bättre inför de särskilda fastighetstaxeringarna. Mot bakgrunden härav synes ett obligatorium inte böra inskrivas i författningstexten. Centralt utarbetade närmare riktlinjer för eller mallar till anvisningar bör utarbetas och föreligga i god tid.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län anför bl. a. att behovet av anvisningar torde vara växlande från län till län och kan förutsättas öka för varje år som förflyter från senaste allmänna fastighetstaxering. I många län torde vid 1971 års särskilda fastighetstaxering andra anvisningar till ledning för värderingen ej kunna föreskrivas än de vid 1970 års allmänna fastighetstaxering tillämpade, möjligen kompletterade med uppgift om utvecklingen av byggnadskostnadsindex. Enligt länsstyrelsens uppfattning bör därför bestämmelsen om anvisningar för särskild fastighetstaxering modifieras, förslagsvis genom att den föreslagna avfattningen i stället får lydelsen "Landskamreraren har att i erforderlig omfattning upprätta förslag till anvisningar till ledning för nästkommande års särskilda fastighetstaxering inom länet".

Länsstyrelserna i Skaraborgs och Jämtlands län anser att anvisningar av föreslagen art inte behövs. *Länsstyrelsen i Skaraborgs län* anser att sådana anvisningar inte fyller något som helst behov och helt kan undvaras. Om något behov av anvisningar skulle yppa sig kan enligt länsstyrelsens mening förste taxeringsintendenten utfärda sådana. Länsstyrelsen ställer sig dessutom helt frågande inför det ifrågasatta behovet vid den särskilda fastighetstaxeringen av statistiska uppgifter om prisutveckling efter senaste allmänna

fastighetstaxering. Den särskilda fastighetstaxeringen skall ju grundas på förhållandena vid den senast verkställda allmänna fastighetstaxeringen. Vad som därefter hänt på fastighetsmarknaden saknar därför varje intresse för de särskilda nämnderna och uppgifter härom utgör snarare ett incitament till missförstånd om vilken taxeringsnivå som skall tillämpas.

Länsstyrelsen i Jämtlands län ställer sig frågande till att särskilda anvisningar skall behöva utfärdas inför en särskild fastighetstaxering. En allmän erinran om vilka grunder som skall tillämpas torde enligt länsstyrelsens mening vara tillfyllest. Länsstyrelsen anser däremot att det givetvis är såväl nödvändigt som lämpligt att förste taxeringsintendenten med fastighetstaxeringsspecialistens medverkan vidtar sådana förberedande åtgärder som underlättar arbetet för de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna såsom sammanställningar av tillämpade värderingsprinciper m. m. inom varje distrikt för att främja en rättvis och likformig bedömning vid taxeringen och för att undvika "glidning uppåt" av taxeringsvärdenivån.

Statskontoret, länsstyrelsen i Skaraborgs län och *lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi* har erinrat om förslaget i PM med förslag till skatterätt och länsrätt (Stencil C: 3 juni 1970) om att skatterätten skall befrias från uppgiften med länsanvisningar. *Statskontoret* anför i anknytning härtill att om årliga länsanvisningar bedöms erforderliga för den särskilda fastighetstaxeringen anvisningarna, enligt statskontorets mening, bör utarbetas inom länsstyrelsens taxeringsenhet i samråd med riksskatteverket. Något i författning reglerat förfarande för dessa anvisningar synes därvid inte behövas. Länsstyrelsen eller riksskatteverket bör i mån av behov kunna ta initiativ till länsanvisning på fastighetstaxeringsområdet.

Förslaget att länsstyrelsen skall kunna sammankalla ordförande och två andra nämndledamöter samt vissa sakkunniga till sammanträde för överläggningar inför taxeringsarbetet har tagits upp av några remissinstanser.

Länsstyrelsen i Jämtlands län och *Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund* finner det välbetänkt att länsstyrelsen ges möjlighet att kunna samla ordförandena m. fl. till informationsmöte.

Länsstyrelsen i Stockholms län utgår från ett behov av att kunna sammankalla till sammanträden för taxeringsarbetet vid särskild fastighetstaxering inför landskamreraren kommer att föreligga endast i undantagsfall. *Länsstyrelsen i Skaraborgs län* anser att behov av föreskrift om möjlighet att sammankalla till ifrågavarande sammanträden inte föreligger.

Taxeringsarbetet

Nuvarande ordning

F. n. skall bestämmelserna om taxeringsnämndernas verksamhet vid inkomst- och förmögenhetstaxering äga motsvarande tillämpning vid särskild fastighetstaxering i den mån inte annorlunda är stadgat (174 § andra stycket TF). Särskilda föreskrifter om taxeringsnämndens arbete m. m. vid särskild fastighetstaxering finns intagna i bl. a. 177 §.

I 177 § 1 mom. första stycket föreskrivs att taxeringsnämnden skall under de år, då särskild fastighetstaxering skall äga rum, företa sådan taxering så fort det kan ske. Vidare föreskrivs att nämnden har att för varje fastighet, för vilken jämlikt 12 § 2 mom. KL nytt taxeringsvärde skall sättas, besluta till vilket belopp det nya värdet skall tas upp. För övriga fastigheter, som skall taxeras, skall nämnden ta upp nästföregående års taxeringsvärden oförändrade. Enligt andra stycket samma moment skall nämnden också pröva framställningar om sådant särskilt angivande av värden på olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter som avses i 8 § sista stycket KL.

Enligt 177 § 2 mom. TF skall de beslutade taxeringarna tas upp i fastighetslängd. Sådan längd skall föras för varje lokalt taxeringsdistrikt eller, om sådant distrikt består av mer än en kommun, för varje kommun. För varje fastighet, som taxeras, skall i längden anges taxeringens belopp och namnet på den som vid taxeringsårets ingång varit ägare till fastigheten. Närmare bestämmelser om längdföringen finns i taxeringskungörelsen (1957: 513).

I 177 § 3 mom. TF föreskrivs att taxeringsnämnden skall underrätta fastighetsägaren i de fall nämnden åsatt fastighet nytt taxeringsvärde eller, med avvikelse från vad som under nästföregående taxeringsår varit gällande, fördelat taxeringsvärde på olika fastigheter, som ingår i taxeringsenhet, eller på olika delar av fastigheter eller avslagit framställning om här avsedd taxeringsåtgärd. För sådan underrättelse skall bestämmelserna i 69 § 4 mom. TF äga motsvarande tillämpning.

Enligt 177 § 4 mom. TF får samtliga ledamöter av taxeringsnämnd delta i granskningen av särskild fastighetsdeklaration.

Kommittéförslaget

Till den särskilda fastighetstaxeringen skall enligt kommittéförslaget överföras i huvudsak de arbetsformer och bestämmelser som numera införts för den allmänna fastighetstaxeringen. Det synes därför kommittéerna lämpligt att avsnittet om de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas verksamhet i likhet med motsvarande avsnitt beträffande såväl inkomst- och förmögenhetstaxering som allmän fastighetstaxering bör inledas med föreskrifter om länsstyrelsens och förste taxeringsintendentens övervakande uppgifter vid taxeringen.

Lokal skattemyndighet bör vid de kommande särskilda fastighetstaxeringarna svara för en väsentlig del av nämndens kanslifunktioner. Som redovisats i det föregående anser kommittéerna att ordföranden i särskild fastighetstaxeringsnämnd inte bör vara skyldig att ta emot deklARATIONER. Den avvikelsen från formuleringen av motsvarande bestämmelse vid allmän fastighetstaxering bör således göras att ordföranden åläggs att ombesörja att deklARATIONER och andra uppgifter införskaffas. I praktiken sker detta genom lokal skattemyndighets försorg. Ordföranden bör vidare åläggas att lämna annan taxeringsmyndighet eller lokal skattemyndighet behövliga uppgifter. Liksom numera gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen bör enligt kommittéerna ordföranden kunna rådgöra med nämndledamot för avgivande av yttrande i besvärsmål och även inkalla ledamöterna i nämnden utan hinder av att nämndens arbete i övrigt är avslutat.

För det fall att ordföranden inte är värderingssakkunnig bör enligt kommittéerna den av länsstyrelsen särskilt utsedde ledamoten besitta sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering. En föreskrift om att den ledamot som länsstyrelsen utsett skall särskilt, i den utsträckning ordföranden beslutar, granska deklARATIONER, uppgifter och andra handlingar samt i övrigt biträda ordföranden i hans arbete finns också upptagen i kommittéförslaget.

Kommittéerna finner angeläget att i möjligaste mån avlyfta expeditionella sysslor från nämnden och dess ordförande. Därför bör nämnden få åtnjuta biträde av personal som för sådant ändamål kan anvisas. I första hand avses personal inom lokal skattemyndighet, men även personal vid lantmäterikontor bör kunna komma i fråga vid biträde i frågor av fastighetsteknisk karaktär.

De bestämmelser som vid allmän fastighetstaxering gäller i fråga om nämndsammanträden, protokoll och rätt att närvara vid allmän fastighetstaxering bör enligt kommittéförslaget även gälla vid särskild fastighetstaxering. Samma regler bör gälla också beträffande jäv, omröstning, beslut, avvikande eller särskild mening och reservation. Särskild fastighetstaxeringsnämnd föreslås skola få fatta beslut om inte ordföranden och minst två andra ledamöter eller, om antalet ledamöter i nämnden förutom ordföranden är minst fem, minst tre ledamöter är närvarande.

F. n. skall särskild fastighetstaxering ske så fort som möjligt. Kommittéerna föreslår att den särskilda fastighetstaxeringsnämndens arbete skall börja så snart det kan ske sedan nämnden från den lokala skattemyndigheten fått handlingar till ledning för taxeringen, dock senast den 1 mars under taxeringsåret. Vid nämndens första sammanträde bör nämndordföranden enligt kommittéförslaget lämna en redogörelse för de värderingsgrunder, som vid föregående allmänna fastighetstaxering tillämpats inom skilda delar av distriktet, och de anvisningar som meddelats för taxeringsarbetet samt de förberedelser som i övrigt utförts för detta arbete.

Den särskilda fastighetstaxeringsnämndens beslut om ny taxering föreslås

inte avse andra fastigheter än sådana som skall ny- eller omtaxeras enligt 12 § 2 mom. KL. För övriga fastigheter i distriktet skall således som hittills närmast föregående års taxeringar upptas oförändrade.

Till ledning vid taxeringen har nämnden — utöver det material som centralt eller av länsstyrelsen eller genom nämndens egen försorg färdigställts under förberedelsearbetet — det material som utgörs av fastighetsdeklarationer, uppgifter från byggnadsnämnder, fastighetsbildningsorgan, lantbruksnämnder och planmyndigheter samt fastighetstaxeringsavier, som enligt kommittéförslaget skall framställas av länsstyrelsens datakontor och överlämnas av den lokala skattemyndigheten. På fastighetstaxeringsavierna bör finnas förtryckt den senaste fastighetslängdens uppgifter om taxeringsenheterna och även andra uppgifter om dessa, som finns antecknade på fastighetsavierna hos den lokala skattemyndigheten. Kommittéerna anser att riksskattenämnden skall få ge närmare anvisningar om den ordning i vilken den lokala skattemyndigheten skall tillstålla fastighetstaxeringsnämnden handlingar som avser fastigheter som kan bli aktuella för ny- eller omtaxering men för vilka fastigheter deklaration inte inkommit. Avgörandet om ny- eller omtaxering skall ske bör i första instans enligt kommittéerna alltid falla på den särskilda fastighetstaxeringsnämnden. Den lokala skattemyndigheten bör sålunda till nämnden vidarebefordra uppgifter om varje fastighet beträffande vilken det inte framstår såsom helt uppenbart att ny- eller omtaxering inte kan vara aktuell.

Taxeringsbeslutet bör antecknas på fastighetstaxeringsavin liksom regeln är vid allmän fastighetstaxering. Riksskattenämnden bör få utfärda närmare anvisningar i ämnet. Kommittéerna föreslår endast den regeln att nämndens beslut skall antecknas och meddelas lokal skattemyndighet i den ordning som föreskrivs av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

Enligt kommittéförslaget bör deklarationer, som behandlats, med därtill hörande handlingar, bl. a. avierna med nämndens beslut och anteckningar, inlämnas fortlöpande till den lokala skattemyndigheten. Leveransplan bör upprättas av nämnden och lokal skattemyndighet gemensamt.

Lokal taxeringsnämnds arbete skall f. n. vara avslutat före utgången av juni månad under taxeringsåret. De handlingar, protokoll m. m., som nämnden har, skall lämnas till länsstyrelsen senast den 15 juli under taxeringsåret. I kommittéförslaget föreslås att den särskilda fastighetstaxeringsnämndens arbete skall vara avslutat senast den 31 maj under taxeringsåret. Skälet är dels att de lokala taxeringsnämnderna avslutar sitt arbete senast den 30 juni och att de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas beslut kan inverka på förmögenhetstaxeringen samma år, dels att datamässig behandling av de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas beslut föreslås skola ske vid längdframställningen och framställning av underrättelser, m. m. Denna dataproduktion bör inte sammanstöta med motsvarande dataproduktion

vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen. Det föreslås vidare i kommittéförslaget att protokoll och övriga handlingar bör sändas till länsstyrelsen senast den 15 juni.

Även om den 31 maj anges såsom sista tidpunkt för det egentliga taxeringsarbetet i första instans bör enligt kommittéerna arbetet läggas upp så, att det i allt väsentligt är avklarat senast den 15 maj. Deklarationsmaterialet bör i sin helhet vara avlämnat till den lokala skattemyndigheten senast den 1 juni.

Liksom hittills bör enligt kommittéernas mening underrättelser om den särskilda fastighetstaxeringsnämndens beslut utsändas till fastighetsägare i rekommenderade brev. Delgivningsbestämmelserna i övrigt i 69 § 4 mom. andra stycket TF bör därvid gälla. Underrättelse bör skickas ut såväl då nämnden åsatt fastighet ny taxering enligt 12 § 2 mom. KL som då inkomsten deklaration inte föranlett beslut om ny taxering. Lokal skattemyndighet bör få svara för att uppgifterna i underrättelserna överensstämmer med den särskilda fastighetstaxeringsnämndens beslut och för att underrättelserna utsänds till fastighetsägarna. Framställandet av underrättelserna bör kunna ske datamässigt hos länsstyrelserna.

Underrättelse skall enligt kommittéförslaget liksom hittills innehålla uppgift om nämndens beslut. I motsats till tidigare bör emellertid samtliga de uppgifter som finns införda i fastighetslängden tas med i underrättelsen. Därigenom kommer såväl nämndens beslut om taxering som grunderna för detta beslut att meddelas ägaren.

Underrättelsen bör innehålla upplysning även om vad som skall iaktas vid anförande av besvär över den särskilda fastighetstaxeringsnämndens beslut. Underrättelsen skall om möjligt expedieras före utgången av juni månad under taxeringsåret.

Remissyttrandena

Mot den föreslagna tiden för arbetet i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna har flertalet remissinstanser inte något att erinra. Några remissinstanser finner emellertid att senaste dag för arbetets början inte bör föreskrivas. Två remissinstanser anser att det bör övervägas om inte taxeringsarbetet kan förläggas till annan tidsperiod.

Länsstyrelsen i Kalmar län anför att såvitt länsstyrelsen kan bedöma de lokala skattemyndigheterna inte kan hinna att distribuera deklarationsmaterialet till samtliga särskilda fastighetstaxeringsnämnder före den 1 mars. Att tvinga nämnderna till ett första sammanträde enbart för genomgång av värderingsgrunderna synes föga rationellt. Liknande synpunkter anføres av länsstyrelserna i Hallands och Västernorrlands län.

Statskontoret anför att det bl. a. mot bakgrund av att lokal skattemyndighet under den föreslagna tiden har arbetstoppar på andra områden vore

önskvärt, att förutsättningarna att förlägga angivna arbetsuppgifter till annan tidpunkt övervägs. Om man undantar informationsbehovet på inkomst-taxeringssidan för bl. a. kontantberäkningar synes något väsentligt samband med inkomsttaxeringen inte föreligga. Visst samband föreligger däremot med förmögenhetstaxeringen. Statskontoret anser emellertid inte att detta utgör skäl för att arbetet tidsmässigt måste sammanfalla. *Svensk industriförening* anser att redan nu koncentrationen av deklara-tions- och taxeringsarbetet innebär problem för både deklaranterna och deras medhjälpare samt för skattemyndigheterna. Enligt föreningens åsikt bör man därför överväga om inte en spridning av detta arbete vore möjligt. Detta skulle kunna ske om sista dagen för ingivande av särskild fastighetsdeklaration sattes till den 15 januari i stället för den 15 februari.

Beträffande beslut för het i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna förordar *länsstyrelsen i Jämtlands län* att oavsett nämndernas sammansättning nämnden skall vara beslutför om ordförande och minst två andra ledamöter är närvarande.

Frågan om beslut vid fastighetstaxeringen skall kunna fattas av fastighetstaxeringsnämndsordföranden ensam har tagits upp av *länsstyrelsen i Stockholms län*. Länsstyrelsen anför att någon motsvarighet vid fastighetstaxeringen till 63 § TF, enligt vilken beslut som inte avser avgörande i sak må fattas av ordföranden ensam, f. n. inte finns och inte heller har föreslagits i betänkandet. Länsstyrelsen anser emellertid att en sådan motsvarighet bör finnas, så att ordförande i fastighetstaxeringsnämnd ensam kan pröva exempelvis framställning om allmän handlings utbekommande. Med hänsyn bl. a. till taxeringsarbetets omfattning och den tidspress, varunder det i regel måste utföras, synes det inte lämpligt att hela nämnden skall bli tvungen att sammanträda enbart för beslut i fråga som måste avgöras skyndsamt men inte innefattar avgörande i sak. Det synes inte heller påkallat från rättssäkerhetssynpunkt att i förevarande avseende tillämpa en annan ordning vid fastighetstaxeringen än vid taxeringen för inkomst och förmögenhet.

Frågan om vilka taxeringar som skall prövas har berörts av några remissinstanser.

Länsstyrelsen i Hallands län anser att fastighetstaxeringsnämnden liksom hittills bör taxera samtliga fastigheter i distriktet och inte enbart dem, för vilka nytt taxeringsvärde verkligen åsätts. Taxeringen består i huvuddelen av fallen i att konstatera att omtaxeringsgrund alls inte föreligger. I några fall kan nämnden ha skäl att överväga omtaxering men finna att t. ex. verkställd ombyggnad inte föranleder höjning med en femtedel. Slutligen återstår de fall då nytt taxeringsvärde skall åsättas enligt 12 § 2 mom. KL. Det måste emellertid fasthållas att alla fastigheter taxeras. Varje taxering skall

kunna överklagas även om oförändrat värde åsätts t. ex. därför att ägare anser att nytt taxeringsvärde bort åsättas med tillämpning av bestämmelserna i 12 § 2 mom. KL.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför bl. a. att den föreslagna lydelsen av 191 § 1 mom. TF bör förtydligas så att det klart framgår att taxering i princip företas även av de fastigheter för vilka nästföregående års taxeringsvärden skall upptas oförändrade. Den nuvarande lydelsen av 177 § 1 mom. TF synes länsstyrelsen något tydligare i denna del. Det bör nämligen enligt länsstyrelsen observeras att frågan om skatteplikt skall prövas årligen och att överförande av skattepliktig fastighet till skattefri inte föranleder ändring av taxeringsvärdet.

Lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi föreslår att man frångår den hittills gällande ordningen att vid den särskilda fastighetstaxeringen beslut skall meddelas rörande samtliga fastigheter, alltså även sådana som inte skall eller kan omprövas jämlikt 12 § 2 mom. KL (191 § TF). Föreskrifter bör i stället på lämplig plats ges om att fastigheter, vars taxering inte omprövas vid särskild fastighetstaxering, skall tas upp i fastighetslängden med oförändrade värden (och data i övrigt).

Förslaget om lokal skattemyndighets skyldighet att underrätta fastighetsägarna om åsatt taxering har lämnats utan erinran av samtliga remissinstanser. Den föreslagna utvidgningen av underrättelseplikten till samtliga uppgifter om fastigheten som finns införda i fastighetslängden tillstyrks av de remissinstanser som yttrat sig i frågan utom en.

Lantmäteristyrelsen förklarar att styrelsen med tillfredsställelse noterat att samtliga de uppgifter som införs i fastighetslängden även avses skola redovisas till fastighetsägaren. Detta bör enligt styrelsens uppfattning bidra till att öka allmänhetens förtroende för fastighetstaxeringsnämnderna samt underlätta möjligheterna att anföra sakskalet vid ett eventuellt besvär. På sikt bör åtgärden härigenom underlätta arbetet hos prövningsnämnderna och kammarrätten.

Vissa remissinstanser har förordat en längre gående underrättelseplikt än den föreslagna. Bl. a. *kammarrätten*, *riksskattenämnden* och *statens vattenfallsverk* anser att skälen för den föreslagna taxeringen bör anges uttryckligare.

Kammarrätten förklarar sig i princip instämma i att samtliga de uppgifter som finns införda i fastighetslängden skall medtas i underrättelsen om taxeringen. Frågan om utformningen av underrättelser rörande fastighetstaxeringsnämnds beslut är beroende av besvärshörens materiella innehåll. Av departementschefens uttalande i prop. 1969: 147 (s. 86) framgår att besvärshörens kan gälla såväl värden som andra uppgifter i fastighetslängd, men att en närmare precisering av vilka uppgifter som kan bli föremål för saklig prövning genom besvärstalan inte då kunde närmare anges utan fick

avgöras i praxis. Detta är enligt kammarrättens mening ett ytterligare skäl för att samtliga i fastighetslängden förekommande uppgifter skall tas in i underrättelserna. En förutsättning för att underrättelsens innehåll skall bli begripligt för allmänheten är givetvis att det ges utförliga och lättförståeliga förklaringar till de olika faktorernas innebörd och inverkan på värdebestämningarna. Förklaringarna bör införas på underrättelseblanketten på sådant sätt att den skattskyldige verkligen uppmärksammar dem.

Riksskattenämnden konstaterar med tillfredsställelse att underrättelserna är avsedda att få ett mera omfattande innehåll än vad som var fallet vid 1970 års allmänna fastighetstaxering. Detta får enligt riksskattenämnden anses stå i överensstämmelse med vad departementschefen uttalat om besvärsmaterialets materiella innehåll i prop. 1969: 147 (s. 85). Beträffande underrättelserna vill riksskattenämnden vidare framhålla önskvärdheten av att de förklaringar, som skall lämnas på underrättelseblanketten, blir tydliga och klarläggande för fastighetsägaren.

Statens vattenfallsverk anför att det i samband med 1970 års allmänna fastighetstaxering har konstaterats, att i de fall då vattenfallsverket föreslagit ett byggnadsvärde för en industrianläggning, framräknat med ledning av anläggningskostnaden och centralt utfärdade anvisningar för värdering av industrifastigheter i fråga om omräkningstal och avskrivningsnormer, och fastighetstaxeringsnämnden frångått det föreslagna byggnadsvärdet, det har varit svårt att få fram skälen för avvikelserna. Det har varit nödvändigt att göra skriftlig förfrågan hos fastighetstaxeringsnämndens ordförande. I de flesta fall har den aktuella förfrågan besvarats genom att verket tillställts en kopia av den industrisakkunniges yttrande i samband med dennes genomgång av deklARATIONEN i fråga. I några fall har emellertid något svar inte lämnats på verkets förfrågan. För att kunna anföra fullständiga besvär och under besvärprocessens gång även kunna avgiva påminnelser med anledning av vederbörande taxeringsnämndsordförandes resp. taxeringsintendents yttranden i målet, är det självfallet nödvändigt att känna till grunderna för åsättande av det värde besväret avser. I flera fall har verket blivit tvunget att anföra reservationsbesvär, när skälen för gjord avvikelse från föreslaget värde saknats eller kommit till vattenfallsverkets kännedom först i nära anslutning till besvärstidens utgång. En ordning av nu nämnt slag synes otillfredsställande ur den skattskyldiges synpunkt. Med hänsyn till taxeringsvärdenas allt större betydelse i bl. a. inkomst- och förmögenhetssammanhang torde en noggrann uppföljning av taxeringsvärdena vara nödvändig för de skattskyldiga. Den skattskyldiges möjligheter att göra en dylik uppföljning av taxeringsvärdena bör därför underlättas och verket vill i det följande lämna förslag härtill. I fråga om värden som åsätts villafastigheter bör en förklaring lämnas hur värdet beräknats av fastighetstaxeringsnämnden, vilket lämpligen bör ske genom att på underrättelseblanketten ange vilken byggnadsvärdetabell och kolumn som använts vid taxeringen. När

det gäller hyres- och affärsfastigheter används vid taxeringen som regel en avkastningsmetod baserad på antingen ett brutto- eller nettokapitaliseringsförfarande. Även i dessa fall synes en anteckning böra göras vilken metod som lagts till grund för taxeringen och vilka tabellvärden som använts. Också dessa tabeller bör finnas tillgängliga på länsstyrelsen och hos lokala skattemyndigheten. I fråga om taxering av industrifastighet är den vanligaste metoden den s. k. anläggningskostnadsmetoden. Även vid taxering av kraftverk och regleringsdammar utgör oftast anläggningskostnaden grund för byggnadsvärdets bestämmande. Vid avlämnande av deklaration för dessa olika slags fastigheter framräknas i många fall av den skattskyldige ett förslag till byggnadsvärde. När detta förslag till värde — oftast är det här fråga om mycket höga taxeringsvärden — inte godtas av vederbörande fastighetstaxeringsnämnd, bör nämnden vara skyldig att lämna en motivering för avvikelserna och i de fall, då detta ej klart framgår av själva motiveringen, även redovisa hur nämnden beräknat sitt åsatta värde. I de fall, då den skattskyldige inte själv föreslagit något taxeringsvärde, behöver denne i regel få besked om vilken anläggningskostnad och anskaffningsperiod som lagts till grund för byggnadsvärdets bestämmande samt omräkningstalet, årlig nedskrivningsprocent och reduktionen till taxeringsnivå. Här ovan föreslagna kompletteringar i frågor rörande fastighetstaxeringsnämndens under rättelseskyldighet gentemot den skattskyldige avser i enlighet med fastighets- taxeringskommittéernas betänkande arbetet med den särskilda fastighets- taxeringen. De åtgärder verket föreslagit torde, enligt verkets mening, kunna medverka till en begränsning av besvärssärendena till prövningsnämnderna som i många fall nu är en följd av bristande eller för sen kännedom om hur taxeringsnämnden behandlat vederbörandes fastighetsdeklaration.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anser att underrättelseplikten inte bör utvidgas. Länsstyrelsen anför att i de underrättelser, som vid den allmänna fastighetstaxeringen tillställts fastighetsägarna, angetts endast taxeringsvärdet och dettas delvärden. I förslaget har angetts att även grunderna för fastighetstaxeringsnämndens beslut skall anges, eftersom samtliga de uppgifter, som införs i fastighetslängden, även skall meddelas fastighetsägarna. Länsstyrelsen anser att fastighetsägarna i och för sig bör ha så många uppgifter som möjligt för att kunna ta ställning till om åsatta värden är riktiga. De uppgifter som finns i fastighetslängden ger emellertid inte hela underlaget för den åsatta taxeringen. En utvidgad underrättelseskyldighet komplicerar i hög grad taxeringsförfarandet och skapar dessutom ytterligare felkällor.

Några remissinstanser förordar att ytterligare precisering görs i författningstexten om innehållet i underrättelserna till fastighetsägarna.

Riksskattenämnden och kammarrätten anser att föreskrift om vad underrättelsen skall innehålla bör tas in i TF.

Länsstyrelsen i Stockholms län anser att föreslagna bestämmelser bör

kompletteras med föreskrift om underrättelseskyldighet även rörande beslut angående undantag från skatteplikt.

Länsstyrelsen i Hallands län anför att tidsangivelse för expedition av underrättelse finns vad gäller inkomsttaxeringen i taxeringskungörelsen och anser att förhållandet bör vara samma vad gäller särskild fastighetstaxering. Länsstyrelsen ifrågasätter om inte fastighetsägare borde erhålla underrättelse om preliminärt åsatt värde i likhet med vad gäller vid allmän fastighetstaxering och i fråga om avvikelser från självdeklaration vid inkomsttaxering. Även *statens vattenfallsverk* anser att underrättelse om preliminärt beslut om åsatt taxering borde utsändas till ägarna. I vart fall bör enligt verkets mening skyldighet att utsända ifrågasatt avvikelse till fastighetsägaren föreligga, när denne i avgiven fastighetsdeklaration yrkat ett visst byggnadsvärde.

Längdföring m. m.

Nuvarande ordning

Enligt bestämmelserna i 177 § 2 mom. TF skall fastighetslängd vid den särskilda fastighetstaxeringen föras för varje lokalt taxeringsdistrikt eller, om sådant distrikt består av mer än en kommun, för varje kommun. För varje fastighet, som taxeras, skall taxeringens belopp och namnet på den som vid taxeringsårets ingång varit ägare till fastigheten anges. Utförliga bestämmelser om hur fastighetslängd skall läggas upp och hur fastigheterna skall anges i sådan längd återfinns i taxeringskungörelsen. Där föreskrivs bl. a. att lokal skattemyndighet svarar för längdföringen inom sitt fögderi samt att längdföring sker med ledning av vad som antecknats på deklARATIONER och handlingar (38 § 1 mom.).

Kommittéförslaget

För 1970 års allmänna fastighetstaxering har införts ett nytt system för uppläggning och förande av fastighetslängd. Kommittéerna föreslår att detta system, som visat sig medföra betydande vinster ur säkerhets-, tids- och kostnadssynpunkt, i princip skall tillämpas även vid den särskilda fastighetstaxeringen. Systemet är närmare beskrivet i prop. 1968: 154, i prop. 1969: 96 och i riksskattenämndens anvisningar till 1970 års allmänna fastighetstaxering. För den särskilda fastighetstaxeringen skulle systemet i korthet innebära bl. a. att nämnderna meddelar sina beslut jämlikt 12 § 2 mom. KL och vad som i övrigt skall längdföras enligt anteckningar vid dylika beslut till den lokala skattemyndigheten på fastighetstaxeringsavier, signerade av ordföranden. I överensstämmelse med vad som angetts på dessa avier bör längdföringen utföras datamässigt på länsstyrelsernas datacentraler. I längderna bör även, på grundval av protokollsutdrag från den särskilda fastighetstaxe-

ringsnämnden, föras in nästföregående års taxeringar för de fastigheter som enligt vad nämnden beslutat inte skall åsättas nya värden jämlikt 12 § 2 mom. KL och vars fjolårstaxeringar därför skall tas upp oförändrade.

Kommittéerna anser att fastighetslängderna bör läggas upp enligt normer som anpassats efter de numera faktiskt föreliggande förhållandena. Lokal skattemyndighet bör enligt kommittéerna ansvara för längdföringen och skriva under längden. Närmare föreskrifter om längdens förande bör meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer. Omfattande sådana anvisningar har till 1970 års allmänna fastighetstaxering utfärdats av riksskattenämnden. Liknande anvisningar torde böra utfärdas inför de särskilda fastighetstaxeringarna.

Kommittéerna föreslår att det skall åligga den lokala skattemyndigheten att fortlöpande lämna de taxeringsnämnder, som har att taxera fastighetsägaren till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, skriftlig uppgift om den nya taxering som den särskilda fastighetstaxeringsnämnden beslutat. Denna rapportering bör ske genom att lokala skattemyndigheten vidarebefordrar kopior av fastighetstaxeringsavierna kompletterade med den särskilda fastighetstaxeringsnämndens beslut till inkomsttaxeringsnämnden.

Remissyttrandena

Förslaget om längdföring har i huvudsak lämnats utan erinran av remissinstanserna.

CFU, riksrevisionsverket och länsstyrelsen i Hallands län påpekar att tingslag såsom utdebiteringsområde upphör att finnas den 1 januari 1971.

Länsstyrelsen i Hallands län anför att — om församling är delad på olika fastighetstaxeringsdistrikt — särskild fastighetslängd bör uppläggas för varje sådan del.

CFU framhåller att fastighetslängden med kommittéernas förslag läggs upp utan hänsyn till distriktsindelning, varigenom ett från många håll framfört önskemål tillgodoses. Detta är vid särskild fastighetstaxering möjligt enligt det föreslagna förfarandet för taxeringsarbetet. Taxeringsnämnden för inkomsttaxering får en ADB-mässigt framställd underrättelse om åsatt taxeringsvärde. Uppgifter från den allmänna fastighetstaxeringen lämnas för alla taxeringsenheter. Vid den särskilda fastighetstaxeringen framställs underrättelse till inkomsttaxeringen endast för ny- eller omtaxerad taxeringsenhet. Det kvarstår således ej något krav att dela upp fastighetslängden på inkomsttaxeringsdistrikt.

Besvär

Den ordinära processen

Nuvarande ordning

Besvär över särskild fastighetstaxering handläggs f. n. av prövningsnämnden med samma sammansättning som vid handläggning av besvär i fråga om inkomst- och förmögenhetstaxering. Bestämmelserna i TF om prövningsnämndernas verksamhet i övrigt vid sistnämnda slag av taxering skall enligt 174 § andra stycket äga motsvarande tillämpning vid den särskilda fastighetstaxeringen. I fråga om kammarrättens handläggningar av mål om särskild fastighetstaxering skall bestämmelserna i 165 § om kammarrättens handläggning av mål om allmän fastighetstaxering äga motsvarande tillämpning (180 § 3 mom.).

Över taxeringsnämnds beslut om särskild fastighetstaxering får besvär anföras hos prövningsnämnden, av ägare senast den 15 augusti under taxeringsåret, av vederbörande kommun före utgången av september månad under taxeringsåret samt av taxeringsintendent intill utgången av april månad året efter taxeringsåret (179 § 1 mom. TF). Besvären skall inges till prövningsnämndens kansli (179 § 2 mom.). Över prövningsnämnds beslut om särskild fastighetstaxering får besvär föras hos kammarrätten enligt bestämmelser, som finns intagna i 180 § 1 och 2 mom. Över kammarrättens utslag i mål som inte gäller tillämpning av 6 § 1 mom. samt 7—12 §§ KL får talan föras hos regeringsrätten (182 §).

Kommittéförslaget

Kommittéerna anser att nuvarande regler om överinstansernas organisation vid särskild fastighetstaxering bör stå kvar oförändrade till dess frågan om skattedomstolarnas omorganisation blivit slutligt avgjord. För att få viss överensstämmelse med uppställningen i tredje avdelningen i TF angående allmän fastighetstaxering föreslås dock vissa omredigeringar av författningstexten.

I fråga om besvärsförfarandet föreslår kommittéerna att de regler som nyligen införts för besvär över den allmänna fastighetstaxeringen skall få gälla även vid besvär över särskild fastighetstaxering.

Remissyttrandena

Förslaget att den ordinära besvärsprocessen vid särskild fastighetstaxering utformas enligt samma principer som gäller vid allmän fastighetstaxering har lämnats utan erinran av samtliga remissinstanser.

Den extraordinära processen

Nuvarande ordning

Enligt 181 § 1 mom. TF har fastighetsägare extraordinär besvärsrätt vid särskild fastighetstaxering om han inte fått föreskriven underrättelse om taxeringsnämnds beslut senast den 15 juli under taxeringsåret. Bestämmelserna i 99 § skall därvid äga motsvarande tillämpning.

I 181 § 2 mom. första stycket föreskrivs att ägare får anföra besvär i särskild ordning,

1) om fastighet uppförts såsom skattepliktig, fastän den är undantagen från skatteplikt, eller taxering ägt rum av annan egendom än som enligt 4 § tredje stycket KL är att hänföra till fastighet,

2) om fastighet taxerats på mer än en ort eller eljest taxerats i fall, där taxering av fastigheten inte bort äga rum, samt

3) om fastighet på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende blivit felaktigt taxerad.

Enligt 181 § 3 mom. får även taxeringsintendent anföra besvär i särskild ordning, om sådana skäl som angetts i 2 mom. första stycket föreligger. Besvär i särskild ordning vid särskild fastighetstaxering skall för att kunna tas upp till prövning vara inkomna före utgången av femte året efter taxeringsåret (181 § 4 mom.).

Kommittéförslaget

Samtidigt med att nya regler infördes för den ordinära besvärsrätten vid den allmänna fastighetstaxeringen utvidgades möjligheterna till extraordinär besvärsrätt vid denna taxering. Den extraordinära besvärsrätten vid särskild fastighetstaxering bör, enligt kommittéernas mening, utvidgas av samma skäl som anförts för den utökade extraordinära besvärsrätten vid allmän fastighetstaxering (prop. 1969: 147 s. 48—57 och 90—92). Extraordinär besvärsrätt bör, sägs det, föreligga på i princip samma grunder vid den allmänna och den särskilda fastighetstaxeringen. Detta innebär att den nuvarande rätten att i särskild ordning anföra besvär över särskild fastighetstaxering materiellt sett vidgas i fyra hänseenden, nämligen

1) om fastighet av förbiseende inte blivit taxerad,

2) om fastighet undantagits från skatteplikt trots att så inte bort ske,

3) om eljest sådana omständigheter föreligger som bör föranleda väsentligt annorlunda taxering, och särskilda skäl föreligger för prövning,

4) om underrättelse till fastighetsägaren haft felaktigt innehåll.

Vidare föreslår kommittéerna att, i enlighet med vad som gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen, extraordinär besvärsrätt skall tillkomma förutom ägare och taxeringsintendent även kommun.

Remissyttrandena

Förslaget att den extraordinära besvärsrätten vid särskild fastighetstaxering utvidgas så att den i tillämpliga delar motsvarar vad som gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen har lämnats utan erinran av remissinstanserna.

Kammarrätten och *riksskattenämnden* har anfört vissa synpunkter på besvärsgrunderna.

Kammarrätten anför att i prop. 1969: 147 (s. 86) har beträffande besvärsrättens materiella innehåll uttalats att vissa uppgifter i fastighetslängden kan bli föremål för materiell prövning, fastän de inte har någon inverkan på taxeringsvärdet. Om såsom där uttalats sådana uppgifter faller under ordinarie besvärsrätt, synes även rätt att föra talan i särskild ordning böra föreligga. Till att börja med torde extraordinär besvärsrätt kunna ifrågakomma om föreskriven underrättelse om uppgiften inte avgetts av fastighetstaxeringsnämnd eller om underrättelsen haft felaktigt innehåll beträffande uppgiften. Vidare torde extraordinär besvärsrätt böra föreligga om felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende förelupit vid uppgiftens bestämmande eller då eljest sådana uppgifter föreligger som bör föranleda väsentligt annorlunda bestämning av uppgiften och särskilda skäl föreligger för prövning. Det bör enligt *kammarrätten* beaktas att i de fall, då talan förs rörande uppgift i fastighetslängden, den skattskyldige ofta inte har någonting att invända mot åsatt taxeringsvärde eller delvärde av detta utan endast önskar att få uppgiften ändrad. Av fall som kommit under *kammarrättens* prövning kan som exempel nämnas besvär över att fastighetstaxeringsnämnden upptagit fastighets åkerareal mindre än ägaren angett. I och för sig har detta varit till ägarens fördel vid taxeringen eftersom jordbruksvärdet upptagits till lägre belopp än som skulle ha skett om ägarens arealuppgifter följts. För ägaren torde emellertid denna fördel vid taxeringen ha haft mindre betydelse än det faktum att fastighetslängdens uppgifter om åkerareal bildar underlag för beräkning av vissa bidrag, som han går miste om vid sänkning av arealsiffran. Hans talan hos *kammarrätten* går därför ut på ändring av arealuppgiften utan rubbning av åsatt taxeringsvärde. Han för alltså visserligen talan mot fastighetstaxeringsnämndens beslut men inte mot taxeringen, vilken han i och för sig är nöjd med. Det torde kunna ifrågasättas om fall som detta kan inrymmas under föreslagna bestämmelser rörande extraordinär besvärsrätt, vilka enligt ordalagen tar sikte på rättelse av taxering. Motsvarande gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen.

Riksskattenämnden ifrågasätter om följande grund för extraordinär besvärsrätt, nämligen "om eljest sådana omständigheter föreligga, som bort föranleda väsentligt annorlunda taxering, om särskilda skäl föreligga för

prövning av besvären” som nu oförändrad föreslås bli införd verkligen täcker de fall som åsyftas av departementschefen i hans uttalande i prop. 1969: 147 (s. 85).

Uppföljning av överinstansernas beslut och utslag

Nuvarande ordning

Om fastighets taxeringsvärde ändras efter taxeringsårets utgång med anledning av anförda besvär eller därför att taxeringsvärde åsätts fastighet, som inte blivit taxerad, skall prövningsnämnden jämlikt 184 § första stycket TF efter anmälan av taxeringsintendent vidta däremot svarande åtgärder för efterföljande år under taxeringsperioden, såvida inte sådant förhållande inträffat att enligt 12 § 2 mom. KL nytt taxeringsvärde bör åsättas fastigheten. Anmälan hos prövningsnämnden kan göras även av fastighetens ägare eller annan som besvärat sig (184 § andra stycket TF). Har genom överinstans utslag eller beslut sådan ändring gjorts i fråga om fastighetstaxering att inkomst- eller förmögenhetstaxeringen bör bestämmas till annat belopp än som skett, får yrkande om sådan ändring anföras av den skattskyldige, taxeringsintendenten, och när det gäller taxering till kommunal inkomstskatt, vederbörande kommun (102 § första stycket).

Kommittéförslaget

I remissyttranden över fastighetstaxeringskommittéernas betänkande (SOU 1968: 32) framfördes önskemål om att arbetet med uppföljning av skattemyndigheternas beslut skulle överföras på lokal skattemyndighet. En sådan åtgärd ansågs medföra en både enklare och snabbare handläggning av denna typ av ärenden.

Även kommittéerna anser det lämpligt att ersätta förfarandet enligt 184 § TF med ett förfarande som liknar förfarandet vid rättelse av taxerings- och fastighetslängd. Uppföljningen bör enligt kommittéernas mening göras av lokal skattemyndighet, bl. a. med hänsyn till denna myndighets ansvar för längdföringen vid fastighetstaxeringen och dess möjlighet att göra rättelser i fastighetslängden. Kommittéerna föreslår därför att det bör föreskrivas att den lokala skattemyndigheten skall längdföra de ändringar eller taxeringar som föranletts av besvär, inte bara i avskriften av fastighetslängden för det taxeringsår besvärsmålet avser utan också i motsvarande avskrifter för de taxeringsår, som under den löpande taxeringsperioden följt efter den taxering som beslutats på grund av besvären. Denna uppföljning i längdavskrifter för senare år under taxeringsperioden skall dock brytas av ny taxering som åsätts vid särskild fastighetstaxering enligt 12 § 2 mom. KL.

Enligt kommittéförslaget skall den lokala skattemyndigheten tillstålla fastighetens ägare och förste taxeringsintendenten samt prövningsnämndens kansli och den kommun, som berörs, underrättelse om den vidtagna åtgärden. Ägare bör underrättas i den ordning som föreskrivs i 69 § 4 mom. andra stycket TF.

Remissyttrandena

Förslaget att uppföljning av skattedomstolars beslut och utslag skall utföras av lokal skattemyndighet har lämnats utan erinran av de flesta remissinstanserna.

Lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi anser att det inte finns anledning att invända mot förslaget i denna del, om inte hinder föreligger av taxeringstekniska skäl.

CFU tillstyrker förslaget men anser att den begränsningen bör göras i uppföljningen att längdföring i efterföljande års fastighetslängd ej bör ske i de fall den ändrade taxeringen avser byggnad under uppförande.

Föreningen Sveriges fögderichefer anser att den föreslagna bestämmelsen bör ses över och förtydligas så att den inte medför felaktiga längdföringsåtgärder av lokal skattemyndighet. När t. ex. skattedomstol ändrar taxering av fastighet för visst år kan, om ombyggnad skett senare år, enligt föreningens uppfattning tillämpning av den s. k. femtedelsregeln medföra komplikationer.

Även *länsstyrelsen i Stockholms län* anser att vissa komplikationer kan inträffa med den utformning förslaget fått. Uppföljningen kan kräva en realprövning av efterföljande års taxeringar. En fastighetsägare kan t. ex. i besvär över åsatt nytt värde hävda att detta värde bör gälla från och med året efter det värdet först blivit åsatt. Sådant fall eller liknande är inte ovanligt på grund av att taxeringsnämnderna, när de arbetar på våren, kan vid värderingen råka av misstag ta hänsyn till fastighetsarbeten som varit utförda vid taxeringstillfället men först efter taxeringsårets ingång. Vid bifall till besvären medför förslaget nedsättning även i de värden som enligt förslaget skall åsättas efterföljande år innan besvären blivit avgjorda — även om ändrat värde bort åsättas senare år enligt 12 § 2 mom. KL. Man måste även beakta att en ändring av taxeringsvärdet påverkar tillämpningen av femtedelsregeln i 12 § 2 mom. KL, vilket kan få betydelse för de efterföljande taxeringarna. Länsstyrelsen kan därför inte tillstyrka den föreslagna utformningen av 202 § TF. Bestämmelsen bör enligt länsstyrelsens mening innebära möjlighet för lokal skattemyndighet att företa följdändring när anledning inte förekommer till ändrad taxering enligt 12 § 2 mom. KL. Taxeringsintendenten och ägare bör beredas tillfälle till erinringar innan beslut meddelas.

Rättelse av fastighetslängd

Nuvarande ordning

För inkomst- och förmögenhetstaxeringen infördes år 1965 ett förenklat rättelseförfarande. Förfarandet är reglerat i 72 a § TF och ger den längdförande myndigheten rätt att i vissa närmare angivna fall rätta längdföringsfel i inkomst- och förmögenhetslängden m. m. Motsvarande möjlighet för den lokala skattemyndigheten att rätta längdföringsfel i fastighetslängd m. m. vid allmän fastighetstaxering har införts förra året i 156 §, då vissa ändringar gjordes även i 72 a § (SFS 1969:709).

Kommittéförslaget

Kommittéerna anser att de skäl som motiverat ett förenklat rättelseförfarande vid såväl inkomst- och förmögenhetstaxeringen som den allmänna fastighetstaxeringen föreligger även i fråga om den särskilda fastighetstaxeringen. I enlighet därmed föreslås att bestämmelserna i 156 § TF om rättelse av fastighetslängd och fastighetstaxeringsnämnds beslut, om inhämtande av yttrande från nämndens ordförande samt om underrättande om beslut angående rättelse skall äga motsvarande tillämpning vid särskild fastighetstaxering. Rättelse bör dock inte få beslutas efter utgången av mars månad året efter taxeringsåret, om inte anmärkning i fråga om felaktigheten gjorts dessförinnan hos den lokala skattemyndigheten.

Kommittéerna framhåller vidare att erfarenheterna vid 1970 års allmänna fastighetstaxering har gett vid handen att en förenkling i det administrativa förfarandet vid rättelse av ägaruppgift, som visats vara felaktig i fastighetstaxeringsnämnds beslut och därmed även i fastighetslängd, skulle kunna vinnas om lokal skattemyndighet fick rätta sådan uppgift. Frekvensen av fel i fråga om ägaruppgift är enligt kommittéerna inte stor men likväl kännbar på såväl fastighets- som inkomst- och förmögenhetstaxeringens område. Mot denna bakgrund föreslås att den lokala skattemyndigheten får besluta om rättelse av felaktig uppgift om ägare. Denna rättelsemöjlighet bör föreligga också vid särskild fastighetstaxering.

Remissyttrandena

Förslaget att lokal skattemyndighet skall få samma möjlighet att verkställa rättelse av fastighetslängd vid särskild fastighetstaxering som vid allmän fastighetstaxering lämnas utan erinran av samtliga remissinstanser som i princip är positiva även till den föreslagna utvidgningen av rättelseförfarandet till att avse även rättelse av felaktig ägaruppgift i fastighetslängd vid såväl allmän som särskild fastighetstaxering.

Länsstyrelsen i Jämtlands län tillstyrker att möjlighet införs för lokala skattemyndigheten till rättelse av fastighetslängd även vid särskild fastighetstaxering samt att rättelsemöjligheten utvidgas till att omfatta även ägaruppgift. Länsstyrelsen anser att i annan ordning närmare bör preciseras under vilka förutsättningar rättelse av ägaruppgift skall vidtas. Vidare synes det länsstyrelsen nödvändigt att 202 § TF omarbetas så att lokala skattemyndigheten även efter dylik rättelse har skyldighet att underrätta fastighetsägare, förste taxeringsintendenten m. fl. Såvitt länsstyrelsen kan se saknas föreskrift om det.

Länsstyrelsen i Hallands län anser att viss försiktighet bör iakttas i fråga om lokal skattemyndighets rätt att besluta om rättelse av uppgift om ägare. I vissa fall kan det vara svårt att avgöra vem som är rätt ägare. Orden "visats vara" bör därför utbytas mot "uppenbarligen är".

Föreningen Sveriges fögderichefer tillstyrker förslaget att lokal skattemyndighet skall få ändra felaktig ägaruppgift, eftersom tvekan f. n. råder om i vilken ordning sådan rättelse skall göras.

ÖVRIGA FRÅGOR

Kommittéförslaget

Uppdelning av taxeringsvärde

Enligt 8 § sista stycket KL och sista stycket av punkt 3 av anvisningarna till 8 § samt punkt 6 av anvisningarna till 9 § har ägare rätt att begära uppdelning av åsatt taxeringsvärde på fastighet eller del därav som ingår i taxeringsenhet. Kommittéerna anser att skäl ej längre kan anses föreligga för att bibehålla rätten att begära uppdelning av taxeringsvärde. Det är sägs det, särskilt med tanke på de värderingsnormer som tillämpas fr. o. m. 1970 års allmänna fastighetstaxering, i de allra flesta fall inte möjligt för en fastighetstaxeringsnämnd att företa en sådan uppdelning, eftersom taxeringsenheten åsatts värde med hänsyn till enhetens beskaffenhet i dess helhet, varur värde av delar ej kan eller knappast rättvisande kan urskiljas. Motivet för bestämmelsen var att man ville undanröja vissa olägenheter för fastighetskreditväsendet som kunde inträffa om uppdelning av taxeringsenhetens taxeringsvärde ej gjordes (prop. 1927: 102 s. 318). Nu anges ej längre i banklagstiftning taxeringsvärdet såsom underlag för kreditgivning. Antalet framställningar om uppdelning av taxeringsvärde enligt 8 § KL synes på senare år ha varit mycket ringa.

I detta sammanhang erinras i kommittéförslaget om bestämmelserna om gemensamma inteckningar i förordningen (1875: 42 s. 12) angående inteckning i fast egendom. I 32 § förordningen föreskrivs bl. a.: "Finnes ej i den

handling, på grund varav gemensam in-teckning beviljas, visst värde utsatt på varje egendom, skall för bestämmande av ansvarighetsbeloppet varje egendoms värde beräknas efter det taxeringsvärde som gällde året näst före den tid då in-teckningen söktes eller, om sådant taxeringsvärde ej fanns, det taxeringsvärde som därefter först fastställdes. Finnes, när en eller flera av egendomarna skola utmättningsvis säljas, för någon av dem ej sådant taxeringsvärde, skall ansvarighetens fördelning bestämmas efter de värden som åsättas egendomarna av utmättningsmannen enligt utsökningslagen." Det torde enligt kommittéernas mening inte vara möjligt för en fastighetstaxeringsnämnd att med stöd av 8 § KL kunna åsätta en fastighet ett sådant värde som åsyftas i 32 § förordningen angående in-teckning i fast egendom i de fall då det värde som avses är värdet året innan in-teckningen söktes. När det är fråga om fall då taxeringsvärde tillkommit efter det in-teckning sökts kan endast undantagsvis ske en värdeuppdelning som ger uttryck för någon grad av rättvisa. Därför bör fastighetstaxeringsnämnd inte vara skyldig att pröva framställning om värdeuppdelning mot bakgrund av bestämmelserna i 32 § förordningen angående in-teckning i fast egendom. Ett förtydligande eller en ändring i reglerna om gemensamma in-teckningar kan möjligen behöva göras i annan ordning.

På grund av vad kommittéerna sålunda anser föreslås att 8 § sista stycket KL, sista stycket av punkt 4 av anvisningarna till 8 § samt punkt 6 av anvisningarna till 9 § skall utgå.

Fastighetstaxeringsspecialister hos länsstyrelserna

Kommittéerna uppger att man alltsedan förberedelsearbetet inför 1970 års allmänna fastighetstaxering började kort efter årsskiftet 1968/69 vid varje länsstyrelse haft en befattningshavare avdelad såsom fastighetstaxeringsspecialist. Dessa tjänstemäns insatser, som varit mycket omfattande och tidskrävande, sägs av länsstyrelserna ha bedömts vara av stor betydelse för resultatet av den senaste allmänna fastighetstaxeringen.

Kommittéerna anser det vara i hög grad angeläget att länsstyrelserna får anslagsmässiga och personella möjligheter att behålla sina fastighetstaxeringsspecialister även för de särskilda fastighetstaxeringarna under den nu löpande taxeringsperioden. Behovet av dylika krafter ökar genom de aktuella strävandena — bl. a. uttryckta i kommittéförslaget — till förstärkt tjänstemannamedverkan i taxeringsarbetet. Genom sina insatser, som är baserade på erfarenheterna från aktiv medverkan vid 1970 års allmänna fastighetstaxering och upprepade utbildning vid centralt anordnade kurser, kan specialisterna enligt kommittéernas mening avlasta taxeringsnämndsordförandena i väsentlig grad i vad avser åtskilligt förberedelsearbete av värderingsteknisk och administrativ karaktär samt bistå nämnderna och landskamrerare/förste taxeringsintendenten under taxeringsarbetet i första och andra instans.

Lokal skattemyndighets biträde åt nämnderna

Kommittéerna understryker det rationella i att överföra ett flertal expeditionella och andra kanslifunktioner från ordförandena i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna till de lokala skattemyndigheterna och föreslår att de lokala skattemyndigheterna skall biträda de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna med kansliuppgifter i den ökade utsträckning och inom ramen för de anslag, varom Kungl. Maj:t eller länsstyrelse meddelar beslut och anvisningar. Riksskattenämnden (riksskatteverket) bör också utfärda vissa centrala anvisningar.

Om kommittéernas förslag att fastighetstaxeringsnämnderna skall få förstärkt värderingsteknisk kapacitet genom att antingen ordföranden eller den av länsstyrelsen förordnade ledamoten skall antas besitta sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering, att nämnderna skall få förbättrade kansliresurser genom att lokal skattemyndighet lämnar biträde åt nämnderna samt att åtskilligt administrativt och tekniskt förberedelsearbete för nämnderna bör utföras av länsstyrelsernas fastighetstaxeringsspecialister godtas, synes det kommittéerna inte längre behövt att låta bestämmelsen i 16 § 2 mom. TF om att kommun må ställa en eller flera kommunens tjänstemän till förfogande för taxeringsarbetet genom hänvisning gälla även för särskild fastighetstaxering.

Redaktionell ändring

Såsom följd av förslaget att särskilda fastighetstaxeringsnämnder skall inrättas och överta de lokala taxeringsnämndernas funktion som första instans vid särskild fastighetstaxering bör enligt kommittéförslaget göras en redaktionell ändring i 22 § 2 mom. fjärde stycket förordningen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Remissyttrandena

Mot förslaget att avskaffa rätten för fastighetsägare att begära uppdelning av taxeringsvärde har riktats kritik av *länsstyrelserna i Stockholms och Jämtlands län, Sveriges försäkringsbolags riksförbund* samt *Sveriges jordägareförbund*.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför att som motiv för ändringen har anförts bl. a. att det, särskilt med tanke på de värderingsnormer som tillämpas fr. o. m. 1970 års allmänna fastighetstaxering, i de allra flesta fall inte är möjligt för en fastighetstaxeringsnämnd att företa uppdelning av taxeringsvärde då taxeringsenheten åsatts värde med hänsyn till enhetens beskaffenhet i dess helhet, varur värde av delar ej kan eller knappast rättvisande kan urskiljas. Emellertid stadgas i punkt 6 av anvisningarna till 9 § KL att man vid värdering av en taxeringsenhet, som ligger i mer än en kommun, skall

utgå från enheten och sedan uppdelning av enhetens värde på de olika kommunerna. Motsvarande gäller taxeringsenhet som visserligen tillhör en och samma kommun men olika administrativa områden, inom vilka menighet äger utöva beskattningsrätt (8 § KL). En uppdelning är alltså obligatorisk vid fastighetstaxeringen i vissa fall och dessa fall är inte ovanliga. Vidare måste man ofta i andra sammanhang vid beskattningen ta ställning till hur taxeringsenhetens värde belöper på olika delar t. ex. vid realisationsvinstberäkning och vid beräkning av värdet av arv och gåva. Någon vinning av förslaget i denna del kan länsstyrelsen inte se. Man måste i stället, anser länsstyrelsen, vid utformningen av värderingsnormerna beakta att uppdelning förekommer. *Länsstyrelsen i Jämtlands län* påpekar att i de fall då del av taxeringsenhet jämlikt 12 § 2 mom. KL skall åsättas nytt taxeringsvärde till följd av exempelvis försäljning, fastighetstaxeringsnämnden ändock är nödsakad att ta ställning till vilka värden som kan anses belöpa på de olika delarna.

Sveriges jordägareförbund anser att det från praktiska synpunkter fortfarande bör finnas möjlighet till uppdelning. Detta har visat sig påkallat i synnerhet på landsbygden.

Sveriges försäkringsbolags riksförbund framhåller att i 274 § lagen om försäkringsrörelse, där försäkringsbolagens kapitalplaceringar regleras, kvoter av taxeringsvärdena anges som normer för placering av tillgångar motsvarande den s. k. försäkringsfonden. Enligt förbundets mening måste därför möjligheten att begära uppdelning av taxeringsvärden finnas kvar så länge nämnda lagrum består. I annat fall försvåras både försäkringsbolagens uppgiftslämnande till försäkringsinspektionen och dennas kontrollerande verksamhet. Visserligen har sådan uppdelning i åtskilliga fall kommit till stånd genom informella förfrågningar hos taxeringsnämndernas ordförande, varvid uppdelningen accepterats för försäkringsbolagens nyssnämnda redovisning. Kvar står dock det formella kravet på uppdelning. Kommittéerna nämner att antalet framställningar om uppdelning på senare år varit ringa. Enligt förbundets mening tyder detta förhållande på att något missbruk av rätten att begära uppdelning ej förekommit.

Frågan om medverkan av fastighetstaxeringsspecialister i arbetet med särskild fastighetstaxering hos länsstyrelsen har behandlats av ett antal remissinstanser. Av dessa har flertalet varit positiva till vad som anförts i kommittéförslaget.

Länsstyrelsen i Jämtlands län delar kommittéernas uppfattning om att behov föreligger av medverkan från specialisten även för de särskilda fastighetstaxeringarna under den nu löpande perioden. Länsstyrelsen finner det angeläget att länsstyrelsen får anslagsmässiga och personella möjligheter härtill. Förutom de av kommittéerna föreslagna arbetsuppgifterna finner länsstyrelsen det värdefullt om specialisten kunde biträda vid handläggning

av frågor rörande skatt på fastighetsvinster, värdeminskning av skog, reparationsavdrag på fastigheter m. m.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län framhåller att länsstyrelsen i yttrande över fastighetstaxeringskommittéernas betänkande angående fastighetstaxeringens regler och organisation (SOU 1968:32) tillstyrkte förslaget om särskilda fastighetstaxeringsspecialister på länsstyrelserna. Erfarenheterna från 1970 års allmänna fastighetstaxering har enligt länsstyrelsens mening understrukit behoven av sådana särskilt utbildade specialister. Länsstyrelsen delar kommittéernas uppfattning att det för de särskilda fastighetstaxeringarna också föreligger ett starkt behov av speciella befattningshavare för handläggning av göromål i samband med dessa taxeringar. Detta behov framstår som särskilt angeläget i de större, expansiva länen. Länsstyrelsen förordar sålunda, liksom kommittéerna, att en fastighetstaxeringsspecialist skall finnas på länsstyrelserna och att dennes anställnings- och löneförhållanden regleras på samma sätt som nu i allmänhet sker.

Svenska försäkringsbolags riksförbund instämmer i uttalandet att det i hög grad är angeläget att länsstyrelserna får anslagsmässiga och personella möjligheter att behålla sina fastighetstaxeringsspecialister även för de särskilda fastighetstaxeringarna.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anför att de fastighetstaxeringsspecialister, som funnits vid 1970 års allmänna fastighetstaxering, fyllt en stor funktion men anser det tveksamt om dessa kan få meningsfyllda uppgifter på taxeringsområdet under tiden mellan allmänna fastighetstaxeringar, i varje fall i län av Skaraborgs läns storlek. Sättet för tillvaratagande av den nuvarande sakkunskapen i detta hänseende bör övervägas i samband med länsstyrelsens blivande omorganisation. *Länsstyrelsen i Stockholms län* har uppfattningen att arbetsuppgifterna utanför taxeringsprocessens ram i samband med särskild fastighetstaxering inte torde vara av tillräcklig omfattning eller av sådan betydelse jämfört med andra angelägna uppgifter på taxeringsområdet att det ens vid de största länsstyrelserna är motiverat att en befattningshavare avdelas för att syssla med särskild fastighetstaxering.

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt eller lämnat utan erinran förslaget att de lokala skattemyndigheterna bör biträda de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna med k a n s l i a r b e t e. De remissinstanser som särskilt uttalat sig om och tillstyrkt förslaget är bl. a. *statskontoret*, *CFU*, *länsstyrelsen i Jämtlands län*, *lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi*, *Föreningen Sveriges fögderichefer*, *Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund* och *Sveriges jordägareförbund*.

Statskontoret anser att det i och för sig föreligger möjligheter att gå längre än vad som föreslagits i fråga om överförande av uppgifter från taxeringsnämndens ordförande till lokal skattemyndighet. Statskontoret anför att förslaget innebär att vissa uppgifter som hittills ombesörjts av taxe-

ringsnämndens ordförande överförs på lokal skattemyndighet. Härigenom har viss överensstämmelse nåtts med den organisation av inkomst- och förmögenhetstaxeringen som statskontoret föreslagit i sin utredningsrapport av den 22 juni 1970. Statskontoret har i sitt organisationsförslag inte närmare berört fastighetstaxeringen. Om intentionerna i statskontorets förslag förverkligas, kan en omprövning av organisationen av fastighetstaxeringen komma att aktualiseras.

CFU finner det önskvärt att särskild fastighetstaxeringsnämnds kansli-funktion så långt möjligt utförs av lokal skattemyndighet.

Frågan om vem som skall ha ansvaret för och ledningen av lokal skattemyndighets kansliarbete åt de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna har behandlats av ett antal remissinstanser bl. a. *statskontoret*, *CFU* och *Föreningen Sveriges fögderichefer*. Enligt dessa remissinstansers mening bör ledningen av biträdesarbetet ankomma på lokal skattemyndighet och inte på den särskilda fastighetstaxeringsnämndens ordförande.

CFU anför att den lokala skattemyndigheten själv bör leda och ta ansvar för de sysslor den utför, oavsett om arbetsuppgiften ålagts i författning, ålagts av länsstyrelsen eller utförs efter överenskommelse. Rationell medverkan kräver att arbetsfördelning och ledning utförs av myndigheten. Naturligtvis har den särskilda fastighetstaxeringsnämnden att pröva och komplettera vad myndigheten utfört.

Lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi anser att man för att undvika oklarhet om ansvaret och "befälsordningen" borde föreskriva t. ex. att de lokala skattemyndigheterna skall biträda fastighetstaxeringsnämnderna på sätt riksskatteverket och länsstyrelserna bestämmer.

DEPARTEMENTSCHEFEN

Allmänna synpunkter

De år då inte allmän fastighetstaxering äger rum sker särskild fastighetstaxering. Vid särskild fastighetstaxering beslutas till vilket belopp det nya värdet skall tas upp för fastighet, som enligt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928: 370; KL) skall åsättas nytt taxeringsvärde. Nytt taxeringsvärde åsätts bara när det inträffat vissa ändrade förhållanden beträffande en fastighet. Sådana ändrade förhållanden är t. ex. om taxeringsenhet bör delas upp i flera enheter eller om flera enheter bör slås samman till en, om fastighetsvärdet minskat genom eldsvåda e. d., om fastighetsvärdet ökat genom nybyggnad e. d. eller om ändring skett i fastighetens beskattningsnatur. För övriga fastigheter som är underkastade taxering skall nästföregående års taxeringsvärden tas upp oförändrade.

Särskild fastighetstaxering skall ske enligt samma uppskattningsgrunder som tillämpades vid den närmast föregående allmänna fastighetstaxeringen. Taxeringen skall vidare ske med utgångspunkt i samma allmänna prisläge som då tillämpades.

Den senaste allmänna fastighetstaxeringen har skett innevarande år. Beräkningar har gett vid handen att drygt 2,2 milj. fastigheter taxerats. År 1971 och följande år fram till nästa allmänna fastighetstaxering sker således särskild fastighetstaxering. Antalet fall där nytt taxeringsvärde enligt 12 § 2 mom. KL skall åsättas kan beräknas uppgå för landet i dess helhet till årligen i genomsnitt ca 10 % av det bestånd som taxeras vid allmän fastighetstaxering, alltså till drygt 200 000.

Särskild fastighetstaxering utförs av den lokala taxeringsnämnden i det distrikt vari fastigheten är belägen. Länsstyrelsen kan emellertid förordna om annan distriktsindelning än den som gäller vid årlig taxering i övrigt.

Det nu tillämpade systemet för särskild fastighetstaxering har utsatts för kritik. Fastighetstaxeringskommittéerna föreslog redan i betänkandet Fastighetstaxeringens regler och organisation (SOU 1968: 32) ändrade regler för den särskilda fastighetstaxeringen. Detta förslag och remissutfallet finns redovisat i prop. 1968: 154 (s. 105). Förslaget innebar att den särskilda fastighetstaxeringen skulle utföras av särskilda fastighetstaxeringsnämnder. Dessa nämnders verksamhetsområden, som skulle kallas särskilda fastighetstaxeringsdistrikt, skulle omfatta kommunblock eller del av sådant block. Förslaget var avsett att tillämpas redan fr. o. m. taxeringsåret 1969. I nämnda proposition (s. 111) förklarade jag mig beredd att i princip medverka till

inrättandet av särskilda fastighetstaxeringsnämnder i huvudsaklig överensstämmelse med vad kommittéerna föreslagit. Jag ansåg emellertid inte att dessa nämnder borde träda i verksamhet redan under år 1969. Det föreföll mig lämpligare att låta det nya systemet för särskild fastighetstaxering gälla först sedan 1970 års allmänna fastighetstaxering ägt rum.

Kommittéerna har överarbetat sitt tidigare förslag i ett betänkande med förslag till vissa ändringar i bestämmelserna om särskild fastighetstaxering (Stencil Fi 1970: 11). För kommittéförslaget och remissyttrandena över det har jag redogjort i det föregående. Kommittéförslaget innefattar en detaljerad genomgång av det nuvarande regelsystemet för särskild fastighetstaxering. Den omorganisation av första instans som föreslagits redan i kommittéernas första betänkande, nämligen inrättandet av särskilda fastighetstaxeringsnämnder, utgör även nu kommittéförslagets viktigaste inslag. I detta finns dessutom en diskussion med åtföljande synpunkter på ändringar som bör genomföras när det gäller såväl taxeringsförfarandet som besvär förfarandet. I dessa delar har de ändringar som gjorts i reglerna för den allmänna fastighetstaxeringen och de erfarenheter som gjorts vid 1970 års allmänna fastighetstaxering varit vägledande. Kommittéförslaget behandlar vidare några andra frågor som hör samman med den särskilda fastighetstaxeringen.

Kommittéförslaget har på det stora hela tagit blivit väl mottaget av remissinstanserna. De föreslagna reglerna har godtagits eller lämnats utan erinran när det gäller de principiella frågorna. Vissa anmärkningar mot detaljer har dock förekommit.

Det är min avsikt att ta upp de olika frågorna i kommittéförslaget var för sig i särskilda avsnitt i det följande. Här vill jag göra endast några allmänna reflexioner. Mina överväganden, som redovisats i prop. 1968: 154, står kvar i princip. En förbättrad organisation av arbetet med den särskilda fastighetstaxeringen i första instans medför lättnader i arbetet även för de högre instanserna. Kritiken mot det nuvarande systemet är befogad. Vidare är det nödvändigt att anpassa de nuvarande arbetsrutinerna för den särskilda fastighetstaxeringen till de nya arbetsrutiner som krävs med hänsyn till införandet av ADB inom taxeringsväsendet. Besvärsreglerna måste också ändras för att inte rättsförluster skall uppstå. Kommittéförslaget utgör en god grundval för ett nytt system på den särskilda fastighetstaxeringens område.

Innan jag tar upp de olika frågorna var för sig vill jag också något beröra grunderna för den särskilda fastighetstaxeringen. Som jag nyss nämnt består taxeringen för det övervägande antalet taxeringsenheter — ca 90 % — i ett formellt överförande av det föregående årets taxeringsvärde. Endast i ca 10 % av fallen sker en reell taxering, nämligen när skäl härtill föreligger enligt 12 § 2 mom. KL. Kommittéförslaget utgår från att om- och nytaxeringsgrunderna i 12 § 2 mom. tills vidare skall gälla oförändrade. Jag är medveten om att dessa grunder inte är helt tidsenliga. Några remissinstanser,

bl. a. kammarrätten och riksskattenämnden, framställer önskemål om en snar översyn av dem. Spörsmålet kräver ytterligare övervägande, bl. a. mot bakgrunden av att frågan om det skatterättsliga fastighetsbegreppet, som fortfarande utreds, endast är provisoriskt löst. Jag har emellertid i princip ingenting emot en översyn av 12 § 2 mom. KL. F. n. bör grunderna för om- och nytaxering emellertid inte tas upp till diskussion.

Vidare vill jag ta upp en terminologisk fråga, som kommittéerna inte har berört i sitt förslag. Det framgår av 6 § 1 mom. andra stycket KL, som behandlar grunderna för taxering av fastighet, att vid taxeringens verkställande hänsyn skall tas till förhållandena vid taxeringsårets ingång. Därvid skall 12 § 1 mom. och 2 mom. sista stycket KL iakttas. Enligt 12 § 1 mom. får de värden som fastställts vid allmän fastighetstaxering inte ändras förrän vid nästa allmänna fastighetstaxering, om inte annat föranleds av 2 mom. I 2 mom. behandlas om- och nytaxeringsgrunderna.

Till de nu beskrivna reglerna i KL ansluter sig vissa regler i taxeringsförordningen (1956: 623; TF), bl. a. den föreskrift i 177 § 1 mom. som innebär att för de fastigheter, som är underkastade taxering och som inte enligt 12 § 2 mom. KL skall åsättas nytt taxeringsvärde, nästföregående års taxeringsvärden skall tas upp oförändrade.

Någon uttrycklig regel om från vilken tidpunkt ett taxeringsvärde skall gälla finns inte. I praxis anses dock ett åsatt taxeringsvärde gälla fr. o. m. taxeringsårets ingång till ingången av det taxeringsår då ändring av taxeringsvärdet sker i första instans. Detta tillämpas också när taxeringsvärde ändras till följd av besvär. Enligt min mening är det i klarhetens intresse betydelsefullt med en föreskrift i detta hänseende. Föreskriften bör få sin plats i 12 § 1 och 2 mom. KL. Den avser inte att ändra gällande praxis. Inte heller är det meningen att den skall ersätta specialregler för användande av taxeringsvärde, t. ex. vid värdering av fast egendom enligt förordningen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Taxeringsorganisationen

Som jag tidigare nämnt ombesörjs den särskilda fastighetstaxeringen normalt av den lokala taxeringsnämnden i det distrikt där fastigheten är belägen. Länsstyrelsen kan emellertid förordna om annan distriktsindelning än den som gäller vid årlig taxering i övrigt.

Kommittéerna föreslår att den särskilda fastighetstaxeringen skall fr. o. m. taxeringsåret 1971 utföras av särskilda fastighetstaxeringsnämnder med särskilda fastighetstaxeringsdistrikt som verksamhetsområden. Normalt skall ett distrikt omfatta en kommun eller, om kommunsammanslagning inte sker den 1 januari 1971, ett kommunblock. Länsstyrelsen bör dock enligt kommittéförslaget få göra distriktsindelningar enligt andra grunder och

inte vara bunden vid någon författningsbestämmelse. Lokal skattemyndighet föreslås dock skola höras. — Antalet distrikt beräknas vid 1971 års och de närmast därpå följande årens taxeringar bli 350 à 400.

Antalet ledamöter i särskild fastighetstaxeringsnämnd föreslås av kommittéerna bli lägst fyra och högst åtta. Länsstyrelsen sägs böra få bestämma antalet ledamöter med hänsyn till distriktets omfattning. Ordföranden och ytterligare en ledamot avses bli utsedda av länsstyrelsen. Övriga ledamöter och en suppleant för var och en av dessa skall väljas av kommunfullmäktige. Sker kommunsammanslagning den 1 januari 1971 bör enligt kommittéerna valet förrättas av de fullmäktige som valts under hösten 1970. Frågor om valbarhet m. m. bör regleras på samma sätt som vid val av ledamöter till lokal taxeringsnämnd. Besvär över val av ledamöter och suppleanter föreslås få ske på samma sätt som är föreskrivet i fråga om den allmänna fastighetstaxeringen.

Distriktsindelning bör enligt kommittéförslaget ske senast den 30 november året före taxeringsåret. Samtidigt bör ordföranden och den av länsstyrelsen utsedde ledamoten förordnas. Kommunernas val bör enligt kommittéerna ske senast den 31 december året före taxeringsåret, dvs. vad som nu sker i fråga om inkomst- och förmögenhetstaxeringen.

Kommittéerna föreslår att antingen ordföranden eller den av länsstyrelsen utsedde ledamoten skall besitta sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering. Fastighetstaxeringsombud avses däremot inte skola förekomma vid den särskilda fastighetstaxeringen.

Vidare föreslår kommittéerna att länsstyrelserna skall få i behövlig utsträckning ställa sakkunniga till de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas förfogande när det gäller taxering av skog och skogsmark, industrier och andra speciella slag av fastigheter.

Lokal skattemyndighet sägs i kommittéförslaget böra åläggas att medverka i taxeringsarbetet i den omfattning Kungl. Maj:t eller länsstyrelsen bestämmer.

Det nu sammanfattningsvis redovisade kommittéförslaget beträffande taxeringsorganisationen har i princip godtagits eller lämnats utan erinran av remissinstanserna. Några detaljanmärkningar har gjorts och jag återkommer strax till dessa.

Enligt min mening, som jag redan gett uttryck åt i det föregående, bör en förbättrad organisation av arbetet med den särskilda fastighetstaxeringen i första instans leda till lättnader i arbetsbördan för överinstanserna. Förbättringen kommer också fastighetsägarna till godo genom ökad jämnhet och rättvisa i taxeringen. Dessutom förbättras underlaget för de allmänna fastighetstaxeringarna. Man bör emellertid komma ihåg att med nu gällande grunder för om- och nytaxering — grunder som jag av skäl som anförts i det föregående inte är beredd att diskutera i detta sammanhang — antalet om- och nytaxeringar i landet är relativt få i förhållande till det totala an-

talet taxeringsenheter och uppgår årligen till ca 10 % i genomsnitt för landet i dess helhet. Vidare fördelar sig antalet om- och nytaxeringar inte jämnt över landet. Det säger sig självt att antalet om- och nytaxeringar stiger i förhållande till ökad markexploatering och expansion av byggnadsverksamheten. I glesbygder är om- och nytaxeringar sällsynta. Man kan enligt min åsikt nå det åsyftade resultatet med åtgärder som är mindre genomgripande än dem kommittéerna föreslagit. Det synes inte möta något hinder att behålla den nuvarande ordningen med den lokala taxeringsnämnden som första instans såvitt gäller den särskilda fastighetstaxeringen i flertalet av de distrikt där antalet väntade om- eller nytaxeringar är begränsat. Länsstyrelserna torde efter hörande av de lokala skattemyndigheterna kunna skapa sig god överblick över situationen i detta hänseende. När antalet väntade om- och nytaxeringar, svårighetsgraden hos sådana taxeringar eller andra omständigheter motiverar det bör dock länsstyrelserna kunna inrätta särskilda fastighetstaxeringsdistrikt, som då skall sköta allt arbete med den särskilda fastighetstaxeringen inom detta distrikt. Storleken av distriktet bör väljas med utgångspunkt i att en sådan särskild fastighetstaxeringsnämnd får full sysselsättning under arbetsperioden. Detta beror dels på antalet ärenden, dels på ärendenas grad av svårighet. Vid bestämmandet av storleken av ett särskilt fastighetstaxeringsdistrikt bör hänsyn emellertid också tas till möjligheterna av att få behövlig lokalkännedom inom nämnden och till önskvärdheten av att inte försvåra för nämnden att besiktiga fastigheterna. Distriktsindelningen bör kunna ske utan hänsyn till kommungränser.

Beträffande sammansättningen av särskild fastighetstaxeringsnämnd har statskontoret uttryckt uppfattningen att om distriktet omfattar endast en kommun eller del därav, nämnden bör omfatta fyra ledamöter. Dessutom har frågan om kompetensen hos ordföranden eller den av länsstyrelsen utsedde ledamoten diskuterats. De flesta remissinstanserna har ställt sig positiva till kommittéernas förslag, som innebär att nämnden tillförs sakkunskap när det gäller fastighetsvärdering. Andra remissinstanser, bl. a. några länsstyrelser, har uttryckt skepsis i fråga om möjligheterna att upprätthålla ett kompetenskrav av det slag som kommittéerna tänkt sig.

Med min utgångspunkt i fråga om organisationen för den särskilda fastighetstaxeringen kommer frågan om den särskilda fastighetstaxeringsnämndens sammansättning och kompetenskrav på ordföranden och den av länsstyrelsen utsedde ledamoten i ett något annorlunda läge. För det första vill jag framhålla att även lokal taxeringsnämnd sålunda också i fortsättningen kan komma att få ägna sig åt om- eller nytaxering, låt vara i mindre utsträckning än hittills. Länsstyrelserna torde kunna skapa sig en så god överblick över exploaterings- och byggnadsverksamheten inom länet att det relativt lätt går att förutse vilka lokala taxeringsnämnder som kommer att få ägna sig åt om- eller nytaxering. Enligt min mening bör i sådana fall till ordförande eller kronombud utses person som har kunskaper om fastig-

hetstaxering. Någon författningsföreskrift om det förefaller dock inte behövlig.

Därefter vill jag, i fråga om de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna, påpeka att en av vinsterna med den av kommittéerna föreslagna omorganisationen synes ligga i kravet på värderingskompetens inom nämnden. Därigenom garanteras på bättre sätt än vad som hittills har kunnat ske att värderingen sker i enlighet med de normer — delvis av komplicerad natur — som numera upprättats och tillämpats vid 1970 års allmänna fastighetstaxering. Länsstyrelserna bör således vid inrättandet av särskilda fastighetstaxeringsnämnder se till att antingen ordföranden eller den andre av länsstyrelsen utsedde ledamoten besitter sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering. Det synes mig emellertid inte behövligt med någon uttrycklig föreskrift om det i TF.

Beträffande antalet ledamöter i särskild fastighetstaxeringsnämnd vill jag framhålla att någon begränsning i det hänseende statskontoret föreslagit inte finns föreskriven för motsvarande situation på vare sig inkomst- och förmögenhetstaxeringens eller den allmänna fastighetstaxeringens område. Även om statskontorets förslag förefaller lämpligt är jag inte beredd att förorda någon föreskrift härom. I övrigt anser jag att kommittéförslaget i de nu berörda hänseendena kan godtas.

Taxeringsförfarandet

Deklarationsskyldighet m. m.

Kommittéförslaget innebär oförändrade regler i princip såvitt avser deklarationsskyldigheten. Det påpekas att samma slags uppgifter bör lämnas som vid den allmänna fastighetstaxeringen. En mindre nyhet, som också avser reglerna för allmän fastighetstaxering föreslås emellertid, nämligen att uppgifterna om plan- och byggnadsbestämmelser, som lämnades frivilligt vid 1970 års allmänna fastighetstaxering, skall lämnas obligatoriskt av fastighetsägaren hädanefter.

Fastighetsdeklarationer skall f. n. lämnas till länsstyrelsen, lokal skattemyndighet eller taxeringsnämndens ordförande. Kommittéförslaget innebär den ändringen att fastighetsdeklarationerna inte längre skall kunna lämnas till nämndordföranden.

Vidare föreslår kommittéerna att även lokal skattemyndighet skall få utfärda anmaning att inkomma med fastighetsdeklaration m. m.

Kommittéerna behandlar i detta avsnitt också byggnadsnämndernas uppgiftsskyldighet, för vilken redogjorts i det föregående. De nuvarande bestämmelserna på området utsätts för viss kritik och det föreslås att byggnadsnämnd skall senast två veckor efter utgången av varje kvartal på blan-

ketter enligt fastställt formulär lämna uppgift till lokal skattemyndighet om byggnader för vilka nämnden beviljat byggnadslov under kvartalet.

Förslaget att fastighetsägaren skall vara skyldig att lämna uppgift om plan- och byggnadsbestämmelser har väckt kritik från åtskilliga remissinstansers sida. Detsamma gäller förslaget att slopa möjligheten att lämna fastighetsdeklarationsblanketterna till nämndordföranden. I båda dessa frågor har jag förståelse för remisskritiken. Jag är således inte beredd att godta kommittéförslaget på dessa punkter.

Vidare vill jag i fråga om deklarationsskyldigheten vid den särskilda fastighetstaxeringen anföra följande. F. n. gäller att fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare skall avge särskild deklaration. Utan att det anges uttryckligen i författningsbestämmelserna avses i praxis med uttrycket "fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare" den som var ägare eller sådan innehavare vid taxeringsårets ingång. Detta är också naturligt med hänsyn till att taxeringen skall ta hänsyn till förhållandena vid taxeringsårets ingång.

Nu är det emellertid så att även annan ägare än den som var ägare vid taxeringsårets ingång kan ha intresse av att om- eller nytaxering sker och av taxeringsbeslutet. För den allmänna fastighetstaxeringens vidkommande har frågan om intresset av taxeringsresultatet för olika ägarkategorier lösts genom bl. a. en utvidgning av besvärsrätten. Motsvarande utvidgning har, som skall beröras i det följande, föreslagits även vid den särskilda fastighetstaxeringen. Uttrycket "ägare och därmed likställd innehavare" bör således när det gäller särskild fastighetstaxering, lika litet som då fråga är om allmän fastighetstaxering, alltid avse endast ägaren eller innehavaren vid taxeringsårets ingång. I fråga om deklarationsskyldigheten bör emellertid nuvarande praxis bibehållas. Skyldigheten skall fullgöras av den som var ägare eller innehavare vid taxeringsårets ingång. Detta bör också komma till tydligt uttryck i författningstexten. Frågan har betydelse, bl. a. när det gäller anmaning och vitesföreläggande. Med ägare eller därmed likställd innehavare bör förstås den som enligt civilrättsliga regler är att betrakta som ägare eller innehavare.

Frågan om utökad byggnadslovsrapportering har väckt ett visst intresse vid remissbehandlingen. Kommittéförslaget bemöts i huvudsak positivt. Emellertid har påpekats att förslaget leder till ökad arbetsbelastning för kommunerna. Kommunförbundet har avstyrkt förslaget och ansett att man bör avvakta resultatet av den utredning som företas av centralnämnden för fastighetsdata (CFD) om bl. a. insamling av byggnadsdata för en planerad fastighetsdatabank, så att en samordning av insamling av byggnadsdata för skilda ändamål kan komma till stånd och dubbelarbete undvikas.

Planerna på det byggnadsregister som CFD har berört i sitt remissyttrande är ännu inte så långt avancerade att man kan föra in detta register i diskussionen kring byggnadslovsrapporteringen. Tills vidare är det sålunda

ofrånkomligt med uppgiftsskyldighet från byggnadsnämndernas sida. Jag har erfarit att en del kommuner inte har tillräcklig kapacitet f. n. att fullgöra en uppgiftsskyldighet av det slag som kommittéerna tänkt sig, dvs. på centralt utformade blanketter. Däremot föreligger möjlighet att med det tidsintervall som kommittéerna föreslagit för varje berörd fastighet lämna uppgift om arten och omfattningen av den byggnadsverksamhet som avses med byggnadsloven. Byggnadslovsrapportering är inte nödvändig i de fall då investeringen i fastigheten är av ringa betydelse. Riksskatteverket bör kunna meddela föreskrifter om begränsning av uppgiftsskyldigheten för sådana fall. Jag föreslår att den nuvarande bestämmelsen om uppgiftsskyldighet för byggnadsnämnderna ändras i enlighet med vad jag nu anfört.

Kommittéerna har inte föreslagit någon ändring i fråga om nu gällande skyldighet för brandförsäkringsanstalt att efter anmaning lämna uppgift om försäkringsvärdet på byggnader som är brandförsäkrade i anstalten. Svenska sparbanksföreningen har i sitt remissyttrande ansett att denna skyldighet bör utvidgas och omfatta även underlaget för beräkning av försäkringsvärdet. Svenska försäkringsbolags riksförbund vill däremot avskaffa denna uppgiftsskyldighet helt och hållet liksom skyldigheten för fastighetsägaren att i fastighetsdeklarationen lämna uppgift om brandförsäkringsvärdet. Skälet till riksförbundets inställning är att de numera i stor omfattning förekommande s. k. beloppslösa fullvärdesförsäkringarna inte är till ledning vid fastighetens taxering eftersom något försäkringsbelopp inte bestäms.

För egen del hyser jag förståelse för de synpunkter som Svenska försäkringsbolags riksförbund anfört. Emellertid torde fortfarande brandförsäkringsvärdet kunna tjäna till ledning vid taxeringen av vissa speciella fastighetstyper, t. ex. vid taxering av industrifastigheter. Vidare bör märkas att försäkringsanstalternas uppgiftsskyldighet inte behöver fullgöras annat än efter anmaning. Det torde inte innebära något avsevärt merarbete för försäkringsanstalterna att, om anmaning skett, upplysa att försäkringsbelopp inte bestämts.

I frågan om lokal skattemyndighets rätt att utfärda anmaning har olika uppfattningar kommit till uttryck bland remissinstanserna. Förslaget har avstyrkts av riksskattenämnden, några länsstyrelser och Sveriges industriförbund.

Lokal skattemyndighet har inte rätt att utfärda anmaning när det gäller den årliga inkomst- och förmögenhetstaxeringen och inte heller när det gäller allmän fastighetstaxering. Trots att vissa praktiska skäl onekligen talar för att lokal skattemyndighet får utfärda anmaningar på eget ansvar är jag dock f. n. inte beredd att godta förslaget på denna punkt.

Förberedande åtgärder av länsstyrelse m. m.

Länsstyrelsernas arbete på det förberedande planet inför den särskilda fastighetstaxeringen består främst i utarbetandet av anvisningar. Kommittéförslaget innebär en viss utvidgning av hittillsvarande verksamhet på området.

Vid den årliga inkomst- och förmögenhetstaxeringen kan länsstyrelse om den finner lämpligt kalla ordföranden och högst tre ledamöter från varje taxeringsnämnd att sammanträda inför landskamreraren för överläggningar om taxeringsarbetet. Till sammanträdet får kallas även särskilda sakkunniga. Det nu anförda gäller även såvitt avser särskild fastighetstaxering.

Kommittéerna föreslår att länsstyrelserna skall kunna kalla även ordföranden och vissa ledamöter i särskild fastighetstaxeringsnämnd samt dessutom andra personer som på grund av sin verksamhet eller av annan anledning kan antas äga sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering.

Förberedelsearbetet i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna bör enligt kommittéernas mening kunna regleras genom anvisningar av riksskatteverket.

Inställningen bland remissinstanserna när det gäller frågan om utfärdandet av anvisningar kan sammanfattningsvis sägas vara den att kommittéförslaget är något överarbetat. Anvisningar kan behövas, men torde kunna inarbetas i de årliga anvisningar som utfärdas för inkomst- och förmögenhetstaxeringen. Statskontoret och några andra remissinstanser har vidare påpekat att länsstyrelserna skall omorganiseras inom kort och att således den instans som är avsedd att ersätta prövningsnämnden, läns-skatterätten, inte avses skola behöva befatta sig med utfärdande av länsanvisningar. Statskontoret hävdar att något i författning reglerat förfarande för dessa anvisningar inte synes behövt. Länsstyrelsen eller riksskatteverket sägs i mån av behov kunna ta initiativ till länsanvisning på fastighetstaxeringsområdet.

Länsstyrelserna står som nyss påpekats inför en snar omorganisation, som är avsedd att träda i kraft den 1 juli 1971. När prövningsnämnden vid denna tidpunkt omvandlas till läns-skatterätt är det inte tillfredsställande att den fastställer anvisningar på det sätt som hittills skett såvitt gäller prövningsnämnden. Jag anser det lämpligt att riksskatteverket övertar uppgiften att fastställa anvisningarna. Länsstyrelserna bör dock utarbeta förslag till anvisningar. För att riksskatteverket skall få skälig tid att göra de utredningar som kan behövas bör länsstyrelsen lämna sitt förslag senast den 15 november året före taxeringsåret. Verket bör fastställa anvisningarna senast den 20 december. Liksom hittills bör länsstyrelserna senast den 15 januari under taxeringsåret tillställa taxeringsnämnderna och de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna de anvisningar som gäller för länet. För

taxeringsåret 1971 bör dock särskilda regler gälla i fråga om nyss nämnda tidpunkter. Dessa bör tas in bland övergångsbestämmelserna.

Kommittéernas förslag om rätt för länsstyrelsen att kalla fastighetsvärderingssakkunniga till förberedelsesammanträdet har inte mött något motstånd under remissbehandlingen. Behovet av särskilda regler har dock satts i fråga. Jag är emellertid i detta läge beredd att godta kommittéförslaget som en lösning. Med hänsyn till den förestående omorganisationen bör dock inte föreskrivas att sammanträdet skall ske inför landskamreraren.

Taxeringsarbetet

Kommittéerna har föreslagit bestämmelser som i tillämpliga delar överensstämmer med de regler som nyligen införts för den allmänna fastighetstaxeringen. För kommittéförslagets detaljer har jag redogjort i det föregående. Den huvudsakliga innebörden i förslaget är att de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna skall i möjligaste mån avlastas kanslifunktioner. Vad som i övrigt föreslås är i korthet följande.

Taxeringsarbetet skall börja så snart som möjligt, dock senast den 1 mars under taxeringsåret. Vid första sammanträdet med den särskilda fastighetstaxeringsnämnden bör ordföranden lämna redogörelse för de värderingsgrunder, som tillämpats inom distriktet vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen, och de anvisningar som utfärdats. De handlingar som nämnden behöver får nämnden av den lokala skattemyndigheten i den ordning som Kungl. Maj:t eller riksskatteverket bestämmer. Avgörandet av frågan huruvida om- eller nytaxering skall ske skall dock alltid i första instans ligga hos nämnden. Den lokala skattemyndigheten bör således till nämnden vidarebefordra uppgifter om alla de fastigheter beträffande vilka det inte är uppenbart att om- eller nytaxering är utesluten. Taxeringsbesluten skall antecknas på fastighetstaxeringsavi. I TF bör dock föreskrivas endast att nämndens beslut skall antecknas och meddelas lokal skattemyndighet i den ordning som föreskrivs av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer. Behandlade deklARATIONER bör lämnas till lokal skattemyndighet efter hand som de blir färdiga enligt leveransplan som upprättas av nämnden och lokal skattemyndighet gemensamt. Den särskilda fastighetstaxeringen bör vara avslutad den 31 maj under taxeringsåret för att inte dataproduktionen skall sammanstöta med den dataproduktion som behövs för inkomst- och förmögenhetstaxeringen. Protokoll och övriga handlingar bör enligt kommittéförslaget sändas till länsstyrelsen senast den 15 juni under taxeringsåret.

Kommittéerna har i detta sammanhang också tagit upp frågan om under rättelse till fastighetsägaren om den särskilda fastighetstaxeringsnämndens beslut. Samtliga de uppgifter som finns införda i fastighetslängden sägs böra tas med i underrättelsen, som om möjligt bör sändas ut före utgången av

juni månad under taxeringsåret. Lokal skattemyndighet bör enligt kommittéerna svara för underrättelserna.

Remissinstanserna har i stort sett godtagit de föreslagna arbetsrutinerna liksom förslaget att lokal skattemyndighet även i övrigt skall biträda nämnderna under taxeringsarbetet. Statskontoret har dock uttryckt ett önskemål om att förlägga arbetsuppgifterna till andra tidpunkter under året. Som skäl har anförts att den föreslagna arbetsperioden sammanfaller med arbetstoppen för de lokala skattemyndigheterna. För egen del har jag förståelse för statskontorets synpunkter. Emellertid föreligger en utredningsrapport med principförslag till omorganisation av taxeringen i första instans, avgiven av statskontoret den 22 juni 1970. Tidpunkten för arbetet med den särskilda fastighetstaxeringen bör inte väsentligen ändras innan man övervägt tidpunkten för den årliga inkomst- och förmögenhetstaxeringen mot bakgrunden av statskontorets utredningsrapport. Jag kan således i stort sett godta kommittéförslaget. Vissa smärre modifikationer bör dock ske, beroende på min i det föregående redovisade allmänna inställning i organisationsfrågan.

Förslaget att lokal skattemyndighet skall svara för underrättelserna till fastighetsägarna har lämnats utan erinran av remissinstanserna. Likaså råder en nära nog allmän enighet om att underrättelseskyldigheten bör utvidgas och omfatta samtliga uppgifter om fastigheten som finns införda i fastighetslängden. En länsstyrelse har dock framhållit att en utvidgad underrättelseskyldighet skulle i hög grad komplicera taxeringsförfarandet och dessutom skapa ytterligare felkällor.

I fråga om underrättelse till fastighetsägaren bör till en början följande konstateras. Vid allmän fastighetstaxering förekommer offentlig utläggning av fastighetslängden, vilket f. n. anses som delgivning av fastighetstaxeringsnämndens beslut. Underrättelsen till fastighetsägaren är där att se som en serviceåtgärd. Vid den särskilda fastighetstaxeringen finns inget förfarande som motsvarar den offentliga utläggningen av fastighetslängden. Underrättelsen har f. n. — och någon ändring i detta avseende är heller inte tänkt — karaktär av delgivning av beslutet i fråga om taxeringen. Underlåten underrättelse grundar extraordinär besvärsmätt, vilket inte är fallet när det gäller den allmänna fastighetstaxeringen.

Härefter bör i diskussionen om underrättelseförfarandet vid den särskilda fastighetstaxeringen, såsom jag också i korthet berört på tal om deklARATIONSSKYLDIGHETEN, erinras om att besvärsmätten för ägare utvidgades vid den allmänna fastighetstaxeringen genom ändring (1969: 709) i TF. Besvärsmätten omfattar numera inte bara den som var ägare vid ingången av taxeringsåret utan även den som därefter, dock senast före ingången av femte året efter taxeringsåret, blivit ägare. Dessutom har i vissa fall arrendator besvärsmätt. Om fastighet innehas av någon som enligt 47 § KL är att anse som ägare eller är i ägarens ställe skyldig att erlägga skatt för garantibe-

lopp för fastigheten, gäller föreskrifterna i TF om ägare i stället sådan innehavare. Enligt kommittéförslaget avses, som jag skall beröra vidare i det följande, de besvärregler som nu gäller vid den allmänna fastighetstaxeringen skola införas även såvitt avser särskild fastighetstaxering.

I det föregående har jag anfört att jag finner lämpligt att låta deklara-tionssskyldigheten knyta an till ägarförhållandena vid taxeringsårets ingång. Besvärsrätt skall också liksom hittills alltid tillkomma den deklara-tionssskyldige. Men även efterföljande ägare eller innehavare kan som nyss påpekats ha intresse av taxeringsbeslutet, vilket avses komma till uttryck genom den föreslagna utvidgade besvärsrätten. Att låta de lokala skattemyndigheterna forska efter eventuella ägarskiften efter taxeringsårets ingång synes inte praktiskt. Även om underrättelserna har stor betydelse för ägaren oavsett om han förvärvat fastigheten efter taxeringsårets ingång bör det enligt min mening inte föreligga skyldighet att underrätta annan ägare än den som är deklara-tionssskyldig och den som anmäler sig hos den lokala skattemyndig-heten med begäran om att få underrättelse om eventuella taxeringsbeslut. Till frågan om betydelsen av underlåten underrättelse återkommer jag i sam-band med behandlingen av fullföljdsfrågorna. Här vill jag endast nämna att med min inställning i fullföljdsfrågorna det torde saknas skäl att föreskriva något senaste datum för expediering av underrättelserna. Dessa bör dock sändas ut så snart det kan ske.

Underrättelse bör ske när fastighet åsatts nytt taxeringsvärde, när avgiven deklara-tion inte föranlett åsättande av nytt taxeringsvärde och när beslut fattats i fråga om skatteplikt och beskattningsnatur för fastighet i det fall beslutet innebär ändring av vad som gällt under nästföregående taxer-ingsår. Vidare bör underrättelse ske när taxeringsvärde fördelats på olika fastigheter eller fastighetsdelar som ingår i taxeringsenhet, om fördelning-en innebär avvikelser från vad som gällt tidigare, samt i det fall en begäran om sådan uppdelning inte bifallits.

Eftersom underrättelsen till ägare vid den särskilda fastighetstaxeringen är den enda formen för delgivning av taxeringsbeslutet är det viktigt att underrättelsen innehåller informationer om taxeringsbeslutet som är till-räckliga med hänsyn till besvärshintresset. I varje fall bör alla de uppgifter om fastigheten som skall längdföras framgå av underrättelsen. Underrät-telsen bör ske på särskilda blanketter som fastställs av riksskatteverket.

Underrättelse bör som hittills delges på samma sätt som gäller i fråga om underrättelse om avvikelser från självdeklara-tion.

Längdföring

Kommittéförslaget för vilket jag tidigare redogjort utförligt innebär en anpassning av längdföringsrutinerna till vad som nyligen införts beträffande den allmänna fastighetstaxeringen. Det föreslås att närmare föreskrifter om

längdens förande bör meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

Remissinstanserna har lämnat förslaget i denna del i huvudsak utan erinran och jag biträder det.

Besvär

Den ordinära processen

Besvär över särskild fastighetstaxering får f. n. anföras hos prövningsnämnden. Besvärstiden löper ut, för ägare den 15 augusti under taxeringsåret, för kommuner i och med utgången av september under taxeringsåret och för taxeringsintendenten i och med utgången av april året efter taxeringsåret.

Kommittéerna har föreslagit att de regler som nyligen införts för besvär över den allmänna fastighetstaxeringen skall få gälla även vid besvär över särskild fastighetstaxering.

Kommittéförslaget har lämnats utan erinran av remissinstanserna.

Kommittéförslaget innebär inte någon omorganisation av prövningsnämnden som besvärinstans. Inte heller föreslås någon ändring av besvärstiderna.

Däremot innebär kommittéförslaget en ändring såvitt gäller rätten för ägare eller därmed likställd innehavare att anföra besvär. Besvärsrätten avses sålunda inte bli begränsad till den som var ägare eller innehavare vid taxeringsårets ingång, utan även efterkommande ägare och innehavare skall kunna fullfölja talan. I detta hänseende sker genom kommittéförslaget en likställning mellan den allmänna och den särskilda fastighetstaxeringen. Även i vissa andra avseenden syftar kommittéförslaget till en sådan likställning. Som exempel kan nämnas besvärsrättens materiella innehåll. I kommittéförslaget hänvisas till departementschefens uttalande i prop. 1969: 147 (s. 85).

Jag biträder vad kommittéerna föreslagit om besvärsrätten utom i ett avseende. Vid allmän fastighetstaxering är den som blivit ägare senast före utgången av femte året efter taxeringsåret legitimerad att föra talan som ägare. När det gäller den särskilda fastighetstaxeringen är enligt min mening den som blivit ägare efter ingången av det år då allmän fastighetstaxering skall äga rum inte i behov av talerätt såvitt avser de taxeringar som gäller åren dessförinnan. Talerätten för ägare bör således begränsas i det hänseende jag nu berört.

Den extraordinära processen

F. n. har fastighetsägare och därmed likställd innehavare extraordinär besvärsmätt vid särskild fastighetstaxering, om han inte fått underrättelse om taxeringsbeslutet senast den 15 juli under taxeringsåret.

Vidare föreligger extraordinär besvärsmätt för ägare och därmed likställd innehavare samt taxeringsintendent, om

1) fastighet uppförts såsom skattepliktig, fastän den är undantagen från skatteplikt, eller taxering ägt rum av annan egendom än som enligt 4 § tredje stycket KL är att hänföra till fastighet,

2) fastighet taxerats på mer än en ort eller annars taxerats i fall där taxering av fastigheten inte bort äga rum, eller

3) fastigheten på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende blivit felaktigt taxerad.

För att kunna tas upp till prövning skall extraordinära besvär vara inkomna före utgången av femte året efter taxeringsåret.

Kommittéerna har föreslagit att den extraordinära besvärsmätten utvidgas i enlighet med vad som nyligen skett på den allmänna fastighetstaxeringens område. Den föreslagna utvidgningen innebär att extraordinär besvärsmätt skulle föreligga också om

1) fastighet av förbiseende inte blivit taxerad,

2) fastighet undantagits från skatteplikt trots att detta inte bort ske,

3) i övrigt sådana omständigheter föreligger som bör föranleda väsentligt annorlunda taxering och särskilda skäl föreligger för prövning, eller

4) underrättelse till fastighetsägaren haft felaktigt innehåll.

Vidare har kommittéerna föreslagit att extraordinär besvärsmätt skall föreligga även för kommun, vilket gäller på den allmänna fastighetstaxeringens område.

Remissinstanserna har lämnat kommittéförslaget utan erinran i detta avseende. Kammarrätten och riksskattenämnden har emellertid framfört vissa reflexioner med anledning av den föreslagna extraordinära besvärsmättens innehåll.

Med anledning av att talerätten för ägare i fortsättningen avses bli utvidgad i enlighet med vad jag berört i avsnittet om den ordinära processen bör den extraordinära besvärsmätten vid utebliven underrättelse få en något annan utformning än vad kommittéerna föreslagit. Extraordinär besvärsmätt på grund av utebliven underrättelse bör tillkomma den som var ägare vid taxeringsårets ingång eller som blivit ägare under taxeringsåret. Nämn- da kategorier av ägare har nämligen intresse av fastighetstaxeringsbeslutet med hänsyn till skyldigheten att deklarerera för fastigheten i inkomst- och förmögenhetsavseende för det år fastighetstaxeringsbeslutet avser. Har så- dan ägare inte fått underrättelse om fastighetstaxeringsbeslutet senast den

15 juli under taxeringsåret, bör han ha extraordinär besvärsmått intill utgången av året efter taxeringsåret.

I övrigt är jag beredd att godta kommittéförslaget i princip i detta avseende. Med anledning av de reflexioner som kammarrätten och riksskatte-nämnden gjort ser jag skäl att något ändra på ordalydelsen i den förutsättning för extraordinär besvärsmått som föreslagits och som avser felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende. Extraordinär besvärsmått bör få komma i fråga inte endast om fastigheten på grund därav blivit felaktigt taxerad utan även om taxeringsbeslut i fråga om fastigheten fått oriktigt innehåll. Därmed kan uppenbart oriktiga arealuppgifter o. d. bli föremål för prövning även om detta inte skulle föranleda ändrad taxering liksom fall där yrkande om ändrat taxeringsvärde inte fastställts. Motsvarande justering bör givetvis ske även såvitt avser extraordinära besvär över den allmänna fastighetstaxeringen.

Uppföljning av överinstansernas beslut och utslag

En fastighets taxeringsvärde ändras som jag tidigare framhållit inte under löpande taxeringsperiod, om inte om- eller nytaxering enligt 12 § 2 mom. KL sker. Har sådan om- eller nytaxering skett i första instans, skall det sålunda åsatta nya taxeringsvärdet upptas oförändrat vid de efterföljande taxeringarna under taxeringsperioden, såvida inte ytterligare om- eller nytaxering sker.

Har taxeringsnämnds beslut om taxering ändrats av prövningsnämnd, kammarrätten eller regeringsrätten, får denna ändring genomslag för senare år under taxeringsperioden endast i det fallet att prövningsnämnden fått anmälan om ändringen. Sådan anmälan görs i första hand av taxeringsintendent eller ägare.

Kommittéförslaget innebär att den lokala skattemyndigheten automatiskt skall längdföra de taxeringsåtgärder som föranleds av besvär. Ägare av fastighet, taxeringsintendent, prövningsnämnden och kommun, som berörs, avses bli underrättade om längdföringen.

Remissinstanserna har i stort sett godtagit det nya förfarandet. En länsstyrelse har emellertid ansett att komplikationer kan inträffa bl. a. då förutsättningar föreligger för en realprövning av efterföljande års taxeringar. Centrala folkbokförings- och uppborrdnämnden (CFU) har ansett att uppföljning inte bör göras när det är fråga om byggnad under uppförande.

Även om behov uppenbarligen föreligger av ett smidigare förfarande för uppföljning av taxeringsbeslut som ändrats till följd av besvär är jag inte beredd att godta kommittéförslaget. Den nuvarande uppföljningen är inte någon längdföringsåtgärd utan en reell prövning, bl. a. av huruvida om- eller nytaxeringsgrunder föreligger eller ej. Föreligger sådana grunder kan det f. n. inte bli fråga om automatisk uppföljning. Vidare kan ett beslut som

ändrats efter besvär få inverkan på en fördelning av taxeringsvärden som skett avseende efterföljande taxeringsår. Även i detta fall krävs en prövning i sak av taxeringen, något som i princip inte bör ankomma på lokal skattemyndighet. Den nuvarande regeln i 184 § TF bör således fortfarande få gälla.

Rättelse av fastighetslängd

År 1969 infördes möjlighet för lokal skattemyndighet att i vissa närmare angivna fall rätta längdföringsfel i den fastighetslängd som förs vid allmän fastighetstaxering. Det förenklade rättelseförfarande som då infördes var i huvudsak upprättat efter förebild av reglerna för rättelser på inkomst- och förmögenhetstaxeringens område, vilka införts genom lagstiftning år 1965. Möjlighet att på motsvarande sätt rätta längdföringsfel vid den särskilda fastighetstaxeringen föreligger inte.

Kommittéerna har föreslagit att i princip samma regler för rättelser som gäller för den allmänna fastighetstaxeringen skall införas även för den särskilda fastighetstaxeringen. Till skillnad från vad som gäller vid allmän fastighetstaxering har föreslagits att rättelse inte skall få beslutas efter utgången av mars månad året efter taxeringsåret, om inte anmärkning i fråga om felaktigheten dessförinnan gjorts hos den lokala skattemyndigheten. Motsvarande tidpunkt är vid den allmänna fastighetstaxeringen den 1 oktober under taxeringsåret. Skillnaden beror på att nämnda tidpunkter anknutits till sista dagen för taxeringsintendents besvär hos fastighetsprövningsnämnden resp. prövningsnämnden, vilka är vid allmän fastighetstaxering den 31 oktober under taxeringsåret och vid särskild fastighetstaxering såväl f. n. som enligt kommittéförslaget den 30 april året efter taxeringsåret.

Kommittéförslaget innebär härutöver rätt för lokal skattemyndighet att rätta även felaktig ägaruppgift i fastighetslängd. Denna utvidgade rättelsemöjlighet avser både allmän och särskild fastighetstaxering.

Remissinstanserna har överlag ställt sig positiva till förslaget om införande av det förenklade rättelseförfarandet vid särskild fastighetstaxering. Även förslaget att felaktig ägaruppgift skall få rättas har upptagits positivt. Jag vill erinra om att ägaruppgift i fastighetslängd enligt rättspraxis inte är en överklagbar taxeringsfråga. Ägaruppgiften i fastighetslängden har inte heller i och för sig någon betydelse för ägares rätt att anföra besvär. Däremot har ägaruppgiften betydelse bl. a. när det gäller underrättelser om företagna taxeringar.

Jag biträder i princip kommittéförslaget i vad det avser rättelseförfarandet. Sista dagen för rättelse eller framställning om anmärkning avseende rättelse kan emellertid, med hänsyn till att rättelse inte bör ske efter taxeringsårets utgång, lämpligen bestämmas till den 30 november under taxeringsåret.

Övriga frågor

Uppdelning av taxeringsvärde

Ägare av fastighet har, såsom jag tidigare redovisat, enligt 8 § sista stycket KL, rätt att hos taxeringsnämnd eller fastighetstaxeringsnämnd begära uppdelning av taxeringsvärde på fastighet eller del därav som ingår i taxeringsenhet.

Kommittéerna har föreslagit att bestämmelserna om uppdelning av taxeringsvärde skall avskaffas.

Några remissinstanser har motsatt sig kommittéförslaget i detta hänseende och förklarat att det ur servicesynpunkt är lämpligt att behålla rätten att begära uppdelning av taxeringsvärde. Svenska försäkringsbolags riksförbund har dessutom framhållit att taxeringsvärdena har betydelse för bestämmandet av rätten till placering av försäkringsfonden. Möjligheten att begära uppdelning måste därför finnas kvar så länge nuvarande placeringsbestämmelser består.

Med hänsyn till främst de synpunkter som Svenska försäkringsbolags riksförbund anfört är jag f. n. inte beredd att förorda kommittéförslaget på denna punkt.

Fastighetstaxeringsspecialister

Frågan om fastighetstaxeringsspecialister bör inte tas upp i detta sammanhang med tanke på länsstyrelsernas förestående omorganisation på skattesidan.

Övergångsbestämmelser

Bestämmelserna för den särskilda fastighetstaxeringen bör träda i kraft omedelbart och tillämpas första gången vid 1971 års särskilda fastighetstaxering. Länsstyrelsens förordnande om inrättande av särskilda fastighetstaxeringsdistrikt och förordnande av ordförande och ytterligare en ledamot i särskild fastighetstaxeringsnämnd bör för taxeringsåret 1971 ske senast den 31 december 1970. Jag har i avsnittet Förberedande åtgärder av länsstyrelse m. m. anfört att särskilda regler i detta hänseende bör gälla för nyssnämnda taxeringsår. Landskamrerarens förslag bör sändas till riksskatteverket senast den 4 januari 1971. Verket bör fastställa anvisningarna senast den 1 februari 1971. Senast den 10 februari 1971 bör länsstyrelsen tillställa taxeringsnämnderna och de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna de anvisningar som gäller för länet. I den mån det behövs anvisningar av central natur före den 1 januari 1971, då riksskatteverket ännu inte finns, bör dessa fastställas av riksskattenämnden.

Författningsförslagen

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370) och lag om ändring i taxeringsförordningen (1956: 623).

Förslaget till lag om ändring i KL

12 §.

Motiveringen för ändringen har jag berört i avsnittet Allmänna synpunkter.

Förslaget till lag om ändring i TF

Såvitt avser fjärde avdelningen, "Särskild fastighetstaxering", har en fullständig omdisposition av författningstexten ägt rum. Förslagets motsvarighet i gällande bestämmelser och gällande bestämmelsers motsvarighet i förslaget finns intagna i särskilda tablåer, som torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

102 §.

I paragrafens första stycke har företagits en komplettering genom att ordet "fastighetsprövningsnämnd" lagts till. Vidare har i redaktionellt hänseende en hänvisning till vissa paragrafer slopats såsom obehövlig. Någon saklig ändring av första stycket har inte åsyftats.

139 § 1 mom.

I momentets tredje stycke finns bestämmelser om byggnadsnämndernas uppgiftsskyldighet. Denna skyldighet har nu utökats på sätt som behandlats i det föregående.

156 §.

Genom ändring i paragrafens första stycke har tillagts den föreslagna möjligheten för lokal skattemyndighet att i fastighetslängd rätta även felaktig uppgift om ägare. Motivering för förslaget har lämnats i det föregående.

167 § 1 mom.

I momentets första stycke 5) har skett en viss ändring, som sammanhänger med vad som i det tidigare anförts om besvärsrättens innehåll när det gäller extraordinära besvär.

168 §.

I paragrafens andra stycke har föreslagits en ändring innebärande att taxeringsintendent skall ha rätt att anslutningsvis fullfölja talan även när det gäller allmän fastighetstaxering. Vidare har införts en hänvisning till 113 §, enligt vilken av prövningsnämnd behandlad taxeringsfråga må återförvisas till nämnden för förnyad behandling. Denna regel bör gälla även i fråga om allmän fastighetstaxering.

174 §.

I 1 mom. tas upp bestämmelser som finns i 177 § 1 mom. första stycket. Någon saklig ändring är inte avsedd.

Paragrafens 2 mom. innehåller regeln att särskild fastighetstaxering verkställs av den lokala taxeringsnämnden om inte annat följer av 3 mom. Detta innebär att den lokala taxeringsnämnden inte skall befatta sig med särskild fastighetstaxering i den mån det lokala taxeringsdistriktet ingår i särskilt fastighetstaxeringsdistrikt.

I 3 och 4 mom. har tagits upp de regler som avses skola gälla för de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna. Med hänsyn till att särskild fastighetstaxering kan företas av såväl lokal taxeringsnämnd som de för ändamålet inrättade särskilda fastighetstaxeringsnämnderna är det inte lämpligt att, som vissa remissinstanser har föreslagit, använda endast beteckningen fastighetstaxeringsnämnd. Vidare har syntts lämpligt med en bestämmelse av innebörd att bestämmelserna om taxeringsnämnd eller ordförande i taxeringsnämnd skall gälla även särskild fastighetstaxeringsnämnd, om ej annat särskilt föreskrivs. I övrigt har motivering för de föreslagna reglerna lämnats i det föregående.

I 5 mom. har tagits upp bestämmelser motsvarande dem som nu finns i 177 § 1 mom. andra stycket.

175 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövningsdistrikt.

176 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för taxeringsnämnd och prövningsnämnd att anlita biträde av sakkunnig. Bestämmelserna, som motiverats i det föregående, har sin motsvarighet för inkomst- och förmögenhetstaxeringarnas vidkommande i 15 § TF.

177 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet för lokal skattemyndighet att medverka vid taxeringsarbetet i den omfattning Kungl. Maj:t eller länsstyrelsen förordnar. Bestämmelsen har behandlats i det föregående.

178 §.

Paragrafen innehåller reglerna om skyldighet att avlämna särskild fastighetsdeklaration och andra uppgifter till ledning för fastighets taxering. Några ändringar i sak är inte avsedda.

179 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet för brandförsäkringsanstalt att lämna vissa uppgifter. Bestämmelsen är densamma som nu gäller enligt 176 § TF och har berörts i det föregående.

180—181 §§.

Paragraferna innehåller bestämmelser om anmaning och rätt att förelägga vite. Bestämmelserna har berörts i det föregående. Någon föreskrift motsvarande 36 § tredje stycket TF har inte tagits upp, eftersom erinran synes kunna ske utan föreskrift i TF.

182—183 §§.

Paragraferna innehåller bestämmelser om förberedande åtgärder. Innehållet i dessa bestämmelser har behandlats i det föregående.

184—188 §§.

Paragraferna innehåller bestämmelser om taxeringsnämndernas verksamhet vid särskild fastighetstaxering och om fastighetslängd. Bestämmelsernas innehåll har behandlats i det föregående. I 185 § tredje stycket har, efter påpekande under remissbehandlingen, tagits upp en föreskrift av innebörd att annat taxeringsnämndens beslut än beslut om taxering får fattas av ordföranden ensam.

189 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lokal skattemyndighets skyldighet att sända underrättelse om taxeringsåtgärder. Bestämmelserna har behandlats i det föregående.

190 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rättelse av fastighetslängd. Bestämmelserna har behandlats i det föregående.

191 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om besvär över taxeringsnämnds beslut. Innehållet i bestämmelserna har behandlats i det föregående.

192 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövningsnämndernas verksamhet. Därvid har som mönster tagits bestämmelserna om fastighetsprövnings-

nämndernas verksamhet i 160—162 §§ TF. I 2 mom. har tagits upp en bestämmelse av innebörd att besvär skall prövas så snart det kan ske. Besvär som kommit in före utgången av taxeringsåret skall vara avgjorda senast den 30 juni året efter taxeringsåret.

193—194 §§.

Paragraferna innehåller bestämmelser om besvär över prövningsnämnds beslut. Bestämmelserna motsvarar i sak vad som gäller för allmän fastighetstaxering och har behandlats i det föregående.

195 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om extraordinär besvärsmätt. Bestämmelsernas innehåll har behandlats i det föregående.

196 §.

Paragrafen innehåller bl. a. bestämmelser om utvidgad besvärsmätt för ägare. Bestämmelsernas innehåll har behandlats i det föregående.

197 §.

Paragrafen innehåller de bestämmelser i sak som nu finns i 184 § TF.

198 §.

Paragrafen motsvarar oförändrad nuvarande 185 § TF.

199 §.

Paragrafen innehåller, med några redaktionella ändringar, de straffbestämmelser som nu finns i 186 § TF. Enligt Kungl. Maj:ts remiss till lagrådet den 29 juni 1970 med bl. a. förslag till skattebrottslag avses nya straffbestämmelser komma att gälla fr. o. m. den 1 januari 1972 även i fråga om oriktiga uppgifter i särskild fastighetsdeklaration.

200 §.

Paragrafens första stycke innehåller bestämmelser motsvarande dem som nu finns för den allmänna fastighetstaxeringen i 172 § sista stycket TF.

I andra stycket har tagits upp bestämmelser motsvarande dem som finns i 174 § andra stycket TF.

Tredje stycket motsvarar 173 § 2 mom. TF.

HEMSTÄLLAN

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga de inom finansdepartementet upprättade förslagen till

- 1) *lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),*
- 2) *lag om ändring i taxeringsförordningen (1956: 623).*

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

1:o) Fastighetstaxeringskommittéernas förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom förordnas att 8 § samt punkt 3 av anvisningarna till 8 § och punkt 6 av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

8 §.¹

Varje taxeringsenhet — — — — — särskilt taxeringsvärde.

Taxeringsenhet är — — — — — tillförlitligen bedömas.

Tillhöra delar — — — — — av taxeringsenheten.

Ingå i taxeringsenhet flera fastigheter eller delar av fastigheter, som avses i första stycket under a) här ovan, skall, därest ägare eller arrendator av dylik fastighet eller del av fastighet det påfordrar, angivas, huru stor del av taxeringsvärdet och de i 10 § omnämnda särskilda värden som belöper å fastigheten eller fastighetsdelen.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 8 §.²

3. Understundom äro — — — — — bilda taxeringsenhet.

Detta är — — — — — enhet (skogsblock).

Därest vid — — — — — särskild förmån.

Vidare böra — — — — — sig taxeras.

Då kameral enhet eller genom laga förrättning uppkommen del av dylik enhet utgör del av taxeringsenhet, kan ägare eller arrendator stundom hava särskilt intresse att få officiellt fastslaget, huru stort värde i taxeringshänseende tillkommer den kamerala enheten eller delen därav. I

¹ Senaste lydelse 1968: 729.

² Senaste lydelse 1963: 682.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

följd härav skall det, om ägaren eller arrendatorn sådant påfordrar, angivas, huru stor del av taxeringsvärdet och de i 10 § omförmälda särskilda värden som kan anses belöpa på den kamerala enheten eller delen av densamma. Därvid märkes, att, i samma mån som bebyggd jordbruksfastighet är mera värd än obebyggd sådan, ett större värde tillkommer den del av taxeringsenheten, å vilken åbyggnaderna äro belägna. Påfordran, som nyss är nämnd, må det år, varunder allmän fastighetstaxering äger rum, ske hos fastighetstaxeringsnämnd samt eljest hos taxeringsnämnd.

till 9 §.¹

6. Om två eller flera fastigheter, vilka äro belägna i skilda kommuner, skulle, därest de hade varit belägna i samma kommun, hava utgjort gemensam taxeringsenhet, bör taxeringen verkställas, som om detta varit förhållandet och *det i enlighet med föreskriften i tredje punkten sista stycket av anvisningarna till 8 § skolat* angivas, huru stor del av taxeringsvärdet som belöpt å vad som faller inom varje särskild kommun.

6. Om två eller flera fastigheter, vilka äro belägna i skilda kommuner, skulle, därest de hade varit belägna i samma kommun, hava utgjort gemensam taxeringsenhet, bör taxeringen verkställas, som om detta varit förhållandet och *därefter* angivas huru stor del av taxeringsvärdet som belöpt å vad som faller inom varje särskild kommun.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse 1932: 291.

**2:o) Fastighetstaxeringskommittéernas förslag till lag om ändring i
taxeringsförordningen (1956: 623)**

Härigenom förordnas i fråga om taxeringsförordningen (1956: 623)

dels att 102 §, 136 § 1 mom., 139 § 1 mom., 156 och 168 §§ samt 174—186 §§ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges,

dels att i förordningen skall införas nitton nya paragrafer, 187—205 §§, samt nya rubriker närmast före 174, 178, 183, 185, 196, 197, 198, 200, 201, 203 samt 205 §§ av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

102 §.¹

Har fastighets taxeringsvärde legat till grund för inkomsttaxering eller förmögenhetstaxering och sker genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten eller genom beslut enligt 167, 181 eller 184 § av prövningsnämnd sådan ändring beträffande fastighetstaxeringen att inkomsttaxeringen eller förmögenhetstaxeringen bör bestämmas till annat belopp än som skett, må besvär med yrkande om härav föranledd ändring i taxeringen för inkomst eller förmögenhet anföras av den skattskyldige, taxeringsintendent och, såvitt angår taxering till kommunal inkomstskatt, vederbörande kommun.

Har fastighets taxeringsvärde legat till grund för inkomsttaxering eller förmögenhetstaxering och sker genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten eller genom beslut av prövningsnämnd enligt 167 eller 200 § eller av lokal skattemyndighet enligt 202 § sådan ändring beträffande fastighetstaxeringen att inkomsttaxeringen eller förmögenhetstaxeringen bör bestämmas till annat belopp än som skett, må besvär med yrkande om härav föranledd ändring i taxeringen för inkomst eller förmögenhet anföras av den skattskyldige, taxeringsintendent och, såvitt angår taxering till kommunal inkomstskatt, vederbörande kommun.

Besvärerna skola — — — — — fastighetstaxeringen meddelades.

Besvär enligt — — — — — fastighetstaxeringen föreligger.

136 §.¹

1 m o m. Till ledning — — — (allmän fastighetsdeklaration).

Allmän fastighetsdeklaration skall avfattas — — — fastställt formulär.

Allmän fastighetsdeklaration skall innehålla uppgifter om fastighetens areal av olika ägoslag, användning

Allmän fastighetsdeklaration skall innehålla uppgifter om fastighetens areal av olika ägoslag, användning

¹ Senaste lydelse 1969: 709.

(Nuvarande lydelse)

och byggnader, gällande brandförsäkringsvärde, den senast för fastigheten erlagda köpeskillingen, hyror och därmed jämförlig avkastning av fastigheten samt till fastigheten hörande särskilda förmåner ävensom, beträffande jordbruksfastighet, om åkerjordens dränering, kreatursbesättningen och skogen, beträffande annan fastighet, om anskaffningsår och anskaffningskostnader för sådana maskiner och liknande tillgångar, för vilka särskilt maskinvärde skall angivas, samt beträffande fastighet, därå vattenfall finnes, uppgifter om medelvattenföring och bruttofallhöjd vid medelvattenföring samt, där så kan ske, om magasinvolym för års- och korttidsreglering, som är eller med sannolikhet väntas bli genomförd, så ock, därest vattenfallet är utbyggt, om anläggningsår och anskaffningskostnader.

(Föreslagen lydelse)

och byggnader, för fastigheten gällande plan- och byggnadsbestämmelser, gällande brandförsäkringsvärde, den senast för fastigheten erlagda köpeskillingen, hyror och därmed jämförlig avkastning av fastigheten samt till fastigheten hörande särskilda förmåner ävensom, beträffande jordbruksfastighet, om åkerjordens dränering, kreatursbesättningen och skogen, beträffande annan fastighet, om anskaffningsår och anskaffningskostnader för sådana maskiner och liknande tillgångar, för vilka särskilt maskinvärde skall angivas, samt beträffande fastighet, därå vattenfall finnes, uppgifter om medelvattenföring och bruttofallhöjd vid medelvattenföring samt, där så kan ske, om magasinvolym för års- och korttidsreglering, som är eller med sannolikhet väntas bli genomförd, så ock, därest vattenfallet är utbyggt, om anläggningsår och anskaffningskostnader.

Kungl. Maj:t — — — — — statistiskt ändamål.

139 §.1

1 m o m. Till ledning — — — — — skall avlämnas.

Hypoteksinrättning skall — — — — — skall avlämnas.

Byggnadsnämnd skall underrätta lokal skattemyndighet om beviljat byggnadslov inom myndighetens verksamhetsområde senast en månad efter det att beslutet om byggnadslov meddelades.

Byggnadsnämnd skall senast två veckor efter utgången av varje kvartal på blanketter enligt fastställda formulär till lokal skattemyndighet ingiva uppgifter om byggnader, som avses i de av nämnden under kvartalet beviljade byggnadsloven.

156 §.2

Har fastighetstaxeringsnämnds beslut om taxering ej införts i fastighetslängd inom föreskriven tid eller har taxering införts för annan fastighet än den taxeringen avsett eller eljest uppenbarligen införts felaktigt i fastighetslängd, må den lokala skattemyndigheten besluta om rättelse av fastighetslängden i denna del.

Har fastighetstaxeringsnämnds beslut om taxering ej införts i fastighetslängd inom föreskriven tid eller har taxering införts för annan fastighet än den taxeringen avsett eller eljest uppenbarligen införts felaktigt i fastighetslängd, må den lokala skattemyndigheten besluta om rättelse av fastighetslängden i denna del. Myn-

¹ Senaste lydelse 1968: 733.

² Senaste lydelse 1969: 709.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

digheten må även besluta om rättelse av sådan i fastighetslängd införd uppgift om ägare som visats vara felaktig.

Har fastighetstaxeringsnämnds beslut — — — — — denna del.

Efter den — — — — — lokala skattemyndigheten.

Innan rättelse — — — — — fastighetens ägare.

Den lokala — — — — — om rättelse.

Talan mot — — — — — och 167 §§.

Närmare föreskrifter — — — — — av Kungl. Maj:t.

168 §.¹

Besvärsrätt tillkommer — — — — — fastighets garantibelopp.

Vad i 107 samt 110—112 §§ är stadgat rörande besvär över taxering för inkomst eller förmögenhet skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande besvär över allmän fastighetstaxering.

Vad i 107, 108 och 110—113 §§ är stadgat rörande besvär över taxering för inkomst och förmögenhet skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande besvär över allmän fastighetstaxering.

Utslag av — — — — — det länet.

Vid sådant — — — — — att iakttaga.

I. Om taxeringsorganisationen

174 §.

Särskild fastighetstaxering verkställs inom varje lokalt taxeringsdistrikt av distriktets lokala taxeringsnämnd. Dock må länsstyrelsen vid uppdelning av kommun i lokala taxeringsdistrikt förordna, att vid särskild fastighetstaxering annan indelning skall tillämpas än som föreskrives för årlig taxering i övrigt.

Vad i denna förordning är stadgat rörande taxeringsnämndernas och prövningsnämndernas verksamhet beträffande taxeringen för inkomst och förmögenhet, så ock för sådan taxering meddelade gemensamma bestämmelser rörande deklARATIONER och andra uppgifter ävensom föreskrifterna om riksskatte-nämnden, de särskilda föreskrifterna i 126—128 §§ samt bestämmelserna om viten i 123—125 §§ och om kostnader för taxeringsarbetet i 129 §, 130 § och 173 § 2 mom. skola äga motsvarande tillämpning med avseende å handhavandet av särskild

1 mom. För särskild fastighetstaxering skola i första instans finnas särskilda fastighetstaxeringsnämnder.

Särskild fastighetstaxeringsnämnds verksamhetsområde är särskilt fastighetstaxeringsdistrikt.

Länsstyrelsen skall efter lokal skattemyndighets hörande indela länet i särskilda fastighetstaxeringsdistrikt. Beslutet skall avse visst taxeringsår samt meddelas senast den 30 november året näst före taxeringsåret.

2 mom. Varje län utgör ett prövningsdistrikt. Den i 11 § 1 mom. andra stycket omnämnda prövningsnämnden beslutar över anförda besvär i anledning av de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas beslut samt fullgör i övrigt de åligganden som enligt denna förordning ankomma på nämnden.

¹ Senaste lydelse 1969: 709.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

fastighetstaxering, i den mån icke här nedan annorlunda stadgas.

175 §.

1 m o m. Har vid ingången av år, då allmän fastighetstaxering icke äger rum, beträffande viss fastighet förhållande förelegat av beskaffenhet att böra jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde, är fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare skyldig att utan anmaning till ledning för fastighetens taxering det året avgiva deklARATION (s ä r s k i l d f a s t i g h e t s d e k l a r a t i o n).

Har fastighet eller komplex av fastigheter, som vid senaste fastighetstaxering behandlats som taxeringsenhet, därefter uppdelats mellan flera ägare eller innehavare, skola dylika deklARATIONER avgivas av samtliga ägare eller innehavare, av envar beträffande hans del av taxeringsenheten.

Särskild fastighetsdeklARATION skall avfattas å blankett enligt fastställt formulär och innehålla upplysning om det förhållande, som skall föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde; och skall i övrigt om sådan deklARATION i tillämpliga delar gälla vad om allmän fastighetsdeklARATION är stadgat.

2 m o m. Efter anmaning är ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet, även om han förmenar, att sådant förhållande, som enligt 1 mom. föranleder deklARATIONSSKYLDIGHET, icke förelegat, skyldig avgiva särskild fastighetsdeklARATION rörande fastigheten.

3 m o m. Ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet är efter anmaning skyldig att till ledning vid fastighetens taxering avgiva uppgift jämväl angående andra förhållanden än dem, som angivas i deklARATIONSFÖRMULÄRET.

Särskild fastighetstaxeringsnämnd består av ordförande samt ytterligare lägst fyra och högst åtta ledamöter.

Ordförande och ytterligare en ledamot förordnas av länsstyrelsen i samband med indelningen i särskilda fastighetstaxeringsdistrikt. En av dem skall antagas besitta sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering.

Övriga ledamöter väljas av fullmäktige i vederbörande kommun. Länsstyrelsen bestämmer antalet ledamöter med hänsyn till det särskilda fastighetstaxeringsdistriktets omfattning. Består särskilt fastighetstaxeringsdistrikt av mer än en kommun skall länsstyrelsen bestämma hur många ledamöter som skola väljas inom de olika kommunerna.

Val av ledamöter i särskild fastighetstaxeringsnämnd jämte suppleanter, en för varje ledamot, skall förättas senast den 31 december året näst före taxeringsåret. Den som därvid fört ordet har att underrätta länsstyrelsen, ordföranden i den särskilda fastighetstaxeringsnämnden och de valda om utgången av valet.

Vid val av ledamöter och suppleanter i särskild fastighetstaxeringsnämnd skall i tillämpliga delar beaktas vad i 13 § sägs.

Vad i 133 § 2 mom. stadgas om besvär över val av ledamöter och suppleanter i fastighetstaxeringsnämnd skall i tillämpliga delar gälla besvär över val av ledamöter och suppleanter i särskild fastighetstaxeringsnämnd.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 m o m. Särskild fastighetsdeklaration, som skall avgivas utan anmaning, skall avlämnas senast den 15 februari.

Om plats för avlämnande av särskild fastighetsdeklaration samt om anmaning rörande deklaration eller uppgift till ledning vid särskild fastighetstaxering ävensom om delgivning skola bestämmelserna i 34 § 4 mom., 35 och 36 §§ samt 51—55 §§ äga motsvarande tillämpning.

176 §.

Brandförsäkringsanstalt är efter anmaning skyldig att till ledning vid särskild fastighetstaxering avlämna uppgift rörande försäkringsvärdet å byggnader, som äro hos anstalten försäkrade mot brandskada.

Länsstyrelsen må förordna sakkunniga att biträda de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna vid taxering av skog och skogsmark, industrier eller andra speciella slag av fastigheter.

177 §.

1 m o m. Under de år, då särskild fastighetstaxering skall äga rum, har taxeringsnämnden att, så fort ske kan, företaga sådan taxering. Nämnden har därvid att för varje fastighet, å vilken jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen nytt taxeringsvärde skall sättas, besluta till vilket belopp det nya värdet skall upptagas. För övriga taxering underkastade fastigheter skola nästföregående års taxeringsvärden oförändrade upptagas.

Det åligger lokal skattemyndighet att medverka vid taxeringsarbetet i den omfattning Kungl. Maj:t eller länsstyrelsen bestämmer.

Taxeringsnämnden har jämväl att pröva hos nämnden gjorda framställningar om sådant särskilt angivande av värden å olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter, varom i 8 § sista stycket kommunalskattelagen förmäles.

2 m o m. För varje lokalt taxeringsdistrikt eller, om sådant distrikt består av mer än en kommun, för varje kommun skall föras en längd över taxeringen av fastigheter (fastighetslängd). De beslutade taxeringarna skola upptagas i längden. För varje fastighet, som taxeras,

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

angivas taxeringens belopp och namnet å den som vid taxeringsårets ingång varit ägare till fastigheten.

3 m o m. Har taxeringsnämnden åsatt fastighet nytt taxeringsvärde eller jämlikt 8 § sista stycket kommunalskattelagen, med avvikelse från vad som under nästföregående taxeringsår varit gällande, fördelat taxeringsvärde å olika i taxeringsenhet ingående fastigheter eller delar av fastigheter eller har taxeringsnämnden avslagit framställning om vidtagande av nu omförmäld taxeringsåtgärd, skall underrättelse om taxeringsnämndens beslut sändas till fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare ävensom, därest annan än ägaren eller innehavaren är skyldig att erlägga skatt för garantibelopp för fastigheten, till denne.

Om sådan underrättelse skola bestämmelserna i 69 § 4 mom. äga motsvarande tillämpning.

4 m o m. Samtliga ledamöter av taxeringsnämnd må deltaga i granskningen av särskild fastighetsdeklaration.

II. Om skyldighet att avlämna särskild fastighetsdeklaration m. m.

178 §.

1 m o m. Taxering, som till följd av prövningsnämnds beslut tillkommit eller blivit fastställd annorlunda än taxeringsnämnden bestämt, skall antecknas i vederbörlig fastighetslängd.

2 m o m. Bestämmelserna i 92 § om underrättelse angående prövningsnämnds beslut i fråga om taxering för inkomst eller förmögenhet skola äga motsvarande tillämpning å sådan nämnds beslut rörande särskild fastighetstaxering, därvid vad som avser skattskyldig skall gälla ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet och annan, för vil-

1 m o m. Har vid ingången av år, då allmän fastighetstaxering icke äger rum, beträffande viss fastighet förelegat förhållande av beskaffenhet att böra jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen föranleda ny taxering det året, är fastighetens ägare skyldig att utan anmaning avgiva deklaration (särskild fastighetsdeklaration) till ledning för taxeringen.

Efter anmaning är ägare av fastighet, även om han menar, att sådant förhållande, som enligt första stycket föranleder deklarationsskyldighet, icke förelegat, skyldig avgi-

(Nuvarande lydelse)

ken garantibelopp för fastighet skall upptagas såsom skattepliktig inkomst.

(Föreslagen lydelse)

va särskild fastighetsdeklaration rörande fastigheten.

2 m o m. Särskild fastighetsdeklaration skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär. Om sådan deklaration skall i tillämpliga delar gälla vad som i 136 § 1 mom. är stadgat om allmän fastighetsdeklaration.

3 m o m. Efter anmaning är ägare av fastighet skyldig att till ledning vid fastighetens taxering lämna uppgift jämväl angående andra förhållanden än dem som finnas angivna i deklara-tionsformuläret.

179 §.

1 m o m. Över beslut av taxeringsnämnd rörande särskild fastighetstaxering må besvär anföras hos prövningsnämnden i länet

1) av ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet, såvitt fastigheten rör,

2) av vederbörande kommun, samt

3) av taxeringsintendent.

2 m o m. Beträffande besvär enligt denna paragraf skall vad i 75 och 76 §§ är stadgat rörande besvär i fråga om taxering för inkomst och förmögenhet äga motsvarande tillämpning.

Särskild fastighetsdeklaration skall avgivas senast den 15 februari under taxeringsåret och ingivas till den lokala skattemyndigheten i det fogderi eller länsstyrelsen i det län där fastigheten är belägen.

Har på föranstaltande av eller i samråd med länsstyrelsen i kommun vidtagits särskild anordning för mottagande av deklara-tioner, må deklaration till ledning för taxering inom länet avlämnas i enlighet därmed.

180 §.

1 m o m. Besvär över prövningsnämnds beslut rörande särskild fastighetstaxering må anföras hos kammarrätten av part som i 179 § sägs

1) om han anfört besvär hos prövningsnämnden men hans talan icke bifallits,

2) om prövningsnämnden ändrat fastighetens taxering utan att sådan ändring påyrkats av honom.

Besvär till kammarrätten må endast innefatta fullföljande helt eller delvis av yrkande, som klaganden framställt hos prövningsnämnden. Har denna ändrat taxeringsnämnds beslut utan att yrkande därom framställts av klaganden, må besvären

Brandförsäkringsanstalt är efter anmaning skyldig att till ledning vid särskild fastighetstaxering avlämna uppgift rörande försäkringsvärdet på byggnader, som äro hos anstalten försäkrade mot brandskada.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

till kammarrätten icke innefatta längre gående yrkande än taxeringens bestämmande i enlighet med taxeringsnämndens beslut.

2 m o m. Beträffande besvär enligt denna paragraf skall vad i 96 och 97 §§ är stadgat rörande besvär till kammarrätten i fråga om taxering för inkomst och förmögenhet äga motsvarande tillämpning. I förteckning över anförda besvär skola besvär över särskild fastighetstaxering upptagas för sig utan sammanblandning med övriga besvär.

3 m o m. I fråga om kammarrättens handläggning av mål angående särskild fastighetstaxering skall vad i 165 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

181 §.

1 m o m. Vad i 99 § stadgas skall äga motsvarande tillämpning, om ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet icke erhållit i 177 § 3 mom. föreskriven underrättelse senast den 15 juli under taxeringsåret.

2 m o m. Besvär i fråga om särskild fastighetstaxering må jämväl anföras i särskild ordning av ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet,

1) om fastighet uppförts såsom skattepliktig, ehuru den är undantagen från skatteplikt, eller taxering ägt rum av annan egendom än som enligt 4 § tredje stycket kommunal-skattelagen är att hänföra till fastighet,

2) om fastighet taxerats å mer än en ort eller eljest taxerats i fall, där taxering av fastigheten icke bort äga rum, samt

3) om fastighet på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende blivit felaktigt taxerad.

Besvär som nu sagts prövas av prövningsnämnden i länet. Har taxeringen prövats av prövningsnämnden

Deklarations- eller uppgiftsskyldig, från vilken särskild fastighetsdeklaration eller annan uppgift till ledning för särskild fastighetstaxering icke inkommit inom föreskriven tid, må anmanas att avgiva sådan deklaration eller uppgift.

Är avlämnad deklaration eller uppgift icke så upprättad, som i denna förordning föreskrives, må den deklarations- eller uppgiftsskyldige anmanas att avhjälpa bristen.

Innan anmaning att avlämna deklaration utfärdas, må den deklarationsskyldige, om detta kan ske utan olägenhet, på lämpligt sätt erinras om sin skyldighet.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

eller kammarrätten, ankommer det dock på kammarrätten att pröva målet.

Kammarrätten må, om besvär som anförts i särskild ordning finnas böra upptagas till prövning, förordna att målet skall upptagas och vidare handläggas av prövningsnämnden.

3 m o m. I fall som i 2 mom. sägs må besvär jämväl anföras av taxeringsintendent.

4 m o m. Besvär, som i denna paragraf avses, skola för att kunna upptagas till prövning vara inkomna före utgången av femte året efter taxeringsåret.

5 m o m. Anföras besvär i särskild ordning hos prövningsnämnd, skall vad i 75 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

Skola besvären anföras hos kammarrätten, gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 96 § första stycket och 97 §.

182 §.

Över kammarrättens utslag i mål angående särskild fastighetstaxering, såvitt rör tillämpning av 6 § 1 mom., 7, 8, 9, 10, 11 eller 12 § kommunalskattelagen, må klagan icke föras.

Den som icke åtnöjes med kammarrättens utslag i mål angående särskild fastighetstaxering, såvitt angår annan fråga än i första stycket sägs, äger hos Kungl. Maj:t söka ändring genom besvär, som skola vara inkomna till finansdepartementet inom två månader efter det klaganden erhållit del av kammarrättens utslag.

Anmaning må utfärdas av lokal skattemyndighet, ordföranden i särskild fastighetstaxeringsnämnd, taxeringsintendent och prövningsnämnd.

I anmaningen må, utom i fall som i 31 § 2 mom. andra stycket avses, vite föreläggas.

Vad i 34 § 4 mom., 52, 54 och 55 §§ är stadgat om anmaning skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande anmaning som här avses.

III. Om förberedande åtgärder

183 §.

Besvärsmått liksom för ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet tillkommer jämväl annan för vilken garantibelopp för fastigheten

Landskamreraren har att upprätta förslag till anvisningar till ledning för nästkommande års särskilda fastighetstaxering inom länet samt se-

(Nuvarande lydelse)

skall upptagas såsom skattepliktig inkomst, så ock arrendator, vilken jämlikt avtal, ingånget efter kommunalskattelagens ikraftträdande, gentemot ägaren eller innehavaren har att ansvara för skatt för fastighetsgarantibelopp.

Vad i 107, 108 samt 110—113 §§ är stadgat rörande besvär över taxering för inkomst och förmögenhet skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande besvär över särskild fastighetstaxering.

Vad i 168 § tredje och fjärde styckena och 169 § stadgas skall äga motsvarande tillämpning beträffande särskild fastighetstaxering.

(Föreslagen lydelse)

nast den 1 december året före taxeringsåret insända förslaget till riksskattenämnden. I förslaget skall bl. a. ingå statistiska och andra uppgifter, som underlättar för de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna att iakttaga de normer för taxeringen som angivas i 12 § 2 mom. kommunalskattelagen. Riksskattenämnden skall senast den 20 i samma månad till landskamreren återställa förslaget jämte de erinringar mot det samma, som nämnden funnit anledning framställa. Landskamreren har att förelägga prövningsnämnden omförmälda förslag och erinringar. Prövningsnämnden skall på grundval av nämnda handlingar fastställa anvisningar för den särskilda fastighetstaxeringen, vilka senast den 15 januari taxeringsåret skola tillställas de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna samt de lokala skattemyndigheterna. Anvisningarna skall samtidigt översändas till riksskattenämnden.

Länsstyrelsen har att i övrigt vidtaga sådana förberedande åtgärder som underlättar arbetet i de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna.

184 §.

Därest efter taxeringsårets utgång fastighets taxeringsvärde i anledning av anförda besvär ändras eller taxeringsvärde åsättes fastighet, som icke blivit taxerad, har prövningsnämnden att efter anmälan av taxeringsintendent vidtaga däremot svarande åtgärder för efterföljande år under taxeringsperioden, där ej beträffande fastigheten sådant förhållande inträffat, som jämlikt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen bör föranleda åsättande av nytt taxeringsvärde.

Sådan anmälan hos prövningsnämnden må jämväl göras av fastighetens ägare eller därmed likställd innehavare eller, om besvären anförts av annan än ägaren eller innehavaren, av denne.

Länsstyrelsen kan då den finner lämpligt kalla ordföranden och högst två andra ledamöter från varje särskild fastighetstaxeringsnämnd inom länet eller del därav att på lämplig ort sammanträda inför landskamreren för överläggningar rörande taxeringsarbetet. Länsstyrelsen kan till sådant sammanträde kalla även andra personer, som på grund av sin verksamhet eller av annan anledning kunna antagas äga sakkunskap i fråga om värdering av fastigheter.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Vad i 117 § första, tredje och fjärde styckena samt 122 § första stycket stadgas om tystnadsplikt och om påföljd för brott mot sådan plikt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om särskild fastighetstaxering.

Den som i särskild fastighetsdeklaration eller i uppgift som i 175 § 3 mom. sägs uppsåtlig eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig uppgift, ägnad att leda till för låg taxering, skall, där ej gärningen är be- lagd med straff i strafflagen, dömas till dagsböter.

IV. Om de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas verksamhet m. m.

185 §.

Länsstyrelsen har att vaka över att fastighetstaxeringsarbetet inom länet ordnas och bedrivs ändamålsenligt.

Det åligger förste taxeringsintendenten att övervaka de särskilda fastighetstaxeringsnämndernas arbete samt att vid behov lämna råd, upplysningar och annat bistånd.

Har förste taxeringsintendenten lämnat allmänna anvisningar för taxeringsarbetets bedrivande, skall han ofördröjligen insända dessa till riksskattenämnden.

Bestämmelserna i 17 § äga motsvarande tillämpning vid särskild fastighetstaxering.

186 §.

Ordföranden i särskild fastighets- taxeringsnämnd åligger huvudsakligen:

1) att lämna deklara- tions- eller uppgiftsskyldig som därom fram- ställer begäran de upplysningar som finnas erforderliga för deklara- tions- eller uppgiftsskyldighetens fullgö- rande,

2) granska deklara- tioner, uppgif- ter och andra handlingar,

3) i erforderlig omfatta- ning vid- taga åtgärder för att införskaffa fe- lande deklara- tioner, uppgifter och andra handlingar,

4) kalla nämndens ledamöter till sammanträde, leda nämndens arbete samt vid sammanträdena föra ordet och vara föredragande,

5) ombesörja att nämndens proto- koll föres och tillse att övriga göro- mål av expeditionell natur utföres,

6) lämna annan taxeringsmyndig- het ävensom lokal skattemyndighet erforderliga uppgifter, samt

7) avgiva yttranden i besvärsmål.

För avgivande av yttrande i be- svärsmål, som är anhängigt i pröv- ningsnämnd, må ordföranden råd-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

göra med ledamot i den särskilda fastighetstaxeringsnämnden. Ordföranden må för ändamålet även kalla ledamöterna till sammanträde utan hinder av att nämndens arbete i övrigt är avslutat.

187 §.

1 m o m. Den av länsstyrelsen utöver ordföranden utsedda ledamoten i den särskilda fastighetstaxeringsnämnden åligger särskilt att i den utsträckning ordföranden beslutar

1) granska deklARATIONER, uppgifter och andra handlingar samt

2) i övrigt biträda ordföranden i hans arbete.

2 m o m. Samtliga ledamöter i nämnden äger deltaga i granskningen av deklARATIONER, uppgifter och andra handlingar.

188 §.

Den särskilda fastighetstaxeringsnämnden må vid fullgörandet av sina åligganden åtnjuta biträde av personal, som kan anvisas för sådant ändamål.

189 §.

Bestämmelserna i 148 § skola i tillämpliga delar gälla angående sammanträden med särskild fastighetstaxeringsnämnd.

Likaledes skall vad i 62 och 64 §§ är stadgat om jäv och omröstning i taxeringsnämnd äga motsvarande tillämpning beträffande särskild fastighetstaxeringsnämnd.

Beslut må icke fattas av särskild fastighetstaxeringsnämnd såvida icke ordföranden och minst två andra ledamöter, eller tre om antalet ledamöter i nämnden förutom ordföranden är minst fem, äro närvarande. Dock skall den omständigheten, att en ledamot har att avträda vid behandling av viss taxering, icke utgöra hinder mot att beslut fattas rörande ifrågavarande taxering.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Vad i 151 § tredje, fjärde och femte styckena sägs om avvikande eller särskild mening och reservation skall gälla jämväl i fråga om beslut av särskild fastighetstaxeringsnämnd.

190 §.

Den särskilda fastighetstaxeringsnämndens arbete skall börja så snart ske kan sedan nämnden från lokal skattemyndighet erhållit handlingar till ledning för taxeringen, dock senast den 1 mars under taxeringsåret.

Vid nämndens första sammanträde skall ordföranden avgiva redogörelse för de värderingsgrunder som vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen tillämpats inom skilda delar av distriktet, de anvisningar som utfärdats för taxeringsarbetet samt det förberedelsearbete som i övrigt utförts.

191 §.

1 m o m. Den särskilda fastighetstaxeringsnämnden har att verkställa ny taxering av varje fastighet i distriktet, beträffande vilken något sådant förhållande föreligger som omförmäles i 12 § 2 mom. kommunal-skattelagen. För övriga fastigheter i distriktet skola nästföregående års taxeringar upptagas oförändrade.

Nämndens beslut skola antecknas och meddelas till lokal skattemyndighet i den ordning som föreskrives av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

2 m o m. Nämndens beslut om taxering skola upptagas i taxeringslängd (f a s t i g h e t s l ä n g d). Lokal skattemyndighet underskriver därefter längden.

Närmare föreskrifter om längdens förande meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

192 §.

Den särskilda fastighetstaxeringsnämndens beslut till taxering skola föreligga senast den 31 maj under taxeringsåret.

Senast den 15 juni under taxeringsåret skall, där ej länsstyrelsen annorlunda föreskriver, ordföranden insända nämndens protokoll och övriga handlingar till länsstyrelsen.

193 §.

Har särskild fastighetstaxeringsnämnd åsatt fastighet ny taxering jämlikt 12 § 2 mom. kommunal-skattelagen eller har till nämnden inkommen deklaration icke föranlett beslut om sådan taxering skall lokal skattemyndighet underrätta fastighetens ägare därom.

Underrättelsen skall innehålla upplysning om vad som skall iakttagas vid anförande av besvär över nämndens beslut och såvitt möjligt expedieras före utgången av juni månad under taxeringsåret.

Bestämmelserna i 69 § 4 mom. andra stycket skola äga motsvarande tillämpning beträffande underrättelse som nu sagts.

194 §.

Kungl. Maj:t meddelar de närmare föreskrifter om den särskilda fastighetstaxeringen som behövas utöver bestämmelserna i denna förordning.

195 §.

Vad i 156 § sägs om rättelse av fastighetslängd och fastighetstaxeringsnämnds beslut, om inhämtande dessförinnan av yttrande från nämndens ordförande samt om underrättande om beslut i fråga om rättelse skall äga motsvarande tillämpning vid särskild fastighetstaxering. Rättelse enligt denna paragraf må dock inte beslutas efter utgången av mars månad året efter taxeringsåret om ej

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

anmärkning i fråga om felaktig-
heten gjorts dessförinnan hos den lo-
kala skattemyndigheten.

Talan mot beslut i fråga om rät-
telse enligt denna paragraf må ej fö-
ras särskilt. Talan mot taxeringen
må även i den del beslutet avser fö-
ras i den ordning som föreskrives i
196 § 1 mom. och 200 §.

Närmare föreskrifter om förfaran-
det vid rättelse enligt denna para-
graf meddelas av Kungl. Maj:t.

V. Om besvär över särskild fastig- hetstaxeringsnämnds beslut

196 §.

1 m o m. Talan mot särskild fas-
tighetstaxeringsnämnds beslut må
genom besvär hos prövningsnämnden
föras av ägare av den fastighet
beslutet rör samt av vederbörande
kommun och taxeringsintendent.

Har prövningsnämnden avgjort
besvär över viss taxering, må taxe-
ringsintendenten ej anföra besvär
hos nämnden rörande samma taxe-
ring.

2 m o m. Besvärerna skola ha in-
kommit från ägare senast den 15 au-
gusti under taxeringsåret och från
kommun senast den 30 september
samma år. Taxeringsintendent äger
anföra besvär intill utgången av april
året efter taxeringsåret.

3 m o m. Bestämmelserna i 75 §
skola äga motsvarande tillämpning
på besvär enligt denna paragraf.

VI. Om prövningsnämndernas verksamhet

197 §.

1 m o m. Vad i 160—162 §§ är
föreskrivet om fastighetsprövnings-
nämndernas verksamhet skall äga
motsvarande tillämpning vid sär-
skild fastighetstaxering. Härvid skall
vad som sägs om fastighetspröv-
ningsnämnd avse prövningsnämnd.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 m o m. Prövningsnämnd skall pröva besvär rörande särskild fastighetstaxering så snart ske kan. Av ägare eller kommun anförda besvär, som inkommit under taxeringsåret, samt besvär av taxeringsintendent som inkommit före utgången av därpå följande april månad, skola vara avgjorda senast den 30 juni året efter taxeringsåret.

VII. Om besvär över prövningsnämnds beslut och kammarrättens utslag

198 §.

Vad som är föreskrivet i 164 § om besvär över fastighetsprövningsnämnds beslut och översändande av besvärakter m. m. från fastighetsprövningsnämnd till kammarrätten skall äga motsvarande tillämpning vid särskild fastighetstaxering. Härvid skall vad som sägs om fastighetsprövningsnämnd avse prövningsnämnd.

Vad i 165 § stadgas skall ha avseende även på kammarrättens handläggning av mål angående särskild fastighetstaxering och därmed sammanhängande frågor.

199 §.

Talan må ej föras mot kammarrättens utslag i mål angående särskild fastighetstaxering såvitt gäller tillämpning av 6 § 1 mom., 7—12 §§ kommunalskattelagen.

Mot kammarrättens utslag i mål angående särskild fastighetstaxering, såvitt angår annan fråga än som avses i första stycket, föres talan hos Kungl. Maj:t genom besvär. Besvären skola vara inkomna till finansdepartementet inom två månader efter det klaganden erhållit del av kammarrättens utslag.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

VIII. Om besvär i särskild ordning

200 §.

1 m o m. Har ägare av fastighet icke erhållit i 193 § föreskriven underrättelse senast den 15 juli under taxeringsåret, må ägaren anföra besvär hos prövningsnämnden intill utgången av året efter taxeringsåret.

2 m o m. Den som enligt 197 § 1 mom. äger föra talan mot särskild fastighetstaxeringsnämnds beslut må i särskild ordning anföra besvär,

1) om fastighet genom förbiseende icke blivit taxerad,

2) om taxering ägt rum av annan egendom än som enligt 4 § tredje stycket kommunalskattelagen är att hänföra till fastighet,

3) om fastighet upptagits såsom skattepliktig fastän den är undantagen från skatteplikt, eller undantagits från skatteplikt, trots att så icke bort ske,

4) om fastighet taxerats på mer än en ort eller eljest taxerats i fall, där taxering av fastigheten icke bort äga rum,

5) om fastighet på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende blivit felaktigt taxerad,

6) om eljest sådana omständigheter föreligga, som bort föranleda väsentligt annorlunda taxering, och särskilda skäl föreligga för prövning av besvären,

7) om underrättelse som avses i 193 § haft felaktigt innehåll.

Besvär enligt denna paragraf prövas av prövningsnämnden. Har taxeringen prövats av prövningsnämnden eller kammarrätten, skall kammarrätten pröva målet. Har taxeringen i den del besvären avser prövats av Kungl. Maj:t skall dock Kungl. Maj:t pröva målet.

Kammarrätten må, om besvär enligt denna paragraf finnas böra upptagas till prövning, förordna att må-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

let skall upptagas och vidare handläggas av prövningsnämnden.

3 m o m. Besvär enligt 2 mom. skola vara inkomna före utgången av femte året efter taxeringsåret.

4 m o m. Anföras besvär i särskild ordning hos prövningsnämnd, äger 75 § motsvarande tillämpning.

Skola besvär anföras hos kammarrätten, gälla 96 § första stycket och 97 § i tillämpliga delar.

IX. Övriga bestämmelser om besvär

201 §.

I 168 och 169 §§ meddelade övriga bestämmelser om besvär vid allmän fastighetstaxering skola gälla jämväl vid särskild fastighetstaxering.

202 §.

Har i anledning av anförda besvär ändring gjorts i taxering, som åsatts fastighet vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering eller någon därefter följande särskild fastighetstaxering, eller har därvid taxering skett av fastighet, som icke tidigare varit taxerad, skall lokal skattemyndighet längdföra den sålunda fastställda taxeringen. Detta skall ske, förutom i den hos myndigheten förvarade avskriften av fastighetslängden för det i besvärsmålet avsedda taxeringsåret, även i motsvarande avskrifter för de taxeringsår som under den löpande taxeringsperioden, följt efter den på grund av besvären beslutade taxeringen, dock ej för år då ny taxering, som må ha åsatts enligt 12 § 2 mom. kommunalskattelagen, skall gälla.

Den lokala skattemyndigheten skall snarast tillställa fastighetens ägare, förste taxeringsintendenten, prövningsnämndens kansli och vederbörande kommun underrättelse om de åtgärder, den vidtagit på grund av bestämmelserna i föregående stycke. Härvid skall fastighe-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

tens ägare underrättas i den ordning som föreskrives i 69 § 4 mom. andra stycket.

X. Om straff

203 §.

Vad i 117 § första, tredje och fjärde styckena samt i 122 § första stycket stadgas om tystnadsplikt och om påföljd för brott mot sådan plikt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om särskild fastighetstaxering.

204 §.

(Hänvisning till finansdepartementets lagrådsremiss angående förslag till skattebrottslag, m. m.)

XI. Gemensamma bestämmelser

205 §.

1 m o m. Utöver vad som ovan angivits skola följande bestämmelser rörande taxering för inkomst och förmögenhet äga motsvarande tillämpning eller hava avseende jämväl å särskild fastighetstaxering:

1) 14 och 15 §§ såvitt avser bestämmelserna för taxeringsnämnder,

2) 18 och 19 §§ med föreskrifter om riksskattenämnden,

3) 46 § angående uppgifter från statlig och kommunal myndighet m. m.,

4) 47—50 §§ angående gemensamma bestämmelser rörande deklARATIONER och andra uppgifter,

5) 123—125 §§ angående viten, samt

6) 126—128 §§ med särskilda föreskrifter.

Om fastighet innehaves av någon, som enligt 47 § kommunalskattelagen är att anse såsom ägare eller är i ägarens ställe skyldig att erlagga skatt för garantibelopp för fastigheten, gäller vad som föreskrives beträffande ägare i stället sådan innehavare.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 m o m. Bestämmelserna i 129 § skola äga motsvarande tillämpning beträffande kostnader vid särskild fastighetstaxering. Därvid skall iakttagas att vad i 129 § 5 mom. stadgas skall ha avseende på ordförande i särskild fastighetstaxeringsnämnd och de personer som i övrigt inkallats till sammanträde enligt 184 §.

Vad i 130 § första stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning på kommunalvald ledamot i särskild fastighetstaxeringsnämnd.

3 m o m. I 198 § andra stycket omfördämd ledamot av kammarrätten åtnjuter för tid, varunder han varit inkallad till tjänstgöring, ersättning av statsmedel enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

3:o) Fastighetstaxeringskommittéernas förslag till förordning om ändring i förordningen om arvsskatt och gåvoskatt (1941: 416)

Härigenom förordnas att 22 § 2 mom. förordningen om arvsskatt och gåvoskatt (1941: 416) skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

22 §.

2 m o m.¹ Har fast ————— belöpande arvsskatt.
Där efter ————— särskilt värde.
Fast egendom, ————— 10 000 kronor.

Vid den värdesättning, varom i detta moment är fråga, skall, under iakttagande i övrigt i tillämpliga delar av de i kommunalskattelagen stadgade grunder för taxering av fastighet, hänsyn tagas till egendomens

Vid den värdesättning, varom i detta moment är fråga, skall, under iakttagande i övrigt i tillämpliga delar av de i kommunalskattelagen stadgade grunder för taxering av fastighet, hänsyn tagas till egendo-

¹ Senaste lydelse 1958: 562.

(Nuvarande lydelse)

beskaffenhet vid tidpunkt, som avses i 21 §. Sökande är pliktig meddela länsstyrelsen erforderliga upplysningar för ansökningens prövning. Länsstyrelsen äger att i ärendet höra ordföranden i fastighetstaxeringsnämnden för det *distrikt*, inom vilket egendomen är belägen, eller, *om denna nämnd avslutat sin verksamhet*, ordföranden i *taxeringsnämnden* i *orten*. Där besiktning av egendomen prövas nödig, må länsstyrelsen föranstalta därom såframt, då ärendet upptagits på ansökan, sökanden efter anmaning bestrider kostnaderna för besiktningen. I fall, som avses i andra stycket av detta moment, bestridas kostnaderna av allmänna medel.

(Föreslagen lydelse)

mens beskaffenhet vid tidpunkt, som avses i 21 §. Sökande är pliktig meddela länsstyrelsen erforderliga upplysningar för ansökningens prövning. Länsstyrelsen äger att i ärendet höra ordföranden i fastighetstaxeringsnämnden för det *fastighetstaxeringsdistrikt*, inom vilket egendomen är belägen, eller, *under år då allmän fastighetstaxering icke äger rum*, ordföranden i *den särskilda fastighetstaxeringsnämnden* i *mot-svarande särskilda fastighetstaxeringsdistrikt*. Där besiktning av egendom prövas nödig, må länsstyrelsen föranstalta därom såframt, då ärendet upptagits på ansökan, sökanden efter anmaning bestrider kostnaderna för besiktningen. I fall, som avses i andra stycket av detta moment, bestridas kostnaderna av allmänna medel.

Över länsstyrelsens ————— icke föras.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Bilaga 2

Tablå 1

Översikt över propositionens motsvarighet i gällande rätt

<i>Propositionens förslag</i>	<i>Gällande rätt</i>
174 § 1 mom.	177 § 1 mom. första stycket andra och tredje punkterna
2 mom.	174 § första stycket första punkten
3 och 4 mom.	174 § första stycket andra punkten
5 mom.	177 § 1 mom. andra stycket
175 §	—
176 §	174 § andra stycket
177 §	—
178 § 1 mom. första stycket	175 § 1 mom. första stycket
andra stycket	175 § 1 mom. andra stycket
2 mom.	175 § 2 och 3 mom.
3 mom.	175 § 1 mom. tredje stycket
4 mom. första stycket	175 § 4 mom. första och andra styckena
andra stycket	175 § 4 mom. andra stycket
179 §	176 §
180 §	175 § 4 mom. andra stycket
181 §	175 § 4 mom. andra stycket
182 §	174 § andra stycket
183 §	174 § andra stycket
184 § första stycket	174 § andra stycket
andra stycket	177 § 4 mom.
tredje stycket	—
185 § första stycket	174 § andra stycket
andra stycket	—
tredje stycket	174 § andra stycket
186 § första stycket	177 § 1 mom. första stycket första punkten
andra stycket	—
187 § första stycket	178 § 1 mom.
187 § andra stycket första punkten	177 § 2 mom.
andra stycket andra punkten	—
tredje stycket	—
188 § första stycket	174 § andra stycket
andra stycket	174 § andra stycket
189 § första och andra styckena	177 § 3 mom. första stycket
tredje stycket	177 § 3 mom. andra stycket
190 §	—
191 § 1 mom. första stycket	179 § 1 mom.
andra stycket	179 § 2 mom.
2 och 3 mom.	179 § 2 mom.

192 § 1 mom.	174 § andra stycket och 178 § 2 mom.
2 mom.	174 § andra stycket
193 § första stycket	180 § 1 och 2 mom.
andra stycket	180 § 3 mom.
194 §	182 §
195 § 1 mom.	181 § 1 mom.
2 mom.	181 § 2 mom. första stycket samt 181 § 3 mom.
3 mom. första stycket	181 § 2 mom. andra stycket
andra stycket	181 § 2 mom. tredje stycket
4 mom.	181 § 4 mom.
5 mom.	181 § 5 mom.
196 § första stycket	—
andra stycket	183 § andra och tredje styckena
197 §	184 §
198 §	185 §
199 §	186 §
200 § första stycket	183 § första stycket
andra och tredje styckena	174 § andra stycket

Tablå 2

Översikt över gällande rätts motsvarighet i propositionen

<i>Gällande rätt</i>	<i>Propositionens förslag</i>
174 § första stycket första punkten	174 § 2 mom. första punkten
andra punkten	174 § 3 och 4 mom.
andra stycket	176 §, 182 och 183 §§, 184 § första stycket, 185 § första och tredje styckena, 188 § första och andra styckena, 192 § 1 och 2 mom. samt 200 § andra och tredje styckena
175 § 1 mom. första stycket	178 § 1 mom. första stycket
andra stycket	178 § 1 mom. andra stycket
tredje stycket	178 § 3 mom.
2 mom.	178 § 2 mom.
3 mom.	178 § 2 mom.
4 mom.	178 § 4 mom. samt 180 och 181 §§
176 §	179 §
177 § 1 mom. första stycket,	
första punkten	186 § första stycket
andra och tredje punkterna	174 § 1 mom.
andra stycket	174 § 5 mom.

177 § 2 mom.	187 § andra stycket
3 mom. första stycket	189 § första och andra styckena
andra stycket	189 § tredje stycket
4 mom.	184 § andra stycket
178 § 1 mom.	187 § första stycket
2 mom.	192 § 1 mom.
179 § 1 mom.	191 § 1 mom. första stycket
2 mom.	191 § 1 mom. andra stycket samt 2 och 3 mom.
180 § 1 mom.	193 § första stycket
2 mom.	193 § första stycket
3 mom.	193 § andra stycket
181 § 1 mom.	195 § 1 mom.
2 mom. första stycket	195 § 2 mom.
andra och tredje styckena	195 § 3 mom.
3 mom.	195 § 2 mom.
4 mom.	195 § 4 mom.
5 mom.	195 § 5 mom.
182 §	194 §
183 § första stycket	200 § första stycket
andra och tredje styckena	196 § andra stycket
184 §	197 §
185 §	198 §
186 §	199 §

Innehåll

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Författningsförslag	2
Utdrag av statsrådsprotokollet den 16 oktober 1970	23
Inledning	23
Den särskilda fastighetstaxeringen	24
Allmänna synpunkter	24
Nuvarande ordning	24
Kommittéförslaget	25
Allmänt	25
Omredigering av författningstexten	26
Remissyttrandena	26
Taxeringsorganisationen	28
Särskilda fastighetstaxeringsnämnder och distrikt	28
Nuvarande ordning m. m.	28
Kommittéförslaget	29
Remissyttrandena	31
Taxeringsförfarandet	36
Deklarationsskyldighet m. m.	36
Nuvarande ordning	36
Kommittéförslaget	37
Remissyttrandena	39
Förberedande åtgärder av länsstyrelse m. m.	48
Nuvarande ordning	48
Kommittéförslaget	48
Remissyttrandena	49
Taxeringsarbetet	52
Nuvarande ordning	52
Kommittéförslaget	52
Remissyttrandena	55
Längdföring m. m.	60
Nuvarande ordning	60
Kommittéförslaget	60
Remissyttrandena	61
Besvär	62
Den ordinära processen	62
Nuvarande ordning	62
Kommittéförslaget	62
Remissyttrandena	62
Den extraordinära processen	63
Nuvarande ordning	63
Kommittéförslaget	63
Remissyttrandena	64

Uppföljning av överinstansernas beslut och utslag	65
Nuvarande ordning	65
Kommittéförslaget	65
Remissyttrandena	66
Rättelse av fastighetslängd	67
Nuvarande ordning	67
Kommittéförslaget	67
Remissyttrandena	67
Övriga frågor	68
Kommittéförslaget	68
Uppdelning av taxeringsvärde	68
Fastighetstaxeringsspecialister hos länsstyrelserna	69
Lokal skattemyndighets biträde åt nämnderna	70
Redaktionell ändring	70
Remissyttrandena	70
Departementschefen	74
Allmänna synpunkter	74
Taxeringsorganisationen	76
Taxeringsförfarandet	79
Deklarationsskyldighet m. m.	79
Förberedande åtgärder av länsstyrelse m. m.	82
Taxeringsarbetet	83
Längdföring	85
Besvär	86
Den ordinära processen	86
Den extraordinära processen	87
Uppföljning av överinstansernas beslut och utslag	88
Rättelse av fastighetslängd	89
Övriga frågor	90
Uppdelning av taxeringsvärde	90
Fastighetstaxeringsspecialister	90
Övergångsbestämmelser	90
Författningsförslagen	91
Förslaget till lag om ändring i KL	91
Förslaget till lag om ändring i TF	91
Hemställan	95
Bilagor	96